

ELLA EN ERNA

door

A.C. VAN DER MAST

NIJKERK - G. F. CALLENBACH

GEÏLLUSTREERD DOOR JEANNE FAURE

ELLA EN ERNA

door

A. C. VAN DER MAST

NIJKERK - G. F. CALLENBACH

HOOFDSTUK I.

Een vervulde wensch.

„Moeder, bij Beb Verhagen komt een Hongaartje, de volgende week komt de kindertrein al uit Budapest,” vertelde Ella aan haar ouders, toen ze na schooltijd haar kopje thee dronk.

„Wat,” riep mevrouw Helmers verbaasd, „bij de Verhagens zijn ze al met zoovelen, er zijn immers zes kinderen, en daar nu nog zoo'n vreemdelingetje bij!”

„Ja, zes,” en Ella somde op: „Bep en Lien, Jan en Piet, Hanna en kleine Toon.”

Mevrouw schudde nog niet begrijpend het hoofd. „Wat een zorg voor mevrouw Verhagen. Hoor je dat, man, bij de Verhagens komt een Hongaartje!”

„Zoo,” deed meneer lichtelijk verwonderd, onderwijl hij zijn dagbladen doorsnuffelde om de laatste telegrammen even in te zien.

„Ja,” ging mevrouw voort, zonder te letten op de weinige belangstelling, die haar man toonde, „'t is wel juist iets voor Bep's moeder, om bij alle zorg voor eigen groot gezin ook nog de zorg voor zoo'n stumperd op zich te nemen. Nu, 't Hongaartje zal het er wel goed hebben, de meisjes Verhagen zijn zoo aardig

en hartelijk," voegde mevrouw er aan toe, met een onmerkbaar beschuldigenden blik naar haar dochtertje.

„Maar moeder," vroeg Ella opeens, terwijl ze haar beschuitje in het kopje thee doopte, „waarom nemen wij geen Hongaarsch kind, we hebben kamers genoeg en ik ben maar alleen?"

Eén oogenblik zagen vader en moeder elkander nu aan, één zelfde verwondering was in beider oogen.

Toen zei meneer Helmers, langzaam zijn courant dichtvouwend: „Omdat wij geen ruimte genoeg hebben, kind, voor een Hongaartje."

„Wat, geen ruimte, en we hebben twee logeer-kamers, de groote en het balkonkamertje!" riep Ella uit, en ze zag met oogen vol verwondering vader aan.

„Nee," hield vader vol, „bij de Verhagens is toch meer plaats."

„Ik begrijp er niets van, u, moeder? Twee jaar geleden hebben we die bleekneusjes uit de vacantie-kolonie ook zes weken bij ons gehad, en we hebben toch ook wel eens vrienden van Johan gelogeerd."

„Maar voor die bleekneusjes uit de vacantie-kolonie was hier toch geen ruimte genoeg," herhaalde Ella's vader op ernstig-nadrukkelijken toon.

Nu begreep Ella. Een fel rood vlamde over haar gelaat en zij boog zich dieper over haar kopje thee.

Wist ze niet hoe 't toen gegaan was? Eerst vol hartelijke belangstelling voor de arme kinderen, tot overdrevenheid toe, maar hoe gauw verflauwde dat medelijden toen 't eerste nieuwtje er af was en de

kinderen in alles naar haar pijpen moesten dansen.

Toch, naar zelfverdediging zoekend op dit verwijt van haar vader, zei ze even later: „Dat waren ook zulke kleine kinderen, maar ik zou 't wel prettig vinden als ik een meisje van mijn leeftijd bij mij had, dan deden we alles samen. De meisjes van Verhagen vind ik toch erg aardig, vooral Bep, dat is een snoes.”

„En voor die „snoes” had je gisteren niet eens een paar Verkade-plaatjes over, terwijl je drie van dezelfde exemplaren had, je kon er niet één missen.”

Geërgerd keek Ella moeder aan. Hè, wat was dat nou weer een vervelende opmerking, en ze bromde halffluid: „Ik kon die plaatjes ruilen met Jo Bos.”

Vader scheen weer in een andere courant verdiept en moeder nam haar naaiwerk op en Ella begreep wel, dat haar voorstel om een Hongaartje in huis te nemen, als kennisgeving terzijde werd gelegd.

Onnoodig hard schoof ze haar stoel achteruit en zocht langzaam met verveelde gebaartjes haar muziekboeken bijeen.

„Haast je wat, Ella, anders kom je te laat,” maande mevrouw Helmers, onderwijl ze opstond om twee groote oranje-gele sinaasappelen uit de fruitschaal op het buffet te nemen.

„Hier, neem deze mee voor juffrouw Kramer, dat is lekker frisch als men verkouden is.”

Onverschillig duwde Ella de vruchten in haar tasch en keek zoekend over het buffet.

„Is er ook nog zoo'n groote voor mij, moeder?”

„Ga nu toch, Ella,” drong mevrouw, de laatste

vraag onbeantwoord latend en ze volgde haar dochttertje naar de voordeur.

„Beterschap met de juffrouw, dag Ella, tot straks,” groette moeder vriendelijk.

„Dag moeder,” klonk het flauwtjes terug en Ella liep met trage pasjes de Valkenboschlaan over en sloeg een zijstraat in.

Mevrouw Helmers keek haar even na, sloot toen de bruin glanzende voordeur en ging naar binnen.

Een poosje was het stil in de huiskamer, tot mevrouw het herstelde kleedingstuk opvouwde, het naai-gerei in de werkmand naast haar bergde en opnieuw begon :

„’t Is toch een heel ding voor mevrouw Verhagen, zoo’n vreemd pleegkind bij haar zestal te verzorgen.”

„Ja,” stemde haar man toe, „maar het gaat dikwijls zoo, waar ruimte is voor zes, daar kan de zevende ook nog bij. Het zal in ieder geval dáár beter kunnen dan hier.”

Mevrouw zuchtte, pijnlijk getroffen door deze laatste woorden en alsof zij nu ook de beschuldiging tegen Ella wilde weerleggen, zei ze zacht: „Ella is nu al twee jaar ouder, man, misschien zou ’t nu beter gaan.”

„Onzin, ’t is maar een opwelling, Bep Verhagen zal haar opgewarmd hebben,” weerde meneer af.

„Och, dat weet je niet, maar wil je wel gelooven, man, dat ik er den laatsten tijd heel dikwijls over gedacht heb.”

„Waarover?”

„Of ’t niet goed voor Ella zou zijn om eens een

poosje een meisje van haar leeftijd bij zich te hebben. Ze is thuis toch eigenlijk altijd alleen, nu Johan ook weg is."

„Daar verwacht ik niets van, moeder. Zoo'n vreemd kind is toch geen eigen zusje, dat vanzelf de rechten van Ella bezit. Zij zou 't met haar karakter ook niet beschouwen als een eigen zusje. Men weet ook vooruit niet welk kind men in huis krijgt. Het kan een lief, meegaand karaktertje zijn, maar evengoed een meisje met een lastig humeurkje. Ik hecht tenminste niets aan het oordeel, dat sommige dweperige dames over al die buitenlandsche kinderen hebben. Denk eens aan dat meisje, dat bij tante Marie was en alle kerkdubbeltjes achterhield en knoopjes of steentjes in den collecte-zak wierp. En die kleine rakkert, waarvan Truitje vertelde, die bij haar nicht in het Friesche dorp was en van pure baldadigheid met smerige kleischoenen aan in de kraak-zindelijke bedstede kroop. En de twee predikantsdochtertjes bij neef Willem, die altijd giechelden en zoo konden liegen. Zulke kinderen zouden toch op Ella geen goeden invloed uitoefenen en dan hadden wij het paard achter den wagen gespannen."

Een beetje teleurgesteld, doordat haar man voor het heele plan totaal niets gevoelde, zweeg mevrouw, maar toen meneer Helmers opstond om de kamer te verlaten, drong ze nog even aan: „Kom, denk er nog eens over."

„Nee, vrouw, ik neem geen vreemd kind meer in huis, ik zal nog eens een gift aan het Hongaarsch

comité zenden en we zullen er maar niet meer over spreken."

„Alsof Ella er van avond niet meer over beginnen zal," dacht mevrouw, toen ze alleen was, „op school zal er druk over gesproken zijn en als zij eenmaal iets in 't hoofd krijgt, probeert zij toch haar plan door te zetten." En mevrouw Helmers gevoelde op dit oogenblik, dat haar tegenstand maar zeer zwak zijn zou, als Ella weer met 't voorstel zou aankomen.

Omdat Ella's wensch een onuitgesproken gedachte van haar was.

Het kòn toch zijn, dat het dagelijks omgaan, het samen leeren der lessen met een vreemd kind een goeden invloed op Ella's karakter zou uitoefenen.

Zij kon dan in eigen huis alles samen hebben en samen met gelijke genoegens en rechten een prettig meisjes-leven leiden.

Dan kon Ella beter leeren niet alles voor zich zelf op te eischen, wat telkens weer zoovele onaangename dagen bracht in het mooie huis op de Valkenboschlaan. O, mevrouw Helmers wist het, evenals haar man, wat telkens in haar zonnige woning zulke donkere schaduwen bracht.

Veel jaren jonger dan haar broer Johan, had Ella als jong kind nooit iets behoeven af te staan of mee te delen met broertjes en zusjes.

Voor Johan was ze altoos „kleine zus", die hij als schooljongen op haar wenken bediende, met wie hij speelde en stoeide, terwijl hij al haar kinder-verlangens vervulde. En daar hij haar altijd gaarne bezighield,

was Ella in haar eerste levensjaren weinig met andere kinderen in aanraking geweest.

Dit kon ongestoord voortgaan, tot Ella's schooljaren hierin verandering brachten.

Door haar aantrekkelijk voorkomen en vroolijken aard was zij spoedig omringd door een kring vriendinnetjes. Maar even spoedig kwamen er thuis klaagtonen over vervelende meisjes, die nooit wilden wat zij wou. Op school en daarbuiten was niet de toegevende broer, die het veel jonger zusje ontzag en menig steentje voor haar uit den weg ruimde. Daar waren de vriendinnen, die wel werden aangetrokken door Ella's jolige grappen en leuke maniertjes, maar die zich niet steeds bogen onder Ella's oppermachtigen wil, en in jeugdige ongeveinsdheid Ella om haar weelde en overvloed niet ontzagen, vooral toen zij bemerkten, dat Ella, die zooveel te missen had, toch zoo weinig missen kon.

Wel leerde Ella zich in die schooljaren wat meer schikken en voegen naar anderen en moest zij zich aanpassen om de vriendschap der schoolmakers te houden, maar heel dikwijls waren er botsingen en kibbelpartijen. En het werd voor haar ouders een bron van zorg en verdriet, toen zij steeds meer bemerkten dat het plantje van zelfzucht zoo diep in Ella's hart wortel geschoten had.

Het was zoo pijnlijk, dat ze zoo dikwijls Ella door allerlei straf en vermaningen in het rechte spoor moesten leiden. Dan volgden er wel eens dagen, waarin zij met vreugde zagen, dat Ella probeerde te strijden tegen

haar fouten en er van overwinning sprake scheen, maar heel spoedig verslaptte haar strijdlust, omdat zij haar zonde verkleinde en vergoelijkte. Dan kwam de oude Ella weer op den voorgrond, die zoo gaarne het woordje „Ik” met een hoofdletter schreef. —

Johan, die de laatste jaren in Amsterdam aan de Vrije Universiteit student was en nu en dan naar het Haagje kwam overwippen, bleef nog dikwijls Ella's toevlucht in moeilijkheden. Wel zag hij ook in, dat Ella's karakter niet feilloos was, maar de zorg die vooral moeder over Ella had, vond hij overdreven en onnoodig. Zelf jong en levenslustig, nog niet door levens-zorgen aangeraakt, zag hij de levensdingen ook van den zon-kanten in dien zonne-glans zag hij eveneens het figuurtje van Ella door geen schaduw verduisterd.

Het was dus niet te verwonderen, dat mevrouw Helmers met toenemende bezorgdheid over haar dochttertje vervuld was en dat het gebed van haar en haar man om wijsheid en kracht om het karakter van hun kind te helpen ombuigen naar den eisch van Gods wil en wet, steeds vuriger werd. —

Wat mevrouw Helmers vermoedde, gebeurde. 's Avonds begon Ella weder met een voorzichtig aanloopje over het Hongaartje, dat bij de familie Verhagen verwacht werd.

„Mevrouw heeft een ledikant laten zetten op de slaapkamer van Bep en Lien, met een kamerscherm er om heen. Ze hebben geen logeerkamer over, sinds Jan en Piet niet meer in de huiskamer hun lessen kunnen leeren.”

„Ja, sinds de winkel vergroot is, missen ze meer ruimte in het woonhuis,” merkte mevrouw op.

„De naaister van mevrouw Kramer neemt misschien ook een Hongaartje, die wil een klein jongetje hebben, ze zei dat ze 't best kon doen, in haar naaihuizen kreeg ze wel aflegertjes voor 't kind en 't eten kon ze zelf geven,” vertelde Ella verder.

„En 't mensch is bijna alle dagen uit huis, wie moet dan op 't kind passen?” vroeg mevrouw vol nieuwe verwondering.

„O, haar oude moeder, die komt nooit meer de deur uit,” wist Ella.

„Komt tante Marie weer gauw logeeren, moeder, of neemt Johan zijn vriend de volgende week mee?” vroeg Ella met een gezicht alsof ze in eens over een heel ander onderwerp dacht.

„Wel nee, kind, tante Marie kan met dit weer niet reizen, die wacht op den zomer, en Johan schreef niets over zijn vriend.”

„Dus de logeerkamers zijn een heelen tijd onbezet,” zei Ella droog en met moeite bedwong haar moeder een glimlach.

Haar man scheen het gesprek niet te volgen. Vermoeid van een langen werkdag op zijn druk handelskantoor, leunde hij in behaaglijke rust in zijn stoel en kringelde blauwe rookwolkjes van zijn sigaar uit.

„Dat Hongaartje mag toch zeker wel eens hier komen met Bep, al mag er dan geen een hier logeeren?” viel Ella opeens uit, haar blauwe oogen vol verwijt op vader gericht.

„Natuurlijk, we zullen graag eens kennis maken, dat weet je toch ook wel,” was moeders vriendelijk antwoord.

Nog even aarzelde Ella, toen drong ze aan, onstuimig, vol overreding.

„Toe vader, laten we nu ook een Hongaartje nemen, ik heb er zoo'n zin in, geef u zich ook op bij het comité, 't kan nog best, de trein komt de volgende week pas,” en in moeders oogen geen afwijzing lezend, voegde ze er handig bij: „moeder vindt 't stellig niet prettig, dat wij zoo'n arm ondervoed stumperdje ook niet eens bij ons kunnen hebben.” — Rustig legde meneer Helmers zijn sigaar neer en keek zijn dochttertje aan.

Daar heb je gelijk in, Ella, dat moeder 't niet prettig vindt, dat wij geen Hongaartje kunnen logeeren.”

„Hé, vader,” viel Ella hem in de rede, „'t kan nou wel, heusch, u zult zien dat ik 't prettig vind, zoo'n vreemd kind, dat je eerst heelemaal niet verstaat, ik zou 't eenig vinden, nee, schud u maar niet uw hoofd, toe, er bieden zich telkens nieuwe pleegouders aan.”

„Straks komen er nog kinderen te kort,” lachte meneer, maar toen hij allerlei bezwaren te berde bracht, klonk er niet meer dié besliste afkeuring uit zijn stem als eenige uren tevoren en hij verloor steeds meer terrein.

En voor de avond verstreken was, wist mevrouw Helmers dat haar man binnenkort eens met een der comité-leden zou spreken, maar zij besloot hiervan nog niets tegen Ella te zeggen. De eerstvolgende dagen echter was meneer Helmers zoo door zijn zaken in beslag genomen, dat dit plan voorloopig geheel van

de baan geschoven leek, tot er onverwachts iets gebeurde, dat hem er weer vlak voor plaatste.

Twee dagen voordat de kindertrein uit Budapest in Den Haag zou arriveeren, kwam Ella opgewonden uit school.

„Moeder, Bep's jongste zusje heeft roodvonk en nu kunnen ze geen Hongaartje in huis nemen.”

„Maar, kind, dat is ook wat,” schrok mevrouw Helmers, „dan kunnen de andere kinderen ook niet naar school, was Bep er vandaag?”

„Nee, moeder, Jo Bos vertelde dat er roodvonk op de huisdeur stond en Dora Kramer zei, dat mevrouw Verhagen gisteravond laat haar vader opbelde, die is lid van het Hongaarsch comité, en toen zei mevrouw, dat ze onmogelijk het Hongaartje ontvangen kon.”

„Wat jammer is dat, maar voor dat Hongaartje zal wel een ander plaatsje gevonden worden. Als de andere Verhagentjes maar geen roodvonk krijgen, dat zou erg zijn.”

„Laat 't nou hier komen, moeder, toe, ik zou 't zoo leuk vinden,” drong Ella, „toe, bel u Dora's vader maar even op!”

„Maar kind, dat gaat zoo maar niet, ik moet er toch eerst met vader over spreken,” weerde moeder af, hoewel dezelfde gedachte in haar hart was gekomen.

„O, daar is vader al.” Ella rende de gang door naar de voordeur en in dezelfde haast riep ze haar vader toe: „Vader, dat Hongaartje kan niet bij de Verhagens komen, ze hebben roodvonk, toe, laat 't nou hier komen,

moeder wil het ook graag, bel u maar even op, 't moet dadelijk beslist worden!"

„Wat vertel je allemaal, ik begrijp er niets van," en meneer Helmers keek verbaasd in Ella's opgewonden gezichtje, die vol gespannen verwachting hem in de huiskamer duwde, waar hij spoedig met belangstelling luisterde naar het verhaal van zijn vrouw, dat onderbroken werd door allerlei uitroepen van zijn dochttertje.

„Ja, dat is een moeilijk geval, maar er lang over nadenken kunnen we niet, daar heeft Ella gelijk in," stemde hij toe.

„Nee, vader, want dat Hongaartje kan toch morgenavond onmogelijk alleen aan 't station blijven, alle kinderen worden immers door de pleegouders afgehaald en dan is er niemand voor haar."

„Heb daar maar geen vrees voor, kind, de comitéleden zullen dat meisje wel onder hun hoede nemen; maar wil je nu werkelijk voor eenigen tijd zoo'n vreemd kind bij je hebben? We kunnen het meisje niet na een paar dagen wegzenden, als ze jou niet bevalt. Dat begrijp je zeker wel, Ella, dat zou ook tegenover de familie Verhagen zeer onheusch zijn."

„O, vader, ik vind 't dolletjes, toe, praat er maar niet langer over, 't zal vast geen akelig kind wezen, anders zou mevrouw Verhagen 't ook niet nemen," beweerde ze onstuimig.

Meneer begreep wel, dat zijn dochttertje nu toch geen enkel bezwaar kon zien en ineens over eigen bezwaren heenstappende, zei hij: „Wel moeder, zullen wij dat onbekende Hongaartje dan maar eenige weken

logeeren, tot de zieke bij de familie Verhagen weer hersteld is?"

Mevrouw knikte blij: „Ik vind 't heel goed, man.”

„Dan maar dadelijk even opbellen.” Na een kort telefoongesprek, eerst met mevrouw Verhagen en daarna met een der comité-leden, werd besloten dat mevrouw Helmers bij de aankomst van den kindertrein uit Budapest aan 't station zou zijn om haar pleegkind af te halen.

Met groote moeite sleepte zich Ella dien avond door haar huiswerk, telkens dwaalden haar gedachten naar het verwachte Hongaartje en met een zucht van verlichting smeed ze eindelijk haar schriften en boeken toe en holde de trap af naar de huiskamer.

En daar stortte zij haar overvol gemoed uit.

„Moeder, krijgt ze de kleine logeerkamer met 't balcon, daar schijnt 's morgens de zon, dat is juist goed voor zoo'n zwak kind. Zou ze ook weinig kleeren hebben, ze mag wel een paar van mijn jurken hebben, die bruine, die heb ik toch niet graag aan, maar die roode fluweelen mag ze ook hebben, als die haar past,” voegde ze er gauw achter. „Zou ze gauw Hollandsch kennen?”

„Wel, dan leer jij Hongaarsch, jij bent zoo'n bolleboos in talen,” raadde moeder aan.

„O nee, dat is zoo verschrikkelijk moeilijk, dat leert niemand, zegt Jo Bos, maar alle Hongaarsche kinderen kennen heel gauw Hollandsch, dat hoor je dikwijls vertellen en Dora Kramer haar vader heeft gezegd, dat hoorde ook zoo; als je zooveel hulp

geboden wordt, moet je ook de taal van dat land willen leeren."

"Dat komt allemaal wel terecht en we hebben onze oogen en onze vingers, daar kun je eerst elkander veel mee vertellen," vond moeder.

"Hoe zou ze heeten, die Hongaarsche kinderen hebben allemaal zulke mooie namen: Ilona, Aranka, Sonja, o, ik ben toch zoo nieuwsgierig, moeder.

Ik zal een mooie plaat op de logeerkamer hangen en mag ik ook tulpen koopen, dan zet ik die op 't tafeltje voor het raam. 't Speet Bep en Lien erg, dat het Hongaartje niet bij hen kwam, maar ze moeten nu maar wachten tot Hanna weer beter is."

Zoo ratelde Ella onafgebroken door, onderwijl moeder thee zette en vader achter zijn courant alles lachend aanhoorde en eindelijk uitriep: „Kom, juffertje ratelkous, houd nu maar eens op, als je morgenavond ons logeetje op zoo'n woordenstroom onthaalt, zal 't arme kind zich geen raad weten."

Maar moeder knikte Ella eens toe. Ze was heel blij, dat deze zoo met de komst van het vreemde meisje was ingenomen. Wie weet, hoe goed alles gaan zou!

HOOFDSTUK II.

Andere kennissen.

Mevrouw Verhagen zat in haar woonkamer. Een mand vol verstelwerk stond naast haar, met rappe vingers deed ze vlug de naald door een gescheurde jongensbroek glijden, onderwijl haar oogen zich telkens even wendden naar haar jongste dochttertje, dat bij 't raam voor een speeltafeltje zat.

De vreugde over de herstelling van de kleine Hanna werd de laatste dagen telkens getemperd door een gevoel van overgrootte vermoeidheid, die ze nog zorgvuldig voor het gezin verborg. De vele slapeloze nachten, die vervuld werden met de zorg voor haar ziek dochttertje, de vrees dat de verraderlijke ziekte ook de andere kinderen zou aanvallen en de vele beslommingen, die een groot gezin voor de moeder altoos meebrengt, hadden haar lichamelijk en geestelijk zeer afgemat.

Haar man had, verontrust door haar bleek-afgetobd gelaat, er op aangedrongen dat ze nu wat meer rust zou nemen. Maar hoe kon ze in een gezin van zes kinderen, waarvan een, hoewel hersteld, toch nog veel zorg en toezicht eischte, aan dien wensch toegeven?

En straks, als zij haar belofte jegens het Hongaarsche oorlogskind wilde volbrengen, waren er zeven, die haar moederzorg vroegen. Kon zij dan rust nemen?

Heimelijk hoopte ze, dat mevrouw Helmers haar zou voorstellen om Erna nog eenige weken langer te houden, maar zij vreesde, dat Ella een langdurige logeerpartij wel zou vervelen.

Maar kom, geërgerd over zich zelf brak ze haar gedachten af, hoe kon ze nu zoo zwartgallig zitten piekeren in plaats van dankbaar te zijn dat haar lieve Hanna hersteld was en dat alle andere kinderen voor de ziekte bewaard gebleven waren. Ze was immers niet ziek, alleen maar wat moe en dat zou wel overgaan als ze alle nachten rustig sliep. De kinderen wilde ze nu ook niet teleurstellen, ze verheugden zich zoo op de komst van het Hongaartje en bij de drukte van zes kinderen kon een beetje zorg voor een zevende er nog wel bij.

„Daar zijn de jongens, moeder,” en Hanna, die weer in 't speelhoekje bij het raam zat, stond op van haar stoeltje en liep naar de deur.

„Niet in de gang, kind, de jongens komen wel,” verbood moeder zorgend, en na een oogenblik van geroezemoes en gestommel in de gang kwamen de twee groote broers binnen, dadelijk gevolgd door Bep en Lien. De kamer was ineens vol jolige luidruchtigheid.

„Zoo kinderen, zijn jullie daar allemaal?”

„Dag moeder, dag zus, dag moeder, dag Hanna!”

„Krijg ik thee, moeder?”

„Ik liever melk.”

„Waar is Toon, moeder, hij heeft onze ballen weggegooid!”

„Zijn er nog koekjes, moeder, of iets anders?”

„O, pas op, je gooit Hanna's kralendoos nog op den grond.”

„Hou jullie nou eerst je mond, dan zal ik thee schenken,” en Bep ging hulpvaardig naar de theetafel en vulde de kopjes met thee of melk.

„Ik zal eens zien of ik nog wat in de kast heb,” zei moeder opgeruimd, toen de eerste storm van het binnenkomen wat gestild was.

Ze nam een aardig kleurig biscuit-trommeltje uit de kast en telde den inhoud er van.

„Precies nog zes, dat treft, allemaal één.”

„Maar dan heeft u er geen en Grietje ook niet,” viel Piet goedig in en rekende toen vlug: „Jan en ik een halve, Bep en Lien ook en de kleintjes een heel beschuitje, dan blijft er nog één voor u en één voor Grietje over.”

Jan keek een beetje sip, maar moeder lachte: „Ik reken anders, Grietje heeft al een beschuitje bij haar kopje thee gehad, en Hanna en ik ook, maar zij krijgt er nog één, omdat ze ziek geweest is.”

„Zieke menschen krijgen altijd dubbel,” merkte Jan op, die gelukkig zijn beschuitje gered zag, „'t is nog zoo naar niet ziek te zijn.”

„Nou, ik heb er geen ziekte voor over om een beetje te snoepen,” snibde Lien, zijn oudere zuster.

„Nee, niet ziek zijn, maar beter worden, dan heb je 't fijn,” hield Jan vol.

„Wees jij dan maar eens beter, zonder eerst ziek te zijn geweest,” raadde Piet aan, „dan zal ik je vertroetelen.”

„Dan krijgt-ie de groote plaid om en dan mag-ie in zijn pyama in 't zonnetje zitten,” plaagde Bep en Lien vulde schaterend aan: „Met de warm-waterstoof onder zijn voetjes.”

Allen lachten, maar de geplaagde Jan pakte gauw zijn schooltasch en liep nijdig de kamer uit.

„Op zijn teentjes getrapt,” zei Piet, die zijn boeken en schriften bijeenzocht, maar in de gezellige huiskamer-drukte aan zijn werk begon.

„Moeder,” vroeg Lien, die de kleine zus even kralen hielp rijgen, „wanneer komt dat Hongaartje nu hier, ze is nu al zes weken bij Ella Helmers en wij zijn al weer op school.”

„'t Lijkt wel een aardig kind, ik heb haar gisteren gezien, toen ze met mevrouw Helmers Ella uit school kwam halen. Jo Bos zei, dat ze misschien ook gauw op school kwam,” vertelde Bep, „Erna Durigo heet ze. Ze is zulke dikke vrienden met Ella, die heeft nergens anders oogen voor. Vanmorgen vroeg ze mij of Hanna al buiten mocht en toen ik zei, dat ze nog huisarrest had, zei ze dadelijk: „Jullie behoeven Erna nog niet te nemen, ze kan nog best bij ons blijven.””

„'t Is voor Ella wel prettig iemand bij haar te hebben, zoo altijd alleen is maar saai,” vond Bep.

„Zag je wel, dat 't Hongaartje net zoo'n jurk droeg

als Ella en ook dezelfde schoentjes, ze heeft allemaal nieuwe kleeren van mevrouw Helmers gekregen, net alsof wij niks voor haar kunnen koopen," zei Lien spijtig.

„Mevrouw heeft mij eerst gevraagd, Lien, of zij nu ook voor de kleeding van 't Hongaartje zorgen mocht, ik deed er haar een groot genoeg mee," merkte moeder nu op. „Het kind zag er zoo sjoveltjes uit, bij haar aankomst."

„Ze kan immers van ons ook nog wel eens wat krijgen, jij bent ook zoo gauw beleedigd," vond Bep. „Vanmorgen had Erna ook net zoo'n ketting als Ella, Dora Kramer had het gezien toen ze met Jo Bos stond te praten, je weet wel, Lien, zulke kleinepareltjes."

„Nou, dat zal wel een nieuwe zijn, Ella zal heusch haar eigen ketting niet afstaan al heeft ze ook tien andere, ze kan zoo weinig missen.

Weet je wel dat ze laatst drie van dezelfde Verkadeplaatjes had en jij kon er geen één krijgen, ze wil alleen ruilen, nou dat is geen geven," oordeelde Lien scherp.

„Ja, ze is erg zelfzuchtig, alles is voor haar zelf; als ze iets deelt neemt ze altijd 't grootste," stemde Bep toe.

„Bah, ik kan 't soms niet uitstaan, 't komt alleen omdat ze verwend eenig dochtertje is," viel Lien hard uit, „dat zie je altijd."

„Nee, dat is niet waar," beweerde Bep vol overtuiging. „Jo Bos is heelemaal eenig kind en die krijgt ook veel thuis en wat is die niet altijd gul en mede-

deelzaam. Als die eens zoo rijk was als Ella, wat zou die veel weggeven."

Moeder glimlachte, toen ze deze laatste woorden hoorde.

„Als jij eens heel rijk was, Bep, zou je dan ook veel weggeven?" vroeg ze toen.

„O, moeder, bergen! Ik zou niets doen dan maar geven en helpen."

„Tot alles op was," spotte Lien, onderwijl ze Hanna den ketting, dien ze samen regen, ompaste. „Mooi hoor, zus, 't past precies."

„'t Is makkelijk deelen als men 't niet heeft, kinderen, 't lijkt mij juist erg moeilijk toe om erg rijk te zijn."

„Hé, moeder, waarom?" Ongeloovig keken de meisjes moeder aan.

„Wel, omdat de rijkdom ons zoo spoedig bezit en wij dan geen goede bezitters kunnen zijn van den rijkdom."

„U bedoelt dat een heeleboel rijke menschen hun schatten angstvallig bewaren en telkens meer trachten te krijgen," zei Bep na even nadenken.

„Ja, je begrijpt 't al een beetje," knikte moeder.

„Dat zie je tenminste duidelijk aan Ella," begon Lien weer, maar moeder brak berispensd haar verdere opmerkingen af: „Je moet Ella niet zoo hard beoordeelen, kind, het is toch geen onaardig meisje, ze is altijd zoo vroolijk en heelemaal niet trotsch."

„Alleen maar akelig zelfzuchtig en ze moet altijd haar zin hebben, als Erna er lang blijft zal ze 't ook ondervinden," hield Lien vol.

„Ja, kind, dat keur ik ook niet goed en haar moeder zal haar wel dikwijls op die karakterfout wijzen. Maar hoe zou onze Lieneke zijn, als ze geen broers en zusters heeft waar ze alles mee deelen moet?”

„O, nooit zoo,” zei Lien vol zelfkennis.

„Ella is nu toch heel aardig voor het Hongaartje, dat merkte ik wel toen ze vanmorgen samen naar huis gingen,” prees Bep.

„Vanmorgen heeft mevrouw Helmers mij door de telefoon gevraagd of jullie nu eens gauw kwamen om vast kennis met Erna te maken,” vertelde moeder.

„O, dat wil ik wel,” draaide Lien nu snel bij, want 't was soms wat dol prettig bij Ella, ze had zulke leuke spelletjes. „Maar nu zal ik eens aan mijn orgellessen beginnen, ken jij 't laatste stukje al, Bep, ik heb er nog geen noot van geleerd.”

„Zoo'n beetje, maar wist jij al, dat die Erna zoo prachtig piano speelt? Ze was met Ella bij Dora Kramer en daar heeft ze gespeeld, ze is veel verder met de muziek dan Ella en ze is nog wel een half jaar jonger.”

„Dan is 't jammer, dat wij geen piano hebben,” betreurde Lien, die al op de orgelkruk zat te draaien.

„We hebben toch een orgel.”

„O, dat is heel anders,” beweerde Lien minachtend.

„Als mevrouw Helmers nu eens vraagt of Erna bij haar blijven mag, vindt u 't dan goed, moeder?” vroeg Bep aarzelend.

„'t Zou misschien goed voor dat nest zijn,” riep

Piet opeens uit, voor zijn moeder Bep's laatste vraag beantwoorden kon.

„Hoor hem, wie bedoel je met nest, toch niet die Hongaarsche stumperd?“ riep Bep verontwaardigd.

„Ik bedoel Ella Helmers, maar die Erna, zoo heet ze immers, kan ook wel een nest zijn, de meeste meisjes zijn nesten, geloof ik,“ oordeelde Piet vol onderzanding.

„Wij ook, jongetje?“

„O, jullie vallen nog niet in de termen om „nesten“ te kunnen zijn.“

Bep schaterde, maar Lien mikte nijdig propjes papier naar Piets neus.

„Foei Piet, hoe durf jij zoo over jongedames te oordeelen, ik dacht niet dat je zoo'n luisteraar was, ga je daarvoor hier je huiswerk maken?“ berispte moeder.

„Och, moeder, mijn oor ving ongemerkt enkele klanken op uit het gewichtig gesprek van mijn wijze zusters en vandaar mijn bescheiden oordeel,“ beled Piet plechtig met zijn glundere oogen vol pret. Handig gooide hij nog een propje papier terug naar Lien, die eindelijk met haar orgelles begon en verdiepte zich toen in zijn wiskunde.

„Moet Hanna niet naar bed, moeder?“ en Bep wees naar de kleine zus, die met dommelige oogjes ineengedoken in haar stoeltje zat.

„Ja, ze moet nog een uurtje slapen vóór het eten, ik zal haar wel naar boven brengen.“

Doch toen het kind in bed lag, leunde mevrouw

Verhagen vermoeid tegen het ledikant en hield haar hand op haar felkloppend hart en in haar oogen kwam weer die angst over eigen groote vermoeidheid.

De eerste weken van Erna Durigo's verblijf bij de familie Helmers waren een onafgebroken feestgetij voor het kleine vreemdelingetje. Na de jaren vol schaduw, die haar jong leven zoo hadden verduisterd, kon zij zich nu koesteren in gouden zonlicht, dat haar van alle kanten omstraalde.

De moederlijke teederheid van mevrouw Helmers, die haar zorgvuldig uitgezocht en smakelijk bereid voedsel toediende, waardoor haar verzwakt en ondervoed lichaampje zichtbaar aansterkte en de scherpe ouwelijke trekken van haar fijnbesneden gezichtje deden ronden en met jeugdige frischheid overwaasden; de gulle vroolijkheid van haar gastheer, die met leuke plagerijtjes telkens haar hellen kinderlach tevoorschijn riep en de telkens weer nieuwe betuigingen van Ella's medegevoel, vormden een stroom van verkwikkende lafenis voor lichaam en ziel, die al het doorgestane leed op den achtergrond stuwde en haar bewaarde voor heimwee naar eigen land en volk.

Al spoedig waren haar nieuwe vrienden bekend geworden met de lijdensgeschiedenis van haar ouders en bloedverwanten. Erna was het eenig kind van een hooggeplaatst Hongaarsch militair, die in het begin van den oorlog reeds sneuvelde. Zijn vrouw, uitgeput en ontzenuwd door alle levens-ellende, volgdespoedig haar man in den dood. De kleine Erna bleef alleen

achter bij haar grootmoeder, een oude, voorname dame, die, evenals al haar overige bloedverwanten, beroofd werd van haar bezittingen en haar landhuis moest verlaten en in Budapest met haar kleindochter een armoedig pension betrok. De bittere nood en dreigende honger dwongen haar eindelijk ook haar dierbaar kleinkind naar het verre gastvrije Holland te zenden. En alleen de hoop Erna's ondermijnde levenskracht te bewaren voor geheele inzinking, deed de oude, beproefde vrouw ook het leed van deze scheiding dragen en de opgetogen brieven van Erna over haar heerlijk Hollandsch tehuis stilden telkens het knagend verlangen.

Na eenige dagen van zich vreemd voelen in de nieuwe omgeving, waar taal en gewoonten alles anders maakten, had Erna zich bewonderenswaardig spoedig aangepast. Haar vlug begrip en scherp opmerkingsvermogen hielpen haar bij het aanleeren der Hollandsche taal, waarbij haar kennis van het Duitsch goed tepas kwam en evenals vele Hongaarsche kinderen kon ze zich na korten tijd voldoende in die taal uitdrukken en de gesprekken volgen. Zoo stond het Hongaarsch-Hollandsch woordenboek weldra ongebruikt op het boekenrek. En mevrouw Helmers genoot een dubbele vreugde. Zij zag het vreemde kind opbloeien in de zonnige sfeer van haar huis, evenals een bloem zich in gouden zonneschijn ontplooit in pralende schoonheid en naast Erna zag ze Ella steeds in milde, blijde stemming om haar, want Ella's gedachten concentreerden zich in die eerste weken geheel op

Erna. Uit haar schat van snuisterijen, die een meisjeshart zoo kunnen bekoren, uit haar mooi gebonden boekenvoorraad wilde ze mildelijk deelen en telkens moest moeder helpend tusschenbeide komen om dien stroom van medelijden en gulheid in de juiste bedding te leiden. Maar aan alle prettige dagen komt een einde en mevrouw Helmers zag met evenveel leedwezen als Ella den tijd korten, die hun Hongaarsch logeetje nog onder hun dak zou vertoeven.

Op een morgen, toen Erna ongeveer zes weken in Holland was, kwam Ella met een bedrukt gezichtje uit school en vertelde met tranen in haar stem, dat de kleine Hanna Verhagen heelemaal hersteld was en de andere kinderen weer naar school mochten.

„Jij schijnt 't niet erg prettig te vinden wanneer zieke kinderen beter worden,” merkte meneer Helmers schertsend op en trok aan Ella's blonde krullen.

„Moet Erna nou dadelijk weg? Bep heeft tegen Jo Bos gezegd, dat Erna nu gauw bij haar kwam.”

„Ja, kindje, dat hebben wij vooruit geweten, Erna is eigenlijk het pleegkind van mevrouw Verhagen, ze is hier maar een tijdelijke gast en wij hebben geen recht om haar nog langer bij ons te houden. Maar ze zal deze week nog wel bij ons zijn, de kleine Hanna zal nog wel na-verzorging moeten hebben, ook zal mevrouw Verhagen eerst wel eenige dagen willen uitrusten, voor ze Erna kan ontvangen,” zei mevrouw opbeurend.

„Een week is zoo kort, ik vind 't nou juist zoo prettig, dat Erna hier is, we leeren zoo fijn samen, 't is net zoo saai weer alleen.”

„O, maar we zullen Bep en Lien met Erna heel dikwijls uitnoodigen, ze blijft toch een vriendinnetje van je, we deelen haar nu met de Verhagentjes, nietwaar moeder?” merkte vader troostend aan.

„Ik wil Erna alleen hebben,” pruilde Ella dwingerig.

„Kom, ze is nog hier, ga gauw naar boven je lessen leeren, Erna is al druk bezig, dan kunnen jullie strakjes dat „nieuwe piano-stuk spelen.”

„Misschien wil Erna niet naar de Verhagens, ons huis is veel mooier en ze krijgt daar ook geen eigen kamertje,” bedacht Ella opeens. Van dien kant had ze de zaak nog niet gezien.

„Nee, kind,” weerde moeder dadelijk beslist-vriendelijk af, „Erna kan hierin niet zelf besluiten en ze is veel te wel-opgevoed om te toonen wat zij nu liever wil. Zij weet immers ook, dat haar verblijf hier slechts tijdelijk is. Laten wij deze laatste dagen nu niet minder prettig maken door te mopperen over iets, dat niet te veranderen is.”

„Zou u niet aan mevrouw Verhagen kunnen vragen of Erna hier mag blijven logeeren?” opperde Ella toch weer opnieuw.

Mevrouw Helmers aarzelde met het antwoord. Ze vond het heel prettig, dat de vriendschap tusschen de meisjes nog door geen enkelen wanklank verstoord was; ook zag ze het aardige Hongaartje met het liefzachte karakter noode vertrekken, maar ze wist ook, dat het voor de Verhagentjes een groote teleurstelling zou zijn, wanneer Erna niet van hun gastvrijheid genieten zou.

^ Ella zag terstond moeders aarzelen en maakte er dadelijk gebruik van om sterker aan te dringen op de vervulling van haar wenschen.

„Ik zal er eens met vader over spreken, maar 't blijft een moeilijk geval,” beloofde moeder eindelijk.

In stilte maakte zij al een plannetje op. Morgen kon ze de kleine Hanna bezoeken, de besmetting was geweken en zij behoefde nu niet meer telefonisch haar belangstelling te toonen. Wellicht had mevrouw Verhagen nu zelf bezwaren om Erna in haar druk gezin een plaatsje te geven: dan kon zij haar wensch om Erna bij zich te houden tegenover die bezwaren stellen en misschien

Maar de volgende dag bracht onverhoopt weer de vervulling van Ella's wenschen.

Met een triomfantelijk gezicht bracht Ella zelf de tijding mee uit school. „Mevrouw Verhagen is ziek, moeder, ja, ik bedoel, ze moet een poosje rust hebben,” en met moeite dempte ze even haar vroolijke stem, hoewel 't nog bijna als een juichkreet klonk, „en nu heeft Bep gevraagd of u vanmiddag even bij haar moeder kwam. 't Is vast over Erna, Bep en Lien keken zoo sip van morgen en ze waren zoo stil. Nou blijft Erna bij ons, u zult 't zien, ik ga 't haar dadelijk vertellen.”

Mevrouw Helmers hield haar spoedig terug en vroeg ontsteld: „Is mevrouw Verhagen ziek, o, wat een zorg in zoo'n groot gezin, ze heeft zich zeker overspannen, ik zal er dadelijk na het koffiedrinken heengaan, maar spreek er niet over met Erna, we zullen afwachten.”

De bezorgdheid over het aardige gezin van mevrouw Verhagen temperde wel haar vreugde over de vervulling van eigen wenschen.

De huisarts had mevrouw Verhagen voor onbepaalden tijd volstreekte rust geboden, om een geheele inzinking van krachten te voorkomen en heel dankbaar was zij, toen Ella's moeder zich op haar verzoek dadelijk bereid verklaarde Erna bij zich te willen houden.

„Zegaat nu met Ella naar school, ze kunnen 't zo goed samen vinden, 't is zoo gezellig twee meisjes in huis.”

„Dan is alles ten goede geschikt en ik hoop, dat de rust mij geheel zal doen herstellen.”

„U zult zien, hoe goed ze u zal doen, tob nu maar niet te veel over uw eigen troepje, stuur de meisjes maar dikwijls bij ons, de kleintjes ook, Ella en Erna zullen ze wel bezighouden,” troostte mevrouw Helmers hartelijk, toen ze afscheid nam.

„'t Is toch wonderlijk gegaan,” zei mevrouw Helmers later tegen haar man, „nu is voor de tweede maal Ella's wensch vervuld.”

„Ja, onze wenschen worden soms ongedacht door God vervuld en nu zullen we afwachten of de goede verstandhouding tusschen de beide meisjes blijft zooals deze nu is,” merkte vader op.

„O, daar ben ik niets bang voor,” zei mevrouw hoopvol. „Ella houdt zooveel van Erna, 't is alsof deze al haar betere eigenschappen te voorschijn roept. Ik geloof, dat Erna ons om bijzondere redenen toegezonden is, alles ging zoo buitengewoon.”

Meneer glimlachte, maar antwoordde hier niet op.

HOOFDSTUK III.

Een middag aan het strand.

„Waar is Erna, Trui?” en Ella keek ongeduldig de gang in.

„Erna is met dat meissie van Verhagen mee, dat kwam hier om haar te halen,” vertelde Truitje, die bezig was met het afstoffen van de antieke bank in de vestibule.

„Met Bep mee in dien regen, waarom wacht ze niet op mij, ik zit aan die akelige sommen en zij gaat uit,” mopperde Ella, toen ze naar de huiskamer terugkeerde.

Geërgerd dwaalden haar oogen weer over het kladschrift en met vinnige potlood-krasjes begon ze opnieuw te cijferen, maar zonder beter resultaat.

Een kwartiertje later hoorde ze Erna's stem met 't eigenaardig accent in de gang, zij grapte tegen het dienstmeisje onderwijl ze haar regenmantel uittrok.

„Dag Ella, Bep heeft 't kleedje af, 't is beeldig, ze heeft 't ook al opgestreken. Ze kwam vragen of ik nog even helpen wou aan den laatsten hoek, 't zou jammer zijn als het morgen niet klaar was,” legde ze vriendelijk uit, wel een beetje verwonderd over Ella's donker gezicht.

„'t Kan me niks schelen, ik zit voor die nare som en jij loopt naar Bep, echt flauw,” bitste Ella, zonder Erna aan te zien.

„Je weet toch wel, dat mevrouw Verhagen morgen jarig is, daarom had Bep zoo'n haast, maar welke som bedoel je, o, die van de twee stukken land.” Vlug rekende Erna de som uit en legde haar Ella voor.

„Kijk, zoo is-ie, zeg ik alles zoo goed in 't Hollandsch, ik kon ze eerst ook niet dadelijk begrijpen.”

„O, is-ie zoo?” Nu de moeilijkheid van de som opgelost was,

klaarde Ella's gezicht ook weer een beetje op. „Gaan we nou samen aan dat haakwerk van tante Marie?”

„Nee, ik moet al mijn taalwerk nog maken en dan een brief aan grootmoeder schrijven,” zei Erna, niet vermoedend dat dit al weer Ella's ontevredenheid zou opwekken.

„Natuurlijk, je wil wel Bep helpen voor je met je huiswerk klaar bent, maar voor mij heb je geen tijd!”

„Hé Ella, met 't kleedje van Bep was haast en zij heeft het nu zoo druk, mevrouw Verhagen moet nog veel liggen, maar jouw haakwerk heeft geen haast. Waarom maak je niet eerst al je sommen af?" zei Erna op denzelfden vriendelijken toon.

„Dat kan ik morgen ook nog doen, ik heb nou zin om te haken, die andere sommen zijn makkelijk genoeg, die maak ik morgen."

Zonder antwoord te geven op de laatste onredelijke woorden ging Erna naar boven en begon aan haar schoolwerk.

Even later kwam mevrouw Helmers thuis van een namiddag-visite.

„Zoo Ella, ijverig aan 't haken, is je schoolwerk al af, waar is Erna?"

„'k Weet niet," mompelde haar dochttertje met onverschillig schouderophalen.

„Weet je dat niet," vroeg haar moeder verwonderd, „Erna is toch thuis?"

„Misschien is ze wel weer naar Bep, maar 't kan me niks schelen."

„Foei, wat een brommerig meisje vind ik hier," en hoewel moeders stem vroolijk klonk, gleed er een lichte trek van teleurstelling over haar vriendelijk gelaat.

„Zeker een kibbelpartijtje, dat gebeurde de laatste dagen wel eens meer," dacht ze, maar nam schijnbaar weinig notitie van Ella's gebrom. Ze opende het buffet, nam hier twee glaasjes uit en vulde deze met koele limonade.

„Kijk-es, Ella, proef eens, ik heb de limonade gemaakt volgens het nieuwe recept van tante Marie.”

„Fijn, moeder,” zei Ella wat vriendelijker, toen ze met kleine teugjes de limonade proefde. „Zijn er nog gebakjes over van gisteravond?”

„Ik denk, dat de visite nog wel een klein stukje heeft overgelaten voor de kindertjes,” lachte mevrouw en nam den porceleinen gebakshotel uit het nog openstaand buffet en toonde Ella twee gebakjes; één groot wit-overschuimd zoet-geurend ananas-gebakje en een klein-nederig zandtaartje.

„Die kunnen jullie samen deelen, ik zal ze even doorsnijden, dan krijg je van elk een helft, neem zelf maar een schoteltje met een taartvorkje.”

„Hé nee, moeder, geef mij die groote nou, die ziet er zoo fijn uit. Erna lust die andere wel,” zei Ella begeerig en voor moeder het verhinderen kon, schoof ze handig met de zilveren taartschep het overschuimde aanlokkelijke hoopje zoetigheid op het schoteltje, dat ze haastig uit het buffet nam.

„'t Mag wel, hé moes,” deed ze vleierig en prikte met het vorkje al in het gebak.

„Dat is niet lief van je, Ella, waarom deel je niet gelijk op?” berispte moeder.

„Erna houdt niet van ananas,” beweerde Ella, terwijl ze het taartje langzaam opsmulde. Toen weer pruilend: „Ze wou me niet eens aan mijn haakwerk helpen, maar ze ging wel stilletjes naar Bep, daarvoor had ze wel tijd.”

„Is Erna dan niet thuis, ik begrijp er niets van.”

„Ze zit nou boven te leeren, maar eerst ging ze stilletjes naar Bep om die aan 't kleedje te helpen, dat af moest voor den verjaardag van mevrouw Verhagen en toen had ze geen tijd om mij te helpen,” vertelde Ella, zonder er iets bij te voegen van de moeilijke som.

„Zij heeft zeker haar eigen schoolwerk nog niet af,” veronderstelde moeder, die nu eenigszins de oorzaak begreep van Ella's brombui.

„Ze hoeft toch niet naar Bep te gaan zonder 't mij eerst te vragen, ze wou zeker liever alleen,” mompelde Ella, het laatste kruimeltje van het schoteltje oppikkend.

„Kom, daar meen je niets van, 't zou wat moois zijn als Erna geen boodschap mocht doen zonder jouw toestemming. 't Is niet de moeite waard om daarvoor rimpels in je voorhoofd te maken, strijk ze maar gauw terug, een glad voorhoofd staat veel mooier.”

Nu moest Ella toch lachen en langzaam klaarde haar gezicht weer op.

Even later kwam Erna zingend de trap af, haar lichte voetjes dansten de gang door, in haar hand hield ze een voltooiden brief, dien ze op de maat van het wijsje dat ze zong, heen en weer zwaaide.

„Zoo, kindje, ben je daar, heb je aan grootmoeder geschreven, wat zal die weer blij zijn met je nieuws uit Holland. Hier zijn postzegels, straks kunnen jullie den brief samen posten.”

„Proef nu eerst mijn limonade, Ella vindt ze heerlijk,” en mevrouw Helmers reikte Erna het gevulde glaasje toe, terwijl Ella het gebakje aanprees.

„Ik heb aan grootmoeder geschreven, dat ik al weer zwaarder weeg,” zei Erna vroolijk.

„Je grootmoeder kent je niet meer als je terugkomt,” voorspelde mevrouw Helmers, liefkoozend over Erna's donker kopje strijkend.

Even verduisterde de glans in Erna's fluweelen-oogenbruin, haar mondje trilde en verlangend zei ze: „Wat zou 't heerlijk zijn als grootmoeder eens hier was.”

„We zullen de volgende week een pakje naar grootmoeder sturen, ze is immers gauw jarig,” beloofde mevrouw hartelijk.

„O, tante,” en Erna klapte verrukt in de handen, „Donderdag is grootmoeder jarig, wat zal ze daar blij mee zijn!”

„Moeder, wanneer gaan we nou toch eens naar 't strand, 't weer is al echt zomerachtig,” vroeg Ella nu.

„Als 't weer zoo blijft, kunnen wij den volgenden Woensdag gaan, je moet Bep en Lien mee vragen.”

„Dan vraag ik Dora Kramer en Jo Bosook, ik vind 't zoo leuk met een heel troepje aan 't strand.”

Moeder knikte toestemmend en vol vreugde over dit vooruitzicht babbelde Ella vroolijk over al 't genot, dat een zonnige middag aan het strand meebracht.

De eerstvolgende Woensdag bracht een heerlijken middag vol stralende lente-zon. De zoet-geurende witte en zacht-roode meidoorns met de wel-riekende seringén, die hun paarse bloemtrossen in vollen overvloed toonden, brachten op de pleinen en in de

parken temidden van het stadsgewoel toch iets van voorjaars-schoonheid.

Vroolijk babbelend liepen de vriendinnen van Ella en Erna met mevrouw Helmers door de Valkenboschlaan, al het school-gebeuren van dien ochtend werd behandeld en uitgehaalde grappen breedvoerig verteld en Ella's moeder genoot mee van het jolig gedoe.

Liefkoozend gleed haar blik over de frissche blanke schoonheid van haar dochtertje in de fleurige voorjaarsjurk en bleef toen even rusten op het tengere figuurtje van Erna, die naast de grof-gebouwde Bep Verhagen liep, wier blozend gezicht met de goedig-blauwe oogen nog boller en rooder scheen bij het fijn-besneden kopje van het Hongaartje.

Wat ziet Erna er toch al veel gezonder en sterker uit," dacht ze dankbaar, „het is heerlijk, dat we haar nog lang kunnen houden.”

Spoedig was de brug bij de Suez-kade bereikt en stak het troepje over naar de halte van de stoomtram, die naar Scheveningen reed.

Met een juichkreet begroetten de meisjes de zee, die in opalen schoonheid wijd lag onder de voorjaarsluchten. Aan den einder streepten zwart de zeilschepen en visscherspinken, nu en dan slierde een grauwe rookwolk van een stoomboot langs het hemelblauw.

„Den boulevard langs tot het Kurhaus, meisjes, dat is een mooie wandeling en dan gaan we naar beneden," gebood mevrouw en weldra had men het breede strand bereikt, dat nog niet door blakende zomer-zon geteisterd was.

Mevrouw Helmers huurde twee strandstoelen, dadelijk door een wachtenden man aangeschoven.

„Hè ja, ik ga in den stoel, jullie kunnen wel in 't zand,” kommandeerde Ella en ze wilde een der stoelen al in bezit nemen.

„Neen, Ella, die stoelen zijn voor mij en Erna, zij is nog niet gewend om aan het strand te zitten en ik ben bang dat de grond wat koud voor haar is, jij bent zoo'n sterke meid, jij kunt er beter tegen,” en mevrouw trok Erna bij den stoel en nam zelf in den anderen plaats.

„Ik zit veel liever op 't zand dan in zoo'n benauwdten stoel, je moet altijd rechthout kijken,” beweerde Lien Verhagen en zij strekte zich lang uit in 't rulle zand naast Erna's stoel.

„O, ik ook,” riepen de andere meisjes en evenals Lien lagen of zaten ze in een groepje bij elkaar op den grond.

Verstoord hoorde Ella moeders bevel aan, dat niet slechts haar het begeerde plaatsje in den strandstoel ontnam, maar dit aan Erna toekende.

„Zij zat altijd in een stoel, als ze met moeder naar het strand ging, waarom nou niet,” en haar oogen schoten nijldige blikken naar Erna, die haar rank figuurtje uit de beschutting van den stoel voorover boog, om beter een troepje kinderen te zien, dat in een grooten zandkuil speelde.

„Kom hier, Ella,” noodde Bep Verhagen, „kijk, net zoo'n makkelijk zitje,” en ze wees op een half-uitgegraven kuil-rand naast haar.

Onwillig schoof Ella langs Erna's stoel naar Lien, zonder op Bep's vriendelijke woorden te letten en hurkte onverschillig in 't zand neer.

„Denk een beetje om je jurk,” waarschuwde Lien, „je zit den rok heelemaal dubbel.”

„'t Geeft niks, dan moet-ie maar weer uitgestreken worden; als ik in 't zand zitten moet, kan ik niet om mijn jurk denken,” beweerde Ella mokkend.

Lien's gezicht vertrok even in spot, toen tuurde ze weer over het glinsterend watervlak voor haar.

„O, tante, wat is de zee prachtig,” zuchtte Erna verrukt, haar oogen vol glans en gloed van bewondering op de zee gericht.

Een poosje zaten ze allen in stil genieten van het heerlijk zeegezicht bij elkaar, tot Dora Kramer die rust verbrak.

„Ik heb een nieuwtje, een reuze-fijn nieuwtje, als jullie tenminste nieuwsgierig zijn,” begon ze en op haar ellebogen geleund, keek ze den kring rond.

Mevrouw Helmers lachte. „Wie zou naar jouw nieuwtje nu niet nieuwsgierig zijn, vertel maar eens gauw.”

„Er is een partij in 't zicht, kinderen,” kondigde Dora als begin van haar nieuws aan.

„Een partij, waar en bij wien?”

De belangstelling was ineens algemeen.

„Jullie weten dat mijn oudste zuster in Juli trouwen gaat en nu wil tante met al de meest gevorderde leerlingen een muziekavondje organiseeren ter eere van het bruidspaar. Eigenlijk wordt het een echte partij

en daar worden jullie allemaal op uitgenoodigd."

"Dolletjes! Verrukkelijk, Do! Eenig!" klonk het van allen kant en ook Ella stemde nu met dezen juichkreet in.

"Ja, zie je," ging Dora verder, "'t is nog zoo'n beetje een geheim, maar tante wil Erna vragen om een piano-solo te geven en misschien ook om alleen te zingen."

"Zoo, zoo, dus nu heb je uit de school geklapt, ik vertel jou nooit geheimen," plaagde mevrouw.

"Maar tante Lena komt morgen al bij u om er over te praten en Jo Bos wist 't allang en ik mocht er niet over praten voor de trouwdag bepaald was, en die is gisteren vastgesteld," weerde Dora vroolijk af.

"Vind je 't fijn, Erna?" vroeg Lien aan 't Hongaartje.

Erna's oogen schitterden. "Als ik van tante mag!" zei ze.

"Jij durft niet eens in een zaal vol menschen alleen te zingen," riep Ella opeens luid, "ik wel, met de Kerstvacantie heb ik ook meegedaan in een uitvoering, toen moest ik met Lien samen zingen, maar ik durf ook wel alleen!"

"Wat een onzin, Erna is toch geen klein kind," begon Lien, maar Dora wenkte haastig tot nieuwe aandacht.

"Er komen alleen intieme kennissen van ons, u wordt natuurlijk ook uitgenoodigd met meneer en Johan, de familie Verhagen en Jo's ouders en nog meer."

"Je tante vraagt Erna zeker, omdat ze zoo mooi speelt en zingt?" vroeg Jo Bos argeloos.

„Die Hongaarsche jongen, die bij Dora's tante was, kon zoo prachtig viool spelen, dat kan Erna heelemaal niet,” klonk Ella's stem weer vol minachting.

Maar Lien overstemde haar woorden en deed het voorstel om aan de muziek-onderwijzeres te vragen hun een feestcantate te leeren.

„O nee, ik kan nooit wijs houden, op school krijg ik altijd standjes, dat ik met de sopraan-partij meezing en ik hoor bij de alt,” klaagde Bep grappig.

„Wel, dan deelen wij je bij de sopraan in, dan kun je met de alt meezingen,” raadde Dora vol spot aan.

„Beppie moet voordragen, dat kun je best,” troostte Jo. Onder veel vroolijkheid werden de genoemens van de komende partij behandeld en beoordeeld, tot Lien uit haar makkelijke houding opstond en voorstelde om eens eventjes de duinen te beklimmen.

„Ik heb zoo'n zin om eens te rennen, mevrouw, mag dat?”

„O ja, ik voel me nog geen jongedame, evenmin als jij, Lien,” viel Jo Bos vroolijk in.

„Daar zorgen mijn broers wel voor,” lachte Lien terug.

„O tante, mag ik ook even mee?” en Erna keek verlangend naar de duintoppen, „wat zullen we daar ver over zee zien.”

„O, als je niet op 't zand hier kunt zitten, kun je ook niet een duin afhollen, want dan val je altijd in 't zand,” schampte Ella, terwijl ze opstond en haar kreukerigen rok glad streek en zonder moeders toe-

stemming af te wachten liep ze langs de spelende kinderen het strand af.

Een trek van misnoegen gleed over mevrouw Helmers' gelaat, ontstemd keek ze even Ella na, toen maande ze de andere meisjes niet te lang op het duin te blijven en sloeg Erna, die Ella's woorden niet eens gehoord had, een sjaal om.

„Ik wil u ook wel gezelschap houden, mevrouw, u zit nou zoo alleen,” bood Bep vriendelijk aan.

„Nee, Bep, ik zal jullie hier afwachten, ga jullie maar,” en het vroolijke troepje holde het strand over en had Ella spoedig ingehaald.

Mevrouw Helmers oogde de meisjes van uit haar strandstoel na en staarde toen stil-peinzend over de af- en aanrollende golven.

„Wat zijn die golven rusteloos, ze komen en gaan altijd maar weer, altijd weer, evenals onze gedachten, die ook telkens weer terugkomen, al wil je liever dat ze wegblijven.” Ze lachte zelf even om die vergelijking, maar die lach verdreef niet de bekommering uit haar oogen.

Straks, als ze thuis kwamen van hun uitstapje, moest ze Ella bestraffen, wat ze nu om de vriendinnen maar niet had willen doen.

Zoo'n kinderachtige houding en later de hatelijke woorden tegen Erna, die deze misschien niet gehoord had, maar toch voor haar alleen werden uitgesproken, mocht ze niet ongemerkt voorbij laten gaan.

Voor anderen was het wellicht een onbeteekenend voorval, maar dit nietig gebeuren plaatste mevrouw

Helmers naast andere nietige voorvalletjes en ruzietjes uit de laatste dagen. En dan zag haar moeder oog uit dit alles weer telkens de zwarte vlek in Ella's karakter boven komen.

Had ze vanmorgen niet gezien, dat er eenige kleine snuisterijen, die eerst vol ijver in Erna's kamertje gebracht waren, nu hier uit verdwenen waren en hun vorige plaats weer ingenomen hadden op Ella's kamer?

Erna had hiervan niets durven of willen zeggen, want mevrouw Helmers vermoedde wel, dat achter haar vriendelijke wellevendheid toch ook gevoelige trots school, die ongegunde geschenken niet zou teruggeischen.

Met zorg begon mevrouw Helmers komende moeilijkheden tegemoet te zien en heel diep in haar hart rees soms de pijnlijke vraag: „Zou 't nu toch gaan als met de bleekneusjes en vele andere vriendinnen en logées?”

Maar nee, telkens duwde zij dien angst terug, 't was te dwaas om nu reeds al die kleine voorvallen op te stapelen tot een berg van overtredingen, Ella zou nu wel luisteren als ze 't haar onder 't oog bracht.

En mevrouw Helmers was blij, toen de vroolijke stemmen der meisjes haar gedachten stoorden en zij met hen denzelfden weg naar de stoomtram volgden.

„Hè, moeder, laten we terug met lijn 8 door de boschjes gaan, veel leuker dan met die nare stoomtram,” vroeg Ella op een zeur-toon.

„Wel nee, kind, dan moeten we midden in de stad uitstappen, en dan nog een eind loopen.”

„We kunnen toch overstappen op lijn 5 of 3, dan komen we ook bij de Valkenboschlaan uit,” beweerde Ella dwingerig.

„Nou zeg, dat is toch jammer van al die tram-dubbeltjes,” vond Bep zuinig.

„Dat zeg ik ook, Bep, en met de stoomtram komen we allemaal dichtbij huis.” Zonder meer op haar dochtertje te letten, liep mevrouw Helmers met Bep en Erna vooruit den boulevard langs. Jo en Lien volgden al stoeiend, terwijl Dora en Ella achteraan kwamen.

Met moeite trachtte Ella haar stijgende boosheid over de weigerende woorden van haar moeder te verbergen, maar de donkere blikken, die ze ook nu naar Erna wierp, ontgingen de scherpziende Dora niet.

„Wat is Erna toch klein en fijn als je die dikke Bep er bij ziet, en wat is ze op Bep gesteld, hè,” begon ze in argeloozen schijn.

„Zé doet altijd zoo overdreven met Bep,” snibde Ella.

„Och, van Bep houdt iedereen, zoo'n goeierd, ze heeft altijd zoo'n medelijden met Erna.”

„Die heeft 't anders best bij ons, hoor, ze is heusch zoo erg niet te beklagen,” gaf Ella hatelijk tot wederwoord.

Dora zweeg nu wijselijk. Ella was zeker jaloersch, den heelen middag deed ze al zoo vervelend, Jo zou zeggen „drakerig.”

Langs denzelfden weg bracht de stoomtram het gezelschap weer aan de halte van de Laan van Meerder-

voort, waar mevrouw Helmers afscheid nam van de vriendinnen en met Ella en Erna haar woning in de Valkenboschlaan opzocht.

„Hè, wat ben ik moe,” bromde Ella, terwijl ze achteloos haar hoed op de bank in de vestibule wierp en in de huiskamer op een stoel neerviel.

„Ik ben heelmaal niet moe, tante, ik vond 't een fijn uitstapje, wat fijn dat u zoo dicht bij de zee woont,” roemde Erna blij.

„Als jij ook maar zoo'n heelen tijd op 't zand had moeten zitten, dan zou je wel een ander gezicht zetten, ik vond 't een saaie middag, niks an, ik was veel liever naar de boschjes gegaan. Mag ik vanavond nog een uurtje naar Dora gaan, moeder, Jo Bos kwam ook,” vroeg ze opeens na haar boozen uitval.

„Volstrekt niet, Ella, jij blijft vanavond thuis en ik ga met Erna even een boodschap doen, je hebt je zoo onhebbelijk aangesteld, 'twas meer dan erg,” zei mevrouw streng.

Even schrok Ella op deze niet verwachte bestraffing, maar dadelijk brak haar eigen boosheid in brutale woorden opnieuw los. „Waarom moet ik thuis blijven en Erna niet, ik heb toch niets gedaan, kan ik 't helpen dat zij niet moe is.”

„Zwijg dadelijk, Ella, je weet heel goed waarom je geen toestemming om uit te gaan krijgt, anders denk je daar van avond maar eens over na. Ga nu gauw naar boven en trek je jurk uit, hij ziet er vuil en verkreukeld uit; Erna, ga jij je ook even verkleeden, je ziet er ook niet onberispelijk uit, doe allebei de blauwe

mousselinen jurk aan, ik ga onderwijl naar de keuken om te zien of Truitje 't eten klaar heeft."

De beide meisjes verlieten de huiskamer, Erna met een bedroefd-verwonderd gezicht over Ella's boosheid, en Ella gloeiend van ingehouden drift over vermeend onrecht. Een kwartiertje later waren ze weer beneden. Erna in haar blauw mousselientje, maar Ella in een gebloemd voile-stofje.

„Waarom heb jij de blauwe jurk niet aangedaan, die is toch niet kapot?" vroeg mevrouw met gefronste wenkbrauwen.

„Och, we behoeven toch niet altijd precies eender gekleed te zijn," trachtte Ella onverschillig te zeggen.

„En je wou zoo graag altijd gelijke jurken hebben, ben je nu in eens veranderd, maar je mag deze niet naar school aan, denk daaraan," zei mevrouw kort. „Kom nu aan tafel, vader is al binnen."

HOOFDSTUK IV.

Op de handwerkles.

Ella en Erna liepen op een drafje door de Laan van Meerdervoort. Om halftwee begon de handwerkles en zij waren volgens de huiskamerklok wat later dan gewoonlijk.

Maar op de stadsklok van het Valkenboschplein zagen ze, dat ze nog tijdig genoeg waren en zij vertraagden hun stap.

„k Ben ook al zoo warm van dat gedraaf, 't kan me ook niks schelen als ik te laat kom, Muis bromt toch altijd,” mopperde Ella.

„Nou brom jij ook,” zei Erna en riep toen: „O, daar zijn Dora en Jo ook pas,” en gelijk kwam Lien om den hoek van de Suez-kade. Haar oolijk gezicht was vol pret en geheimzinnig hield ze een lila-gestreept winkelzakje omhoog, toen ze de vriendinnen zag.

„Wat heb je daar?” riepen die nieuwsgierig, toen zij samen den weg naar school volgden.

„Dat raden jullie nooit,” en plagerig-geheimzinnig hield ze 't zakje achter haar rug.

„Tracteer je, Lien?”

„Precies, maar alleen Muis, jullie krijgen lekker niks,” lachte ze.

„Bespottelijk,” vond Dora, „wie trakteert Muis nou.”

„Ik,” en triomfantelijk liet Lien 't zakje in haar ruimen mantelzak glijden en begon op geheimzinnigen fluister-toon, terwijl alle vijf hoofden zich naar elkaar toebogen, 't raadsel op te lossen.

„Ik zal 't laten hagelen onder de les.”

„Laten hagelen? En je wilt Muis trakteeren!”

Vol heviger nieuwsgierigheid staarden de meisjes in Lien's oolijk gezicht met de pret-oogjes vol ingehouden lach-schittering.

„Ik heb mais meegenomen, daar houden de muizen immers veel van, en nu zal ik af en toe eens een handjevol in de klas gooien.”

„O, Lien, dan hagelt 't op den grond, hoe durf je,” schrok Jo even.

„Muis zal woedend zijn als ze 't merkt,” dacht Ella.

„Ze weet immers niet wie 't doet, geef mij ook wat mais, Lien,” zei Dora, in wie nu ook een groot verlangen kwam op de handwerkles weer eens een nieuwe grap uit te halen.

„O, dat durf ik ook best,” beweerde Jo nu overmoedig, ze was anders niet zoo'n heldin.

„'t Is mij goed, Muis denkt toch 't eerst, dat 't uit mijn hoek komt,” merkte Lien onverschillig op. „Weet je wat we zullen doen, ik zal 't zakje doorgeven, dan hagelt 't ook in een anderen hoek van de klas.”

„Ja, ja,” vielen allen bij, maar hun stemmen dempten

zich, daar ze de school naderden, waar reeds vele andere leerlingen groepjes vormden. Haastig legde Lien uit: „Ik zit in de achterste rij en Jo zit voor mij en achter Erna. Nou geef ik 't zakje mijn rij door en dan zorgt Dora dat 't bij Jo komt en die geeft 't dan voor 't allerlaatst aan Erna, die ook nog wel een handjevol in de hoogte kan gooien, van haar verwacht Muis 't heelemaal niet. Je doet 't maar als Muis uit je buurt is, Erna!”

Maar tot Lien's verbazing schudde Erna haar donker-gelokt hoofdje en zei beslist: „Nee, ik doe 't niet, de juffrouw wordt al genoeg geplaagd, verleden week met die muis en nou dit weer. Toe Lien, doe 't maar niet, ze zal zoo boos worden.”

„Maar Erna, ze weet toch niet wie 't doet, niemand verklapt Lien,” wierpen Dora en Jo tegen.

En Ella smaalde: „Wat ben jij zoet, zeg, of ben je bang voor straf?”

„Ik vind 't niet mooi om juist haar altijd te plagen, ik doe liever niet mee,” hield Erna vol. Toen tegen Ella: „Je weet wel, dat je moeder het ook niet goed vindt.”

„Nou ja, waarom is Muis dan ook zoo drakerig tegen ons, je mag geen vin verroeren onder de les en Lien gooit haar niet, alleen maar wat korrels op den grond, 't is heusch heel onschuldig,” oordeelde Dora.

„Wel ja,” riep Lien haastig, „kom, 't is tijd, alle anderen zijn al binnen.

Erna behoeft alleen maar 't zakje te bewaren als 't bij haar komt, anders niet,” maar Erna was al in de

schoolgang, waar de anderen haar volgden en spoedig hun plaats in de klas opzochten.

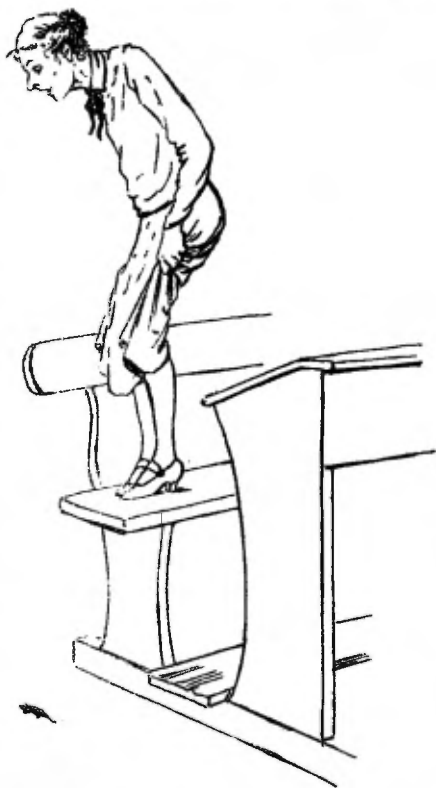
„Gauw op de plaats, meisjes,” zei de onderwijzeres, een bleek spichtig menschje met vaal-ouwelijk gezicht, waaruit de flets-groene oogen schichtig de klas doorloerden om alle bewegingen der meisjes nauwkeurig na te gaan. Haar schel-hooge stem, die in boosheid oversloeg tot een krasserig gepiep en haar grauwe gelaatskleur hadden haar den bijnaam van „Muis” bezorgd. Daar zij weinig liefde en tact bezat, kon zij alleen door buitengewone strengheid orde onder het jolige troepje leerlingen houden, en was haar klas in schijnbaar kalme rust.

Het minste vergrijp tegen die orde werd streng gestraft en haar bijtende spot dempte opkomende vroolijkheid of een gewaagde grap. Maar onverwachts werd soms die schijn-rust gestoord door uitlaaiende darterheid. Dan werd de lang onderdrukte angst tot brutalen overmoed en niet meer te keeren dolle grappen. Dan werd het gelaat der onderwijzeres nog valer, zenuwachtig streken haar handen langsde smakelooze japon, haar stem geleeek een krassende viool en haar woorden striemden de uit-den-band-gesprongen leerlingen en ging over hun gebukte hoofden en gebogen ruggen, die nog na-schokten van bang ingehouden lachen.

Er volgden weer weken van onverstoorde rust, tot er weer iets gebeurde, dat de ban brak en de heele klas in opstand bracht. Zoo had de vorige week Lien Verhagen, de belhamel uit de klas, een onschuldig

muisje binnengesmokkeld, dat haar broers in het winkel-pakhuis hadden gevangen en met dezen was 't dolle plan bedacht. Midden onder de les liet Lien het muisje uit een doosje springen en alle leerlingen

toonden ineens een hevigen hoorbaren angst voor het grijze beestje, dat over de banken vloog. De onderwijzeres, die werkelijk zeer bang was voor alles wat muis heette, vloog op het geschreeuw der leerlingen als in doodsnood bovenop een bank, haar rok in vasten greep hoog optrekkend voor de klauwen van het ondiër. De heele klas was in opstand en gierend gelach overdaverde de angstgeluidjes

van de juffrouw. Gelukkig had het onschuldige muisje gauw een uitweg gevonden door een reet van de muurplint. De rust keerde weer in de hevig beroerde klas en de onderwijzeres daalde van haar hoogen vluchtheuvel weer op den nu veiligen grond.

Ze vermoedde wel wie dit oproer veroorzaakt had, maar daar ze deze vermoedens niet bewijzen kon, moest ze in machteloze woede zwijgen, toen Lien haar met een spottend-vriendelijk gezicht een glas water inschonk.

„Drink u-maar-es voor den schrik, juffrouw, ik vind 't ook zulke enge beesten, echt griezelig,” huiverde de ondeugd.

Ella Helmers had als gewoonlijk thuis verteld wat er voorgevallen was en haar ouders hadden haar en ook Erna streng verboden met zulke grappen mee te doen.

„O moes, Muis, ik bedoel juffrouw Stam is ook zoo'n streng mensch, je mag letterlijk niets op de les.”

„Jullie zullen 't er wel naar maken,” veronderstelde vader.

„Heelemaal niet, vader, juffrouw Bout was heel anders, daar mochten we altijd praten in de klas en de juffrouw lachte zelf mee, maar Muis heeft heelemaal geen idee hoe ze met ons om moet gaan,” merkte Ella eigenwijs op.

„Bij juffrouw Bout werden toch nooit zulke grappen uitgehaald, dit gaat toch te ver, als mevrouw Verhagen 't wist, zou er wat voor Lien opzitten.”

„De broers hebben haar opgestookt, ze heeft 't niet zelf bedacht,” vertelde Erna vergoelijkend.

„Dus een complot, maar jullie doen nooit mee aan zoo iets,” waarschuwde moeder nog eens. Maar zij betreurde het ook, dat de nieuwe handwerkonderwijzeres allen tact scheen te missen om de liefde van haar leerlingen te winnen.

Lien Verhagen, die met de broers napret genoot over de geslaagde grap, had vol overmoed weer nieuw kattelwaad bedacht.

Het eerste half uur van de les ging onverstoord voorbij, tot de onderwijzeres zich naar de kast wendde om een maaskaart te bergen. Plots rikketikten de maiskorrels op den grond!

Waarschuwende wenken doorvlogen de klas naar dadelijk begrijpende leerlingen.

Nog bemerkte de onderwijzeres niets van het naderend onweer, dat in haar klas broeide, toen zij van de open kast terugkeerde en met haar gewone nauwkeurigheid het werk van de leerlingen op de voorste rij nakeek.

Weer rikketikten de maiskorrels neer, huppelden in dollen dans over de banken en hoofden der meisjes.

Er kwam beweging in de klas, een gesmoord lachen steeg op.

„Wat is dat, meisjes?” Gebiedend-streng klonk de stem der onderwijzeres.

„’t Hagelt, geloof ik, juffrouw,” en Jo Bos keek onnoozel-verwonderd door ’t raam naar buiten, waar de zon aan wolkenloozen hemel straalde.

Maar de scherp-groene oogen doorloerden de klas en bespeurden weldra de goud-kleurige korrels op den grond.

„Wie doet dat?” snerpte haar stem en haar booze blikken gleden dreigend naar de achterste rij banken, waar de meisjes in stille aandacht over hun werk gebogen zaten.

„Wat bedoelt u, juffrouw?”

„Ik vraag wie hier met mais-korrels gooit.”

„Mais-korrels?” Lien stond op en keek met groote verbazing op den grond.

„Hé, ik dacht dat ik het hoorde hagelen, maar 't zijn mais-korrels, wat raar,” en zij staarde dwaas naar den zolder van 't lokaal. Weer ging een handvol mais de hoogte in van uit den anderen hoek der klas. De onderwijzeres keerde zich woedend om, haar jukbeenderen kleurden fel rood, haar dunne neusvleugels trilden en zij gilte de klas door: „Wie doet dat, nogmaals, wie doet dat?”

Opeens schoot ze langs de bankenrij op Erna toe, die juist van het meisje naast zich het half-leege zakje in den schoot kreeg. Haastig wilde Erna het ongemerkt in haar vak gooien, maar door die haast viel 't langs haar knieën op den grond. Vlug bukte zij zich om 't zakje op te rapen, maar te laat. De magere vingers der onderwijzeres gristen het uit haar hand en ze las meteen den naam der firma Verhagen op 't lila-kleurig papier.

„Ah, komt 't uit dien hoek,” zei de juffrouw en haar machtsgevoel herleefde weer, toen ze de schuldige wist.

„Lien Verhagen, verlaat dadelijk 't lokaal en meld je bij de directrice,” gebod ze, zonder Erna of een der anderen iets te vragen.

„Ik juffrouw, moet ik mijn werk aan de directrice laten zien, 't is net af?” deed Lien heel onschuldig.

„Ga dadelijk en neem dit ding mee, je zult me wel

begrijpen," en de onderwijzeres smeed het zakje voor Lien op de bank.

„Ja, juffrouw," antwoordde Lien beleefd, zij pakte tergend-langzaam haar werk op, groette met 'n hand-zwaai de vriendinnen en verliet de klas.

Weer was alles doodstil vol angst-spanning. Erna zat met hoogroode wangen over haar werk gebogen, ze voelde zich diep ellendig. Even tevoren had Ella haar halffluid toegebeten: „Suffert, waarom liet je 't vallen, 'tis jouw schuld!"

Na de les beval de onderwijzeres aan de meisjes uit de achterste rijen en ook Erna na te blijven om alle mais bijeen te vegen. Daar zij nu zeker wist, dat Lien de hoofdschuldige was, vond zij 't niet noodig om de medeplichtigen zwaarder straf op te leggen. Onder veel onnoodig gestommel en geschuifel met de banken werden de goud-gele korrels bijééngeveegd.

„Zal ik ook een paar korrels in 't muizengaatje gooien, juffrouw?" vroeg Dora met 'n spotlach in haar grijze oogen, voor ze het blik in de rommel-mand leegde.

„Muizen houden veel van mais," merkte Jo Bos op.

De onderwijzeres antwoordde niets, met een korte hoofdbeweging beval ze haar leerlingen het lokaal te verlaten, maar haar ziel was vol bittere woede. O, die meisjes, wat konden ze haar sarren! Maar nu zou 't ook voorgoed uit zijn, niets duldde ze nu meer, nog strenger zou ze optreden. Lien, de belhamel, zou ze alleen in een bank zetten en ook bij de overige meisjes alle gemeenzaamheid verhinderen.

Tranen van woede en onmacht brandden achter haar oogen, haar handen knepen zich tot vuisten als zouden ze neerkomen op die meisjes, die haar kwelden, telkens weer en ze besefte niet dat een weinig toegeeflijkheid van haar kant met een vriendelijk woord een andere sfeer in haar klas zou brengen en ook haar eigen arbeid mooier zou maken. Haar leven zou rijker worden aan liefde, maar nu bleef het ledig, even ledig als haar gebed, dat ze als een doode formule uitsprak voor de klas en voor de leerlingen slechts een teeken scheen om naar huis te kunnen gaan. Een oogenblik later stonden de vriendinnen Lien buiten op te wachten.

Eindelijk stapte die met hoog-rood gezicht de lange schoolgang door, schoot haar mantel aan en werd met vroolijk gelach ontvangen. Maar haar benepen gezicht temperde haar uitgelatenheid.

„Erg standje gehad, Lien?”

„Kwam Muis er ook bij?”

„Wat zei de directrice, was ze erg boos?”

Lien knikte en vertelde. „Muis kwam in 't kamertje toen de directrice weg was, maar wat zij zei, kan me niks schelen. Ze vond me onbeschaamd, onopgevoed en een brutale meid, ik mag in twee weken niet op de les verschijnen. En de directrice wist ook van die muis van verleden week, dat merkte ik wel.”

„O ja?” en Lien werd door medelijdende en verschrikte oogen aangestaard.

„Zou Muis dat ook geklikt hebben, zoo'n flauw schepsel, bang voor een muis, d'r eigen naamgenoot,” spotte Jo Bos.

„Precies andersom, zij is naamgenoot van 't muisje,” verbeterde een uit den kring.

„Maar stil nou, wat zei de directrice allemaal, Lien?” vroeg Dora.

„Och, de directrice zegt nooit veel, maar dat vind ik juist zoo akelig, als ze je met die lieve oogen zóó aankijkt, dan zou je weg willen kruipen en ze zegt alles altijd vriendelijk en dan voel je juist dat je 'n akelig wurm bent. Weet je wat ze ook zei: Of wij wel wisten, dat Muis een heel treurig leven achter zich heeft en niemand meer op de wereld bezit. Ze was al vroeg wees en is altijd bij een vreeselijk strenge tante opgevoed en heeft later ook veel verdriet gehad.”

„Nou ja, dat kunnen wij toch niet helpen,” en Dora en Ella haalden onverschillig hun schouders op.

„Ik vind 't zelig,” zei Erna zacht.

„En toen had ik heusch even spijt,” bekende Lien eerlijk, „en de directrice zei ook, zonder verder iets te vragen, dat ik ook zorgen moest, dat er geen muisjes in de klas rondwandelden. Jullie snappen, dat ik vuur-rood werd.”

„Nou zeg, zoo doet de directrice altijd, en dan kruip je heelemaal in je schulp,” stemde Jo toe.

„Maar toen ik dat vervelende gezicht van Muis weer zag en die nare piepstem hoorde, werd ik weer woest.”

„Er zitten weer strenge weekjes voor ons op, geloof dat maar, hoe komen wij er door, jij hebt alvast twee weken vacantie, al moet je die uren in het straf-

kamertje zitten, daar zit je tenminste zonder Muis," zei Ella troostend.

„Muis zal ongenietbaar zijn, we zullen als steenen beelden moeten zitten," voorspelde Jo Bos huiverend.

„O, kwam Boutje maar terug, dat die nu ook ging trouwen en heelemaal naar Indië ging, we kunnen haar niet eens onzen nood klagen."

„Nou, maak dat Muis ook gaat trouwen," raadde Ella aan.

„Wie wil nu zoo'n draak hebben?" smaalde Lien.

„Nee, kinderen, zij zal nog lang haar ijzeren scepter over ons zwaaien," profeteerde Dora somber.

„Misschien als wij eens wat aardiger tegen haar waren," opperde Erna aarzelend, „dan zou zij . . ."

„Waren wij laatst niet vier weken als zachtaardige lammeren en werd zij toen een lief lam, nee Erna, je kent haar niet," viel Lien, vol meerdere wijsheid, het Hongaartje in de rede.

„Heusch, ze blijft Muis, een nare vale Muis, haar leven lang," beweerde Jo zuchtend.

„En geen koningszoon zal haar uit ons midden wegvoeren naar zijn tooverpaleis," spotte Ella, en zij voegde Lien troostend toe: „We dragen in gedachten de straf met je mee, hoor!"

„Ja, nu ik 't standje te pakken heb, dat was 't ergste, maar ik ben ten slotte de schuldige," bekende Lien nederig, „ik zal er wel weer door komen, als vader 't maar niet te weten komt."

„'t Is eigenlijk Erna's schuld, dat jij straf krijgt, als die het zakje niet op den grond gegooid had, wist

Muis niet waar de mais vandaan was," begon Ella opeens.

„O, Ella, ik gooide 't niet op den grond, 't viel toen ik 't gauw in mijn vak wou leggen," riep Erna onge-
woon heftig.

„Kom, zoo'n zakje valt toch niet vanzelf op den grond als 't op je schoot ligt," hield Ella vol, terwijl ze minachtend Erna's figuurtje opnam.

„Hè, Ella, dat is niet aardig, ik geloof niet, dat Erna 't zakje op den grond liet vallen om er Lien in te laten loopen," zei Dora verontwaardigd.

„Nee, daar geloof ik nou niks van," en Lien keerde zich naar Erna. „Zeg, je huilt er toch niet om, schaaap?" en beschermend sloeg ze haar arm om Erna.

Erna schudde 't hoofd, met moeite bedwong ze haar tranen.

„Heusch niet, Lien, ik wilde 't zakje gauw wegstoppen en 't schoot naast me op den grond."

„Och, kind, laat Ella praten, ze plaagt je maar, we weten immers allemaal wel, dat je 't niet deed," suste Jo Bos.

Ella wierp minachtend het mooie hoofdje in den nek. De houding der meisjes tegenover Erna prikkelde haar juist tot volhouden van haar beschuldiging.

„Ze wou toch heelemaal niet mee doen, dat weet je best, Jo, en 't is toch wel toevallig, dat juist bij haar 't zakje op den grond viel," voerde ze als bewijs aan.

„Onzin," zei Lien kort. „Trek je er maar niks van aan, Erna, 't is heelemaal mijn schuld, Muis zou toch

wel gedacht hebben dat ik de mais binnengesmokkeld heb. Ik ben immers een „onbeschaamde, onopgevoede, brutale meid,” volgens haar.”

Al pratend was het groepje bij de Suez-kade gekomen, waar Lien afscheid nam met een extra knikje voor Erna. De overige meisjes liepen nog een klein eindje met Ella mee, tot deze alleen met Erna de Valkenboschlaan insloeg.

Vertrouwelijk wilde Erna haar arm door dien van Ella steken, maar deze liet dadelijk haar arm slap neerhangen. „'t Is zoo warm,” weerde ze norsch af.

Verschrikt zagen Erna's donkere oogen naar Ella's blank-onbewogen gezicht en ze zei vol stil verwijt: „Jij denkt 't nog, dat ik 't zakje mais op den grond gooide, en 't is heusch niet waar.”

Een schamper lachje was het antwoord. „Zanik er dan niet meer over, ik zeg er immers ook niks meer van.”

„Nee, maar jij gelooft mij niet en . . .” een zenuwachtig gesnik brak Erna's woorden af en schuw keek ze naar Ella, die onverschillig naast haar liep.

Opeens klonk een blijde kreet van Ella's lippen, in een oogwenk veranderde heel haar gezicht. „Johan, ben jij daar, o wat fijn,” en zonder op Erna te letten vloog ze haar broer tegemoet, die juist het hulppostkantoor op het Copernicuspleintje verliet en nu ook zijn zusje zag.

„Geef mij de city-bag, Johan,” en vertrouwelijk hing ze dadelijk aan zijn arm, „waar kom je ineens vandaan?”

„Regelrecht uit Groot-Mokum en ik heb hier even

postzegels gekocht, maar we zullen op Erna wachten," en vroolijk groette hij het Hongaartje, die met oplichtend gezichtje naar hem toe kwam.

„Dag Johan," zei ze en toen de jonge man haar lachend aan zijn andere zij trok, greep zij zijn vioolkist en vatte Johan's nu leegen linkerarm.

„Wel, wel, wat word ik door de jongedames verwend. Is de viool niet te zwaar, Kleintje?"

„O, nee, 't is maar een klein eindje loopen," zei ze.

„Gezellig dat Johan er is," dacht ze blij en voor 't oogenblik verdween haar verdriet over Ella's onredelijk oordeel.

„Kijk, alle drie," en mevrouw, die hen uit 't erker-raam had zien aankomen, had de voordeur reeds geopend en wachtte het drietal af.

„Zoo, moedertje, hier zijn drie levenmakers," en lachend kuste Johan zijn moeder, die met blijden trots haar knappen zoon aanzag.

„Ik ben maar eens een paar dagen over komen waaien, al is 't gauw vakantie. Amsterdam werd zoo duf, ik moest de frissche zeelucht eens ruiken. Vader is toch thuis?"

„Zeker, hier ben ik al," en meneer Helmers begroette even hartelijk zijn zoon en was spoedig met hem in druk gesprek over allerlei studie-aangelegenheden.

„Dat treft, moes, net vanmiddag Johan's lievelingskostje, jonge worteltjes en salade," riep Ella uit, toen ze een half uur later met Erna de tafel dekte.

„Krijg je die al in je kosthuis?" vroeg moeder.

„Jonge worteltjes en ook salade, o, moeder, dat is ongekende weelde. Ik heb gisteren nog gesmuld aan zuurkool-draadjes en misschien word ik met Sinterklaas op jonge worteltjes getrakteerd.”

„Dan zijn ze al stokoud!” lachte Erna, en toen met een ondertoon van weemoed in haar stem: „maar dan zijn ze ook nog lekker, wij waren in Budapest erg blij als we nog wat wortels kregen.”

„O wee, Kleintje, je denkt toch niet dat ik een on-dankbaar wezen ben, mijn hongerige maag smulde gisteren nog aan de zuurkool-draadjes, maar nu is 't hoogtij voor mijn maag, dat begrijp je, kom maar eens gauw naast me zitten,” en met vluggen greep plaatste Johan twee stoelen aan tafel en duwde Erna lachend naast zich.

„O, ik moet tante nog even in de keuken helpen, Truitje is vandaag uit,” weerde Erna af en wipte naar de keuken.

Op 'tzelfde oogenblik stond Ella bij den leegen stoel. „Ik zit hier altijd en nou wil ik er ook zitten,” zei ze vinnig.

„Moet jij niet in de keuken helpen?” vroeg mijnheer Helmers, toen hij zich in zijn leunstoel zette.

„Dat kan Erna alleen wel, er zijn maar een paar schalen binnen te brengen, 't dessert staat al op het buffet.”

„En hoe hebben jullie 't op de handwerkles gemaakt, de juffrouw toch niet geplaagd?” vroeg moeder, toen ze tot besluit van den maaltijd een heerlijken pudding op tafel zette.

„O, moeder,” flapte Ella uit, „Lien had weer iets nieuws bedacht om Muis, ik bedoel juffrouw Stam, te plagen.”

„Muis, muis,” deed Johan na. „Is dat die nieuwe handwerkonderwijzeres, van wie jullie zoo houden?”

„Bah, dat mensch!”

„Foei, Ella,” waarschuwde vader afkeurend; „maar wat heeft Lien uitgehaald?”

„’t Was zoo erg niet, vader, Lien had een zakje mais meegebracht als traktatie voor Muis en een paar keer smeed zij en een paar andere meisjes een handjevol in de hoogte, ’t hagelde in de klas, dat is alles.”

Johan proestte ’t uit. „Wat zijn jullie toch bengels en deed Kleintje ook mee, wel foei,” en hij hief grappig-dreigend zijn vinger op tegen Erna, die verlegen-zwijgend haar pudding at. Vragend keek Johan van haar naar Ella, die haastig verder ging:

„En toen liet Erna ’t zakje vallen en de juffrouw raapte ’t op en zag natuurlijk aan den naam op ’t zakje waar de mais vandaan kwam en zoo was Lien ver-raden,” eindigde ze met scherpen nadruk op het laatste woord.

„Heb jij ook meegegooid?” vroeg vader streng.

„Ik heb niet gooid, vader, maar ik heb wel ’t zakje doorgegeven,” bekende Ella eerlijk. „Lien moest naar het spreekkamertje van de directrice en wij moesten later alles opvegen.”

„’t Is wat moois, geen wonder dat de juffrouw erg boos was, maar ik wil nu volstrekt niet meer hebben, dat je ook maar eenigszins bij zulke grappen helpt,

ik heb 't jullie verleden week ook al verboden."

„Nou ja, 't had heelemaal niet behoeven uit te komen," mompelde Ella binnensmonds en gluurde naar Erna, die met moeite haar tranen bedwong.

„Er is iets," dacht mevrouw, maar ze wilde geen ruzie-gesprek aan tafel, vooral nu Johan zoo gezellig thuis was, maar ze besloot 's avonds te onderzoeken wat de reden er van was.

„Ik heb een nieuwtje," begon ze als afleiding.

„Ook voor mij bestemd?" vroeg Johan.

„Voor allemaal, de muziekonderwijzeres is vanmiddag bij mij geweest, om ons uit te noodigen voor de avondpartij ter eere van het bruidspaar."

„O, fijn, moeder, is 't al zoo ver, welke jurk . . ."

„Wacht eens even, kindje, ik ben nog niet uitgepraat. Ze is van plan, dat geheim had Dora ons laatst al verteld, om met de meest gevorderde leerlingen, waar onze Ella ook bij hoort," voegde zij er opzettelijk in, „wat muziek te maken en te zingen. We zijn wat vroeg uitgenoodigd, daar ze nog wel een paar weekjes noodig heeft om een feestprogramma met de leerlingen in elkaar te zetten. Dus Ella, je krijgt het druk, er zullen prettige repeteer-avondjes komen. En nu heeft ze ook gevraagd of Erna, al is die dan nog geen leerlinge van haar, ook een mooi stukje op de piano wil laten hooren met viool-begeleiding van Johan. En misschien een paar Hongaarsche liedjes zingen voor de aardigheid."

Ella's gezicht betrok nu langzaam, maar Erna's

droeve oogen glansden. „O tante, ik ken een heeleboel mooie liedjes.”

„Daar verstaat niemand iets van, maar wat moet ik doen; als ik niks alleen mag doen, wil ik er ook niet heen!” Nijdig smeed Ella deze woorden er uit.

„Maar kind, wees toch niet zoo boos, jij hoort toch ook bij de beste leerlingen,” suste moeder weer, die al spijt kreeg dat ze over het feest begonnen was.

„Ja, maar ik wil ook alleen iets doen,” hield Ella dwingerig vol.

„Dat moet je dan maar met de juffrouw bespreken, die zal wel een mooi programma opmaken, eet nu je pudding maar op.”

„Als Lien 't op die partij maar niet laat hagelen,” schertste Johan en hij vertelde een grap, die door een paar studenten was uitgehaald, waardoor Ella 't uitschaterde van pret en de maaltijd nog vroolijk eindigde.

Toen de beide meisjes boven waren, vroeg Johan: „Is er iets, moeder, Ella deed zoo onaardig en Kleintje keek zoo bedrukt?”

„Heelemaal zuiver is de lucht niet,” gaf vader toe.

„Er zijn tegenwoordig wel eens meer donkere wolken,” zei moeder verdrietig.

„Ze kunnen 't toch best samen vinden, dacht ik, 't Hongaartje is een lief kind.”

„O zeker, Johan, maar ze kibbelen ook wel eens.”

„Nee, man, dat is 't rechte woord niet, 't is weer 't oude liedje. Ella moet altijd haar zin hebben en nummer één zijn en bij Erna is dat ook niet moeilijk, 't kind schikt zich altijd. Maar op school wordt Erna nogal

bewonderd, de meisjes houden van haar en hebben medelijden, dat gaat dan zoo. 't Kind doet niets geen moeite om de aandacht te trekken, of zich op den voorgrond te plaatsen. Maar van juffrouw Kramer kan ik het best begrijpen, dat ze Erna en niet Ella vraagt voor een piano-solo. Erna speelt voor haar leeftijd bijzonder goed en is Ella ver vooruit en als ze met haar lief sopraan-stemmetje zoo'n Hongaarsch liedje zingt, kom je, zonder de woorden te verstaan, toch onder den indruk, haar stem ontroert al."

„Zal ik juffrouw Kramer laten weten, dat ik de viool-begeleiding niet op me nemen kan, dan vervalt dat programma-nummer maar en 't voorkomt misschien onaangenaamheden met zus," stelde Johan goedig voor.

Mevrouw keek weifelend haar man aan, maar deze schudde dadelijk afwerend 't hoofd.

„Nee, Johan, dat moet je niet doen, we helpen Ella werkelijk niet door altijd een schoon paadje voor haar te maken, ze behoeft niet nummer één te schijnen, waar ze dit niet zijn kan."

„Wat is dat, ik hoor boven zoo'n luid gepraat?" riep mevrouw opeens, terwijl ze haar hoofd naar de deur wendde.

„'t Schijnt daar niet pluis te zijn, ga maar eens gauw kijken," raadde vader aan en moeder verliet haastig de kamer.

De ruzie-stemmen klonken uit het balkon-kamertje en toen mevrouw daar binnentrad, sprong juist Ella van den rand van Erna's ledikant met een plaat in de hand. Het was een voorstelling van den zegenenden

Heiland, Wiens verheven figuur zich vriendelijk tot de kinderen boog. Op den dag vóór Erna's aankomst had Ella deze plaat uit haar eigen kamer genomen en boven Erna's bed gehangen en ze had spoedig bemerkt, dat deze een bijzondere voorliefde hier voor had.

Even schrok Ella, toen ze moeder op den drempel zag, maar voor deze iets kon zeggen, riep ze: „Erna is boos, moeder, omdat ik de plaat nou weer eens boven mijn bed hangen wil, hij is toch ook van mij!”

„Wat is er toch, kinderen, maken jullie ruzie om die plaat?” vroeg mevrouw Helmers nu.

„O, tante, Ella neemt-em weg, o, ze mag alles wel wegnemen, maar laat mij die plaat houden tot ik weer wegga, ik houd er zooveel van, elken avond kijk ik er naar!” riep Erna hartstochtelijk uit.

„Nee, ik vind-em ook zoo mooi, hij moet nou weer in mijn kamer,” en haastig wilde Ella het vertrekje verlaten, maar moeder hield haar tegen.

„Vertel eerst eens wat er gebeurd is, ik begrijp er niets van, kinderen!”

„Och, moeder,” begon Ella weer zonder nadere uitlegging, „ik mag toch mijn eigen plaat wel terugnemen?”

„Maar waarom toch, kind?” drong mevrouw verwonderd aan.

Ella aarzelde nu met antwoorden, maar Erna riep schreiend: „Ze denkt dat ik lieg, tante, ze zegt dat ik 't zakje liet vallen om Lien er in te laten loopen, daarom is ze boos en ik lieg niet, ik liet 't per ongeluk vallen!”

Nu begreep mevrouw er nog minder van, ze nam een stoel, ging hierop zitten en trok Erna naast zich.

„Bedaar nu eens, vertel me eerst eens wat er op school gebeurd is. Ella, leg die plaat neer en blijf hier.”

En Erna vertelde op mevrouws aandringen, wat er dien middag op school voorgevallen was.

„Zoo, nu weet ik tenminste de oorzaak van de ruzie, maar waarom geloof je Erna niet, Ella, ze heeft je toch nog nooit voorgelogen?”

„Waarom hield ze dan 't zakje niet beter vast, dan had Lien niet zoo'n uitbrander van de directrice gehad,” bromde Ella, een rechtstreeksch antwoord ontwijkend.

„Het lijkt heel aardig van je, dat je Lien van straf wilde vrijwaren, die zij anders wel verdiend had, maar de manier waarop je nu Erna in zoo'n slecht daglicht stelt, vind ik heel leelijk van je.”

Ella werd vuurrood bij moeders woorden, maar ze gaf het nog niet op.

„Maar Erna hoeft toch zoo boos niet te zijn, omdat ik de plaat wegneem, zij mag die viooltjes-plaat hebben.”

„Wou je die ook aan Erna leenen?” vroeg moeder vol streng verwijt. „Dat is niet noodig, kind, neem de plaat nu maar mee naar je eigen kamer, je mag hem nu niet meer teruggeven, ik vind je heel liefdeloos in je kleinzielige wraakneming. Ga nu naar je kamer je lessen leeren, ik wil je vanavond niet meer beneden zien!”

Even weifelde Ella. Moeders stem en de oogen van den zegenenden Heiland schenen als waarschuwende woorden voor haar booze gedachten, maar toch wonnen deze het.

Met een verongelijkt gezicht hoorde ze moeders bevel en trok naar haar kamer, waar ze den avond in makkend gepeins doorbracht. —

HOOFDSTUK V.

Voorpret.

Bep en Lien zaten op het zolderkamertje, dat ze gezamenlijk als slaapvertrek deelden en leerden de voordrachten, die zij zouden zingen op de bruiloftspartij van Dora's zuster.

„Nou ken ik 't bijna,” en Bep dreunde op:

Wij komen uit Tiroler-land,
Het land van berg en dal.

En Lien viel in bij den derden regel en raffelde achter elkaar het eerste couplet van het gedicht af.

„Schei nou asjeblijft uit, zoo leer ik 't nooit,” riep Bep wanhopig, die toch al geen bolleboos in het leeren was.

Lien zweeg even, maar niet lang hield ze haar babbelmondje in toom.

„Leuk dat Jo Bos ons de tamboerijns leenen wil en de roode rokjes. Nu moeten wij alleen maar voor elk een zwart-fluweelen keurslijfje maken en op onze oude witte blouses borduren we gouddraad-figuren.”

„'t Zal fijn zijn,” vond Bep en dreunde verder:

„Maar bij al 't schoons rondom ons heen.”

„'k Geloof dat ik het ken, maar nu moeten we het nog beter leeren zingen, gelukkig niet tweestemmig, de juffrouw kent haar Bepje wel, ze weet wel dat ik geen nachtegaal ben, maar een schuchter-tjilpend muschje,” zuchtte ze eindelijk.

„Je wordt al aardig poëtisch anders, zeker door het feest,” spotte Lien.

„Wat zal Dora er fijn uitzien als de lente-koningin. Ella had er erg op gehoopt als lente-fee te verschijnen, maar ieder kon toch begrijpen, dat Dora als de zuster van de bruid de mooiste rol kreeg. Maar Ella wordt nu met Jo Bos hofdame van de koningin, ze hoort dan toch bij 't tableau. Dora krijgt een groen-gazen sluier en alle drie bloemkransen, hè, 't zal eenig zijn,” en in Lien's oogen kwam al meer het verlangen naar dien heerlijken avond.

„Wat zou Erna doen,” vroeg Bep, „ik bedoel, welk stuk zal ze spelen?”

„'k Weet niet, maar zeg, vind jij ook niet, dat Ella zich lang niet zoo erg bemoeit met Erna als eerst? Uit school komt Erna de laatste dagen vaak alleen achteraan, en ééerst, nou, 't was alles, Erna voor en na; 'k vind 't niks aardig tegenover zoo'n Hongaartje, dat geen vader en moeder heeft en in een vreemd land is.”

„Och,” vergoelijkte Bep, „dat komt door die voordrachten, die Ella samen met Dora en Jo leert, en

Erna behoeft maar alleen den welkomstgroet te leeren, dien wij allemaal samen zingen."

„Jo Bos vertelde mij, dat Ella zoo kwaad was omdat Johan Erna op de viool zal begeleiden, ze was een en al hatelijkheid tegen Erna, toen Jo en Dora bij hen waren."

„Kom, Jo overdrijft alles zoo, maar wie komt daar in ons heiligdom?" riep Bep uit, toen de deur van 't kamertje opengeduwde werd en Jan en Piet op den drempel stonden.

„Wij hebben de zeer gewaardeerde hulp van onze lieve zusters noodig, vergeef ons dus deze snoode daad om ongeroepen binnen te treden," grapte Piet vroolijk.

„'t Zal me zeer aangenaam zijn, die hulp te verleenen," gaf Bep dadelijk terug, maar Lien snibde: „Zeg maar gauw wat jullie willen, je stoort ons aller-vreeselijkst, — afblijven," en ze duwde Jan opzij, die in haar schrift keek.

„Hè, of ik niet weet wat 't is, natuurlijk de voordrachten, 'k weet 't allang, maar wij kunnen zwijgen, hoor, beter dan jullie meissies."

„Dan zullen wij jou voortaan „Jan de Zwijger" noemen, als een liliputterige afschaduwning van onzen grooten Zwijger."

„Zeker net geschiedenis gehad op school, vandaar die gevatheid in 't antwoorden," kaatste Jan spottend terug.

„Maar wat wij doen, kom je nooit aan de weet, je mag ons alleen helpen," lachte Piet nu.

„Dank je,” zei Lien, „helpen en niets weten zeker!”

„Ik wil wel, want dan weet je toch altijd iets,” bedacht Bep slim, „wat moeten jullie van ons, biecht eens op.”

„We moeten een rood lint hebben voor een strik,” vertelde Piet.

„Een rooie strik!” Lien’s nieuwsgierigheid steeg eenige graden.

„Ik heb geen rood lint, jij Bep?”

„Nee,” schudde deze spijtig.

„Maar jullie kunnen ’t toch voor ons koopen,” zei Jan vol meerderheid.

„O, bedoel je dat, maar geld bij de visch, ik schiet geen cent voor,” en Lien stak haar hand al uit.

„Is een kwartje genoeg? We geven samen niet meer,” zei Jan, benauwd voor een te grooten aanval op zijn beurs.

Bep trok een bedenkelijk gezicht. „’t Moet toch zeker mooi-zijden lint zijn, en daarvan koop je geen meters voor één kwartje.”

„Voor een strik heb je geen meters noodig,” merkte Jan vlug op.

„Weet je wat, we gaan op de markt kijken in zoo’n lintkraam. Laten we dan dadelijk gaan, ’t is nou nog markt,” raadde Lien snel.

„Ja, ja, daar pingelen jullie maar net zoolang....”

„Tot je ’t voor niks krijgt,” vulde Piet aan.

„Maar nu wil ik ook weten waar ’t voor is,” drong Lien aan.

„Och, wat hindert dat nou of je 't niet weet, wij vertellen ook niet alles.”

„Wij vragen ook geen hulp,” hield Lien vol.

„Als jullie 't niet voor ons wilt doen, vraag ik 't aan moeder of Erna,” en Jan wilde boos wegloopen.

„Lien plaagt maar, we gaan dadelijk naar de markt, ik vind 't juist leuk iets te koopen dat bij een geheim hoort,” en Bep deed 't kwartje in haar beursje.

Lien draalde nu ook niet langer, bergde haar schrift op en verliet met Bep en de broers het zolderkamertje.

Juist toen zij met hun fietsen de deur uitstapten, zagen zij Jo Bos en Erna.

„We wilden net naar jullie toe, ik kwam Erna tegen, waar gaan jullie heen?” vroeg Jo, die ook haar fiets bij zich had.

„Naar de markt om lint te koopen voor de”

Een stomp van Bep deed Lien ophouden en dadelijk den hardhandigen wenk begrijpend, zei ze alleen nog: „een lint voor een strik.”

„Gaan jullie mee?”

Jo keek bedenkelijk naar Erna. „Zij is zonder fiets,” wees ze.

„O, ze kan bij mij achterop zitten.”

„Neen, Erna krijgt mijn fiets, daar heeft ze al eens meer op gereden,” bood Bep aan, „en dan ga ik bij Lien achterop zitten.”

„Wel nee, jij bent me veel te zwaar, hier, neem jij mijn kar maar en ik ga bij Jo achterop, zoo'n boonenstaakje weegt niet veel,” bedisselde Lien en loste zoo

het vervoer-vraagstuk op om met z'n vieren op drie fietsen marktwaarts te gaan.

„Laten wij de Vlamingstraat doorgaan, ik moet daar even een boodschap doen,” stelde Jo Bos voor, „we komen nog vroeg genoeg op de markt.”

Juist toen zij het eind der Prins-Hendrikstraat bereikten, zag Lien, die met Jo achteraan kwam, Ella Helmers met haar moeder voor een winkel-etalage staan.

Op het rinkelen der fietsbel keek Ella op en zwaaide groetend met haar hand en tegelijk zag ze, vóór Lien, Bep met Erna den hoek omzwenken.

„Moeder, daar gaat Erna met Bep op de fiets, ja, kijk maar,” en Ella trok haar moeder mee tot den hoek der straat, waar mevrouw Helmers nog juist een tip van Erna's rood manteltje zag, vóór Bep met haar pleegdochttertje in de Zoutmanstraat verdween.

„Ziet u nou wel, dat ze weer stilletjes met Bep en de anderen gaat zonder iets tegen mij te zeggen, 't is valsch!” viel Ella heftig uit, geheel vergetende dat ze op straat was.

„Maar kind, bedaar toch, de menschen kijken naar ons,” waarschuwde mevrouw op gedempten toon, „wees toch niet dadelijk zoo boos, Erna heeft mij immers gevraagd of ze naar Bep mocht en jij wou liever niet mee.”

„Ze heeft niet gezegd dat ze ging fietsen, ze doet altijd zoo stiekum.”

„Dat plannetje zal onverwachts opgekomen zijn, ze zullen boodschappen moeten doen voor mevrouw

Verhagen. Dat hooren wij wel als we straks thuis komen," suste moeder vriendelijk.

„Waarom groette ze ons dan niet, ze reed haastig door, omdat ze bang was dat u haar terugroepen zou.”

„Foei kind, Erna zag ons niet, ze verwachtte ons hier toch niet in de straat, ze wist heelemaal niet dat wij uitgingen.”

„Jo en Lien zagen ons ook,” hield Ella koppig vol en verstoord in haar goede luim stapte ze naast moeder voort.

„Kom, laat Erna nu maar fietsen, wij gaan toch ook gezellig saampjes uit, bederf den middag nu niet, zullen we een trammetje pakken naar Overbosch, maar eerst moet ik in dien handwerkwinkel een patroon voor een kraagje op je nieuwe jurk koopen.”

Dit voorstel verdreef voorloopig de opgekomen booze bui en met belangstelling hielp ze moeder een kraagje uitzoeken en zij luisterde naar moeders vriendelijke stem, die door opgewekt praten telkens eigen verdrietige gedachten wegduwde. Samen genoten zij van den langen tram-rit door de volle zonnige straten, om straks bij Overbosch een heerlijke wandeling te doen in de stilte van het Haagsche bosch. Evenals haar moeder hield Ella van de rustige schoonheid van boomen en heesters, zij ademde met lange teugen den heerlijken geur van sparren en dennen in.

De ontmoeting met de vriendinnen in de straat scheen vergeten en mevrouw Helmers hoopte, dat ze geen verdere onaangename gevolgen zou hebben, maar toen ze op hun terugweg bij 't oversteken der

laan moesten wachten op een snel-passeerende auto en Erna's tenger figuurtje aan den overkant zagen, betrok al dadelijk Ella's gezicht.

„Daar komt Erna aan, we zullen even wachten,“ zei mevrouw.

„Laat ze,“ — deed Ella onverschillig, maar ze durfde niet alléén door te loopen.

„Dag, tante, u hier, is u met Ella uit geweest?“ groette Erna vroolijk, toen ze het tweetal ingehaald had.

„Zoo, kindje, ben je daar ook, zag je ons niet in de Prins Hendrikstraat vanmiddag?“

„Nee, tante, Jo zei later, dat ze u met Ella gezien had. Bep en Lien moesten op de markt lint koopen en toen zijn Jo en ik mee geweest.“

„Maar Erna, in die drukte met jullie fietsen, ging dat wel?“

„O ja, tante, de grootste drukte was al voorbij, maar 't was er toch nog erg leuk. Lien kocht bij een stalletje lint en die man wou twintig cent hebben, maar Lien wou niet meer geven dan vijftien cent en toen kreeg ze 't er ook voor, o, mooi breed lint, reuze-goedkoop!“

„En waar moet dat reuze-goedkoope lint voor dienen?“ vroeg mevrouw.

„Eerst deed Lien erg geheimzinnig, maar later versprak ze zich, 't was voor Jan en Piet, maar niemand mocht weten waarvoor.“

„Zeker om iets te maken voor 't feest,“ zei Ella nu, die in onverschillig-zwijgen alles aangehoord had.

„Dat denk ik wel, maar Ella, wist jij al, dat Bep en Lien als Tiroler meisjes een voordracht doen?” vroeg Erna.

„Dat wist ik al lang, zè vertellen 't aan iedereen,” overdreef Ella, „net of 't heel wat bijzonders is, ik vind een voordracht in Tiroler costuum akelig afgezaagd!”

Geërgerd keek Erna Ella aan, toen zei ze zacht waarschuwend: „Dat moet je niet tegen Bep en Lien zeggen, want die vinden 't zoo fijn!”

Een lichtrood overbloosde Ella's blank gezichtje, nu toch door Erna's vriendelijken toon getroffen, maar er klonk geen zweem van spijt in haar koele stem, toen ze zei: „'k Vind er toch niks an!”

„Niet kibbelen, kinderen,” maande haar moeder, „alle voordrachten zullen aardig zijn, de een kiest dit, een ander weer dat, stel je voor als alle gasten met precies dezelfde voordrachten voor den dag kwamen, wat zou dat een saaien avond geven.”

Nu moesten beide meisjes lachen om mevrouws grappige woorden en Erna deed dadelijk een kluchtig verhaal over een feestavond in Budapest, waarop, jaren geleden, zij met haar ouders een komisch gedicht hadden voorgedragen. Zoo was het oplaaiend twistvuurtje gelukkig gedoofd en kwamen allen opgeruimd thuis. Maar de prettige harmonie der eerste weken, die het samenzijn der meisjes tot een dagelijksch feestgetij maakte, was langzamerhand verstoord. De komende vreugde van de bruilofts-partij wierp ook al geen lichtglansen vooruit, integendeel, 't was soms alsof een donkere schaduw bang en dreigend den

huiselijken hemel verduisteren zou. Waar bij de andere meisjes een vroolijke opwinding was over al de pret, die wachtte en die telkens uitlaaide in uitbundige grappen en dolle invallen, was wel bij Ella een opwinding, maar zonder echte schaterende blijheid. Achter haar schertsende woorden klonk een bijtende spot, die nog verbergen moest een groeiende jalouzie tegenover Erna, die van alle vriendinnen zooveel ongekunstelde liefde ondervond en tot nu toe weinig scheen te bespeuren van Ella's veranderde houding.

Mevrouw Helmers spande alle krachten in om de atmosfeer zuiver te houden. De gezamenlijke repetities voor het feest werden geregeld in haar salon gehouden. Zij liet Ella voor haar en Erna een feestjurk kiezen en bedacht elken dag nieuwe verrassingen, die slechts een zorgend moederhart bedenken kan.

Maar diep in haar hart woonde de angst!

Angst dat 't al weer niet goed zou blijven gaan, om bij haar dochtertje een vreemde een plaatsje in haar huis te geven!

Angst, dat het Hongaarsche meisje, dat zoo opbloede in de lieflijke sfeer van haar huis en hart en nu die zonnige sfeer zou zien verduisteren en daardoor toch weer spoedig terug zou verlangen naar haar land, waar haar oude grootmoeder in haar armoede en eenzaamheid toch met nimmer verflauwde liefde aan haar dacht! Tegen haar man en zoon sprak zij dien angst nog niet uit, 't was alsof dat openlijk uitspreken meer zou openbaren, dat zij zelf toch nog telkens wilde verbergen.

Op den laatsten dag voor den feestavond was er nog een generale repetitie bij mevrouw Helmers. Een uitgelaten troepje vulde haar salon en de muziek-onderwijzeres had moeite de vroolijke meisjes tot kalm opletten te dwingen. Onder allerlei grappige aanmerkingen werden de costuums en feestjurken bewonderd. Ten slotte zongen zij allen nog eenmaal het welkomst-lied in vierstemmig accoord.

„Uitstekend, meisjes, maar Ella en Lien moeten in de laatste woorden van de zegenbede wat zachter zingen,” merkte de onderwijzeres vriendelijk aan.

„U zegt altijd, dat ik te hard zing en Erna zingt veel harder als ze die Hongaarsche liedjes zingt,” viel Ella scherp uit.

„Kom, dat denk je maar, jij zingt anders ook heel goed, alleen die laatste regel moet iets zachter, daar moeten alle meisjes aan denken,” zei de muziek-leerares kalm, zonder verder te letten op Ella's beleedigde houding.

Maar Lien stootte Dora aan en wierp een verstolennijdigen blik naar Ella.

En buiten kon ze tegen de vriendinnen haar ergernis niet verbergen.

„Wat kijkt Ella toch altijd dadelijk spinnig, als Erna een beetje meer lof krijgt dan zij, want daarom viel ze zoo uit, omdat de juffrouw Erna's zingen zoo mooi vond.”

„Je kunt wel zien, dat de groote liefde voor Erna al eenige graden gedaald is,” beweerde Jo Bos hierop.

„Dat heb ik ook al gedacht, Bep wil 't altijd goed praten, maar ik zeg, jullie, Ella is veel te

zelfzuchtig om lang erg veel om iemand te geven."

„Je overdrijft, Lien, ze zijn heelemaal niet kwaad op elkaar, Erna is zoo'n lief zacht karakter," oordeelde Bep vriendelijker.

„Precies, daardoor blijft 't lang goed, maar praat jij nou maar niet wit wat zwart is. Ella is akelig jaloersch, al weken lang, ze kan niet uitstaan dat wij en iedereen veel van Erna houden en dat die in zooveel dingen boven haar uitblinkt. De jongens merken 't zelfs al," hield Lien overtuigend vol.

„O, Piet en Jan plagen iedereen, dus Ella ook," wierp Bep tegen.

„Dat is juist goed voor Ella, haar eigen broer verwent haar maar," zei Dora spottend.

„Ik vind 't niet mooi om zoo onaardig over Ella te praten, jullie komen er toch ook graag en tegen ons doet ze toch niets," en Bep's bolronde gezicht werd nog een beetje rooder, toen ze voortging om de afwezige te verdedigen.

„Maak je niet dik, Beppie, misschien knapt Ella na 't feest weer op, ze is nu in een vóór-feest-roes," lachte Jo.

„Maar jij bent ook al in een roes, je haarstrik hangt op één oor," en Dora trok het bewuste voorwerp van Jo's haar af.

„Jij bent ook zoo'n juffertje precies."

„Stel je voor een slordige fee," schaterde Lien.

„Dan is 't een tooverheks," grapte Bep geestig en na nog enkele laatste afspraakjes voor den feestdag namen de vriendinnen afscheid en gingen huiswaarts.

HOOFDSTUK VI.

Het feest.

Een vroolijk geroezemoes van komende gasten vulde het met bloemen en palmen rijk getooide zaaltje van een hotel op het Sweelinckplein, tot de luide stem van den ceremonie-meester het rumoer stilde en voorstelde om bij het binnentreden van het bruidspaar een psalmvers aan te heffen.

Toen het jonge paar de eerezetels had ingenomen en 't lied gezongen was, werd allen een hartelijk welkom toegeroepen, en vroeg de vader der bruid een zegen over dezen blijden avond. Daarna schaarden zich de jonge meisjes in hun fleurige feestjurken met enkele jongens op het podium en zongen een cantate. Jubelend begroetten zij het bruidspaar met blij-schallende stemmen, om straks in stiller tonen den zegen des Hemels af te smeeken voor het levensgeluk van het aanstaande echtpaar.

Bewogen hoorde de jonge bruid het lied aan en de kloeke bruidegom dankte hartelijk voor dezen mooi-gezongen wensch. Een levendig geruisch van lachende en pratende menschen verbrak daarop de stilte en de gasten, aan de verschillende fraai-versierde tafeltjes

gezetten, werden nu bediend van de rijk beladen buffetten.

„Vóór het tweede nummer van ons feest-programma volgt, heb ik een korte mededeeling, die in 't bijzonder geldt voor onze jonge gasten,” begon even later de ceremonie-meester.

„Als een verrassing voor dezen avond zal door eenige, voor u nog onbekende gevers een lauwerkrans uitgereikt worden voor de mooiste voordracht, tableau of muziek. Daar het voor het bruidspaar zeer moeilijk is hierin een oordeel uit te spreken, wenschen de gevers zelve als jury op te treden.” Met een nauw bedwongen glimlach werden deze laatste woorden geuit en met een luid handgeklap werden zij beantwoord.

„Wat zullen zij allemaal nu hun best doen,” dacht de muziek-onderwijzeres verheugd en ze knikte lachend het bruidspaar toe, dat vooraan tegenover het podium hun plaats had.

Na verschillende toespraken van oudere gasten, afgewisseld door het zingen van liederen, kwam de beurt aan de jongeren.

Een oogenblik van spanning onder de wachtende gasten, een geheimzinnig gefluister en geschuifel achter het neergelaten scherm van het podium, dat eindelijk rees en waarna aan alle nieuwsgierige oogen de lente-koningin zich vertoonde. In den stralenden luister van haar zilverig feeën-gewaad, het blonde hoofd omkranst met bloemen en ranken, die afhingen op den wazig-groenen sluier, die ook de beide andere meisjes-figuren scheen te omvatten in eenzelfde omstrengeling van

bloemen-festoen, stond Dora als een liefelijke lente-koningin, omringd door Ella en Jo. In haar handen

droeg zij een gouden hoorn overvloeiende van zwel-lende knoppen en ontlukende rozen en groene ranken

en jonge stemmen zongen van zonneshijn en bloemen-geur, van vogelgekweel en zonneglans, tot de ranke feeën-gestalte zich scheen los te maken uit de groep, op lichte voetjes het podium afdaalde en met een sierlijke neiging het bruidspaar den gouden hoorn overreikte.

Een geestdriftig applaus steeg op toen het scherm langzaam daalde en de feeën-gestalten weder verborg.

„Prachtig, schitterend,” klonk het van alle kanten, en toen de drie meisjes weer in gewone aardsche gewaden de zaal binnenkwamen, werden ze nogmaals met luide toejuichingen begroet.

Dora lachte vroolijk en Ella's gezichtje gloeide van blijden trots en glorie en verrukt hoorde zij Lien tegen Jo Bos zeggen:

„O, jullie krijgen vast den lauwerkrans, 't was eenig.” Ook mevrouw Helmers genoot van den lof, dien dit nummer van het programma inoogstte en zij zag veruimd hoe Ella vriendelijk naar Erna luisterde, die een stroom bewonderende woordjes over haar uitgoot.

Na een vroolijk zang-nummertje van een drietal andere leerlingen, dat eveneens welgemeenden lof toegezwaaid werd, verschenen Bep en Lien als twee frissche, jolige Tirolerinnen op het podium. En in vroolijken cadans, onder het rinkelen der Tamboerijnen klonk het door de zaal:

Wij komen uit Tiroler-land,
Het land van berg en dal;
Wij zijn dier bergen afgezant
Op 't vroolijk festival.

De tocht was ver, de weg was lang,
Het bergpad steil en hoog,
De kloven diep, ravijnen bang
Schrikwekkend voor het oog.
Tirolalala, Tirolalala.

Steeds verder togen w' onvermoeid,
Tot eindelijk Hollands beemd
En velden, rijk en dicht begroeid,
Voor onzen blik verscheen.
Maar bij al 't schoons rondom ons heen
Werd niet het doel der tocht
Vergeten, neen met snelle schr  en
Uw woonplaats opgezocht. (Tirolalala)

'k Verzoek nu 't bruidspaar op te staan,
Ontvang ons hulde en groet;
Tirol biedt u zijn gaven aan,
Wij leggen z' aan uw voet.
't Zijn geen geschenken, kostbaar rijk,
Van paar'len of robijn,
Maar toch aan edelsteen gelijk,
Daar 't levens-schatten zijn. (Tirolalala)

De bergen zenden moed en kracht
Om 't leven in te gaan,
De rotsen bieden u hun macht
Om altoos pal te staan.
De dalen brengen liefd' en vree
Bij heldren zonneschijn,
Het lieflijk beekje klatert luid:
Laat schoon uw leven zijn. (Tirolalala)

En eenzaam bloeiend aan den rand
Des afgronds, d' edelweis,
Zingt liefde, rein en teeder als

Mijn bloemen zilvergrijs.
Wij hebben onze taak volbracht
En keeren naar ons land.
Tirol bood u zijn gaven aan,
De schoonste in uw hand. (Tirolalala)

Het aardig tooneeltje werd met dankbaar applaus gehuldigd en spoedig keerden de beide Tiroler afgezanten weer als Haagsche meisjes in den feestkring terug.

Eindelijk was het Erna's beurt om met Johan de gasten op een muziekstukje te tracteeren. Met hoogen blos, die haar fijnbesneden gezichtje deed opbloeien in eigenaardige schoonheid, zette zij zich voor de piano. Haar tengere vingers gleden over de blanke toetsen en sloegen zuiver-klinkende accoorden aan, die, begeleid door Johan's uitstekend viool-spel, werden tot een wegsleepende melodie. Al haar angst-spanning week toen haar vingers de toetsen aanraakten en haar gedachten zweefden ver weg uit de zaal op de tonen der muziek, tot een krachtig-aanzwellend fortissimo, wegstervend in een fluisterend adagio van de viool, eindelijk zich oploste in een juichend slot-accoord.

Een daverend applaus klaterde op en was als een wilde storm na de stilte, waarmee de heerlijke muziek was aangehoord.

Verlegen over al die hulde, sloop Erna stilletjes naar haar plaats bij haar vriendinnen, die echter ook haar spel eenparig roemden en zelfs Ella, die den heelen avond genoot van eigen glorie, was mildelijk in woorden van lof.

Zoo verstreek de avond in blij genot en het rijk varieerende feest-programma voldeed aan alle gasten, tot eindelijk de ceremonie-meester het slotnummer aankondigde. Er was onverwachts een meisje heel uit Hongarije gekomen, vertelde hij, die in haar eigen taal het bruidspaar gaarne iets wilde toezingen. Het waren maar eenvoudige versjes, ging hij voort, over vogels en bloemen, over de bergen en stroomen van haar land en al zouden de gasten de woorden niet kunnen verstaan, zij zouden er toch zeker wel naar willen luisteren.

„Ja, ja, natuurlijk, heel prettig,” klonk het door de zaal, maar dadelijk stilde het stemmen-gegons, toen Erna in een schilderachtig-mooi kleurig Hongaarsch costuumpje op het podium verscheen en haar reine sopraan-stem door de zaal klonk. En ze zong leutige wijsjes, waar het vogel-gefluit en kinder-gespeel in gehoord werd en innig-teere melodietjes, die vertolkten in onbekende woorden vol zoeten klank de liefde en trouw voor haar land, dat thans nog verscheurd en neergetrapt, bloedde uit vele diep-geslagen wonden.

Ademloos hoorde men haar aan, ontroerd door de zuivere schoonheid van de stem van het kind met de fluweelbruine oogen, die nu alleen schenen te zien de beelden uit haar vaderland.

Eindelijk zweeg Erna en alles in de zaal bleef doodstil, tot plotseling een jongen het podium betrad en een grooten krans van glanzend-groene klimop-ranken, bijeengebonden door een rood lint, aan Erna's voeten legde.

„O, 't markt-lint,” riep Lien Verhagen op eens, en dat brak de spannende stilte. Nog even hoorde men Lien's broer eenige woorden tot Erna zeggen en een

krachtig applaus volgde, destille ontroering week voor luide spontane hulde.

„Bis! bis!” klonk het dringend uit den kring der gasten.

En nog eenmaal klonk de liefelijke stem door de zaal en luisterden allen verrukt naar het zingende meisje met den groenen lauwerkrans aan haar voet.

Onder hernieuwd ap-

plaus trad Johan Helmers op Erna toe, hing den lauwerkrans om haar hals en tilde het tengere figuurtje op de piano-bank. Verlegen-blozend keek het zangeresje

lachend van uit de hoogte neer op al die vroolijke gasten, die haar zoo welgemeend toejuichten, tot ze eensklaps een ijskouden, vernietigenden blik opving uit een blank-blond gezichtje, een blik vol gloeienden haat en ijverzucht. Een huivering door-rilde haar, even sloot ze de oogen, een moment door niemand opgemerkt.

„Kom, Kleintje, bedank de menschen, ben je zoo in de war?” De stem van Johan bracht haar dadelijk weer tot bezinning, ze gleed van de piano-kruk en dankte met gracieuse buiginkjes, toen nam ze den krans van haar hals, legde dezen op de piano en zocht haar vriendinnen op, die haar onstuimig omringden.

„Leuk, Erna, dat jij den krans hebt, wij wisten er niets van, de jongens hebben 't allemaal bedacht!” riep Bep, en Lien vertelde lachend aan de andere meisjes, dat zij alleen 't lint mochten koopen zonder te weten waarvoor. Jo Bos schudde Erna hartelijk de hand, zonder een zweem van afgunst. „Echt iets voor Jan en Piet,” vond ze. Ook Dora prees den uitslag der jury, hoewel ze, zonder dat Erna dit hoorde, aan de muziek-juffrouw eerlijk bekende dat ze eigenlijk zelf op den krans gerekend had, maar ze nu dezen niemand liever gunde dan Erna, „'t komt haar ook toe, niemand van ons zingt ook zoo mooi,” meende ze hartelijk.

En in al het gewoel van een eindigend feest lette niemand op Ella, die, verscholen achter een breed-uit waienden groenen palm, met verduisterd gelaat, in gebogen houding de kleine handen tot vuisten ge-

knepen, niets meer hoorde van de woorden van den bruidegom, die ook namens zijn bruid zijn hartelijken dank uitsprak aan allen, die hadden meegewerkt om dezen avond tot een onvergetelijken feestavond te maken.

Na het uitspreken van een dankgebed aan den Gever van al het goede dat genoten was, werd de feestzaal verlaten en niemand der aanwezigen vermoedde, dat mevrouw Helmers met een pijnlijk bezorgd hart huiswaarts keerde.

Want ook zij had den ontstellend-boozen blik in Ella's oogen gezien, toen het Hongaartje bekranst en gehuldigd op het podium stond.

HOOFDSTUK VII.

Steeds grooter afgunst.

Het was laat in den morgen, toen Ella en Erna uit een onrustigen slaap ontwaakten.

Zij hadden verlof om één schooltijd te verzuimen en geen van beiden haastte zich om het bed te verlaten.

Ella staarde in de ruimte van haar kamer, waar de ochtendzon reeds alle nachtschaduwten verdreven had en alles plaatste in haar lichtglans, die ook Ella's blonde hoofd in warmen gloed zette.

Maar 't bracht geen vroolijken schijn op haar gemeenlijk gezicht en plotseling sprong ze uit haar bed en trok met een nijldigen ruk het raamgordijn dicht aan één, zoodat even plots het zon-geschitter uit de kamer verdween en het vertrek in grijs morgenlicht stond. Met trage beweginkjes kleeedde Ella zich aan, borstelde met onverschillig gebaar haar glanzend blond haar en bond 't achteloos samen. Moeizaam trok ze haar jurk aan en wierp in slordige haast de dekens van haar bed op een stoel.

Toen zij de bovengang overliep naar de trap, bleef

ze een oogenblik staan en keek besluiteloos naar de deur van Erna's kamertje.

„Zou die al op zijn?”

Minachtend krulde haar lip. „'t Kan me ook niks schelen.”

„Zoo Ella, goed uitgeslapen, geen hoofdpijn?” groette mevrouw Helmers vroolijk, toen haar dochtertje de huiskamer binnentrad.

„Morgen, moeder,” deed ze stug, bood haar wang voor een morgenzoen en schoof een stoel bij de tafel, waar 't ontbijt zorgzaam voor de beide meisjes gedeekt stond.

„Zoo langslaper, 't is al over tien,” riep Johan, die bij 't raam zat en zijn langen arm uitstrekte om zijn zusje even aan de krullen te trekken.

„Schei uit,” bitste Ella en schudde nijdig 't hoofd.

Moeder wenkte haar zoon om Ella met rust te laten en deze nam z'n courant weer op en las verder.

„Kleintje slaapt zeker nog, ze zal erg moe zijn, ze zag zoo witjes toen wij gisteravond thuiskwamen,” merkte hij een poosje later op.

„Poeh, ze zag anders vuurrood toen ze op 't podium stond met dien mallen krans om den hals, bespottelijk van Jan en Piet, echt aanstellerig, zeker een bedenkfel van Lien en die strik van vijftien cent, op de markt gekocht, idioot gewoon en Erna vond 't natuurlijk verrukkelijk”

Ze smeedt de woorden, waaruit al haar opgekropte woede en spijt klonk, er uit en schoof haar leeg ontbijtbordje een eind over de tafel.

Eén oogenblik was er in moeders oogen groote schrik, maar even spoedig bedwong ze zich en wenkte weer waarschuwend naar Johan, die met klimmende verbazing Ella's woordenstroom aanhoorde.

„Wil je nog een kopje thee, Ella?” vroeg moeder kalmeerend-vriendelijk.

„Bah nee, zulke lauwe thee,” weerde Ella onvriendelijk af.

„Dag, tante,” klonk Erna's stem aan de deur en met een bleek maar vroolijk gezicht kuste ze mevrouw Helmers, reikte Johan de hand en knikte even vriendelijk Ella toe.

„Je hebt 't van me gewonnen,” prees ze lief.

„'k Ben allang op,” bromde deze onverstaanbaar en toen zeurig tegen haar moeder: „Mag ik vanmiddag ook van de les thuis blijven, 't is toch maar bij Muis, en 'k heb zoo'n hoofdpijn?”

„Nee, kind, dat gaat niet, één morgen-verzuim is al mooi genoeg en als je nu wat rustig in den tuin gaat zitten, ben je straks weer heelemaal frisch en vanavond maar heel vroeg naar bed,” oordeelde moeder.

„Hé, wat vervelend!” en verstoord liep Ella de kamer uit naar boven. Ze had zoo gehoopt den heelen dag thuis te kunnen blijven, ze zou bij school natuurlijk alles over het feest hooren en Erna's succes zou breedvoerig worden besproken. Allen in de klas zouden weten dat niet zij, maar Erna den lauwerkrans gekregen had.

„O, wat was 't toch valsch gegaan, echt valsch!

Natuurlijk een afspraakje met Lien en Bep. Het tableau van de lente-fee was veel mooier en toch"

Tranen van spijt vulden haar booze oogen, toen ze weer alles doorleefde wat op 't feest gebeurd was en opnieuw hoorde ze de geestdriftige toejuichingen, die niet haar golden, maar Erna!

„Wat zou ze met den krans gedaan hebben? Zeker boven haar bed gehangen!" Toch nieuwsgierig, niet-tegenstaande haar jaloezie, ging ze naar het balkonkamertje en tuurde naar binnen. Nergens zag ze den krans hangen, de plaats boven het bed, waar de plaat van den zegenenden Heiland gehangen had, was nog ledig.

„O, daar hing het ding aan den kastdeur-knop!"

Ella nam den krans, die zijn eerste frischheid verloren had en frommelde aan 't lint, dat hier en daar al een scheurtje vertoonde.

„Een leuke krans, hè Ella?"

Opgeschrikt uit haar donker gepeins, liet Ella den krans vallen en zag Erna aan de deur. Vol ergernis, nu over zich zelf dat deze haar hier vond met den krans in haar hand, zei ze: „Wat sluip jij binnen!"

„Ik wist toch niet, dat jij hier was," en Erna raapte den krans op.

„Dat lint hebben jullie zelf op de markt gekocht, 't is niet eens heelemaal zij, kijk maar," en verachtelijk wees Ella's vinger naar den katoenen achterkant van het lint.

Een lichte blos kleurde Erna's bleek gezichtje, met bevende vingers streek ze liefkoozend over den strik.

„Ik dacht, dat Dora en jij met Jo den krans zouden

krijgen, ik vond de lente-koningin zoo prachtig en jullie zagen er zoo fijn uit met al die bloemen," begon ze schuchter naar Ella opziende.

Maar deze over-schamperde dadelijk haar vriendelijk-roemende woordjes met harden bijtenden spot.

„Ik zou niet eens dat ding willen hebben, wat heb je daar nou aan, een paar klimoptakken met een grof-rood lint. Als 't nou een prachtige bloemenmand was. Dora zal er ook wel om lachen, zij en Jo Bos kregen ieder op de bruiloft van Jo's tante een fijn-wit korfje met lila latyrus opgevuld. Jo was juist jarig en zij moest met Dora samen een vers voordragen, maar zoo'n krans," en smalend haalde ze uit, „en zoo'n goedkoop marktlint”

„Je neemt-em zeker mee naar de handwerkles," ging ze onbarmhartig voort, zonder te letten op Erna's droevig gezichtje, „dan kan Muis hem ook bewonderen, bespottelijk!" — en met een laatst gebaar van volkomen minachting verliet ze het kamertje.

Heete tranen drupten uit Erna's oogen op haar lauwerkrans.

O, al die woorden, zoo grof en hatelijk, pletterden als ijskoude hagelsteen op haar neer en deden haar ineenkrimpen van pijn!

Gisteravond bij het naar bed gaan had ze dadelijk geprobeerd niet meer te denken aan dien blik vol ontstellende en voor haar onbegrepen boosheid van Ella; misschien had ze 't zich verbeeld in de opwindung van het feest, maar nu doorleefde ze weer datzelfde oogenblik.

En thans werd het een benauwende werkelijkheid, een openbaring van hetgeen er leefde in Ella's hart; bittere afgunst jegens haar! O, had ze den krans maar niet gekregen, het laatste restje prettige gedachten over het feest verdween uit Erna's pijnlijk gewonde ziel. En nu kwamen haar vele voorvallen uit de laatste weken voor den geest, waardoor ze wel langzamerhand Ella's egoïstisch karakter had leeren kennen, maar die telkens weer door de hartelijke liefde van Ella's moeder en den prettigen omgang met de vriendinnen haar leven niet al te zeer verduisteren konden.

Wel waren het soms moeilijke oogenblikken geweest, als Ella's zelfzuchtig drijven aanleiding werd tot kleine verschillen, die zij door vriendelijke toegevendheid en ook door haar geheel andere plaats in huis dan Ella, trachtte te voorkomen of spoedig op te lossen.

Maar nu zij de oorzaak wist, begreep zij ook dat zij er voortaan veel machtelooser tegenover zou staan. Wat zou zij er aan kunnen veranderen, als in de komende dagen de jalouzie Ella weder tot zulke haterlijke uitvallen en klimmende boosheid bracht?

Al heviger vloeiden Erna's tranen als zij hier aan dacht, een gevoel van verlatenheid sloop in haar ziel en een vaag verlangen om nu weg te gaan uit het gastvrije huis beкроop haar.

Het aardige klokje op de kast wierp plotseling elf heldere slaagjes in de kamerstille. Al elf uur! Opgeschrikt uit haar droef gepeins droogde Erna haastig haar betraand gezichtje, hing den gesmeden krans in haar kleerkast en ruimde haar kamertje op. Toen ging

ze stil naar beneden en zocht een hoekje in den tuin, waar niemand haar kwam storen. Heel laat ging ze dien middag naar school en ontweek Ella's gezelschap. Alle leerlingen zaten al op hun plaats, toen zij onopgemerkt het lokaal binnentrad en naar haar bank sloop. Om vier uur verliet ze snel het schoolgebouw, om nieuwe loftuigen van haar vriendinnen over haar zang en spel te ontgaan, waardoor Ella's afgunst weder zou worden opgewekt. Hierdoor hoorde ze ook niet hoe Ella aanstellerig druk alle voordrachten van den feestavond uitbundig prees en ze voor het eerst zoo afgekamde Tiroler kostuum van Bep en Lien nu overdreven woorden van bewondering had. Onder haar vriendinnen spotte zij niet met den lauwerkrans, zij had van uit haar verscholen plaatsje in de feestzaal te goed opgemerkt, dat allen eenparig Erna hadden toegejuicht en haar den veroverden krans niet benijdden. Maar des te meer toonde zij de eerstvolgende dagen door een prikkelbaar humeur den onvrede en afgunst, die haar hart vervulden. Nog hoopte mevrouw Helmers dat, als de herinnering aan het feestgebeuren zou verbleeken, Ella langzamerhand tot inkeer komen zou en met lankmoedig geduld wachtte zij hier op. Maar de prettige verstandhouding scheen voorgoed geweken, Ella bleef tegenover Erna onvriendelijk; telkens kwetste zij deze met hatelijke woorden of koude onverschilligheid, zoodat Erna ook eindelijk soms in driftige woorden uitviel of om ruzie te voorkomen zooveel mogelijk Ella's gezelschap ontweek. In de mooie zomersche dagen viel haar dit niet moeilijk,

Bep en Lien haalden haar dikwijls af voor een fiets-tochtje, waarvoor Ella altijd bedankte en liever met haar moeder uitging of andere vriendinnen opzocht.

Maar voor mevrouw Helmers was het een voortdurend verdriet, dat in haar huis zoo'n disharmonie heerschte, al scheen het voor het oog der menschen, dat het kleine Hongaartje nergens zoo'n heerlijk gastvrije omgeving, waar altijd overvloed en weelde gezien werd, zou vinden. Erna klaagde nooit bij anderen over Ella, al zagen de vriendinnen wel hoe zij soms door deze werd bejegend, en haar fijngevoel verbood haar om Ella's ouders ook maar met een enkel woord te toonen, dat zij Ella's karakter steeds meer leerde kennen. —

„Weet je wat ik gedacht heb, man?” zei mevrouw kort vóór de zomervacantie, toen ze op een avond alleen met hem in den tuin thee dronk.

„Nee, vrouwtje, dat weet ik niet, vertel 't mij maar eens gauw, misschien zijn onze gedachten wel precies dezelfde.”

„Ik hoop 't,” glimlachte zijn vrouwenbegon: „Hoe zou jij 't vinden als wij de beide meisjes eens niet meenamen als wij op reis gingen? Mevrouw Verhagen heeft mij laatst verzocht of Erna in de vacantie eens een weekje bij haar logeeren kwam, zij voelde zich al veel sterker en de kinderen wilden het zoo graag. Ik had toen nog geen vaste reisplannen gemaakt en beloofde haar er met jou over te spreken. Als wij nu met Ella naar tante Marie gingen en van daar eenige

dagen naar België, dan kon Erna bij de Verhagentjes logeeren."

Mijnheer Helmers knikte dadelijk vol instemming. „Mijn plan was ongeveer ook zoo, hoewel ik nog niet aan de familie Verhagen dacht als toevluchtsoord voor Erna. Maar ik geloof ook, dat 't heel goed is als Ella weer eens een poosje alleen is, ik heb ook wel gemerkt, dat de verhouding na 't feest niet zoo prettig is, en een tijdelijke scheiding kan wel eens noodig zijn."

„O, ik ben blij dat je me dadelijk begrijpt," zei mevrouw Helmers verruimd, „o, je weet niet, hoe moeilijk ik het deze laatste drie weken gehad heb. Ik kan toch ook niet altijd brommen en standjes geven. Ik heb gisteren nog eens ernstig met Ella gesproken en ik kan Erna ook niet straffen als 't kind geen straf verdient. Zij kan ook, al is zij pleegkind, toch niet altijd buigen onder Ella's heerschzuchtig optreden. Ik zie heel goed, dat ze zooveel mogelijk Ella ontwijkt, nu dat is op den duur geen goede toestand tusschen twee kinderen in één huis!"

Meneer gaf niet dadelijk antwoord, hij blies blauwe rookwolken uit zijn sigaar tegen eenige gonzende muggen. Eindelijk zei hij langzaam: „Je hebt je er te veel van voorgesteld, moeder, en nu ben je verdrietig omdat alles tegenvalt. Heusch, lieve, een karaktertje als van Ella verandert zoo maar niet ineens; en nu ze het merkt hoe Erna op haar terrein een plaatsje veroverd heeft, valt het haar natuurlijk heel moeilijk dat af te staan.

Maar kom, zie nu ook weer niet alles te donker in,

wij zullen de vakantie-plannen maar eerst eens een vasten vorm geven, Erna zal 't prettig vinden om eens een poosje bij het vroolijke zestal te zijn en Ella gaat dolgraag naar tante Marie en een uitstapje naar België zal de jongedame ook wel aanstaan. Je zult zien, na die tijdelijke scheiding komen ze weer opgefrischt thuis en dan beginnen we allemaal weer opnieuw," eindigde hij opgewekt lachend. Hij begreep, al was hij dikwijls afwezig, heel goed de moeilijkheid met de beide kinderen, die hij wel voorzien had, maar nu sprak hij, om zijn vrouw niet meer te ontmoedigen, deze gedachten niet uit.

Met gemengde vreugde hoorde Ella het reisplan. Hoe heerlijk ze het ook vond met haar ouders naar Renkum te gaan en later nog héél naar België, vergalde ze zelf eigen plezier, toen ze wist dat Erna al die dagen bij de Verhagens zou doorbrengen. Met kwalijk verborgen wrevel luisterde zij naar de vakantie-plannen van Bep en Lien en zag zij hun juichende voorpret.

„Vader gaat 's avonds met ons en de jongens fietsen, en hij neemt een heelen dag vrij uit de zaak om met ons te zeilen op de Kager plassen, fijn hè, echt zeilen, zie je," en Lien nam Erna om het middel en walste de kamer rond.

„En wij gaan een dag in de duinen met moeder en de kleintjes pic-nic houden, Toontje roept nu al: „Ik moet „paatje boden.""

„Paatje boden," lachte Erna, „hij vergist zich altijd zoo gek."

En hoe uitbundiger Lien werd, hoe donkerder Ella's gezicht scheen en ze kon niet nalaten om al dat plezier te verkleinen. „Fietsen kon je elken dag, auto-rijden was veel fijner en tante Marie had zoo'n fijne car; en aan zeilen was niks, effen op zoo'n plas, als 't nou nog op de Zuiderzee was met een echt jacht; zij ging heel naar Dinant, naar de beroemde grot van Han, echt heerlijk-griezelig in zoo'n donkere grot, en vader wist overal zoo goed den weg, ze zouden prachtige uitstapjes maken.”

„In die grot?” spot-lachte Lien.

„Och, zanik nou, natuurlijk bedoel ik Dinant en omstreken,” zei Ella hoog.

Maar al die heerlijke overbluffende vooruitzichten temperden niet Erna's blijheid. Drie weken bij Bep en Lien en die lieve mevrouw Verhagen logeeren. Bij kleine Hanna en leuke Toontje en de plaagzieke Jan en Piet!

En 't werden heerlijke dagen voor haar bij de vroolijke kinderen, die nog niet de weelde van buitenlandsche reisjes kenden en geen dure auto-tochten begeerden; maar zich nog echt blij en gelukkig gevoelden als ze met Vader den schoonen omtrek van de vorstelijke Residentie doorfietsen en Erna vele merkwaardigheden van de stad toonden, die zij nog niet gezien had. Zij brachten een heerlijken zomerdag door aan 't strand met de kleintjes, die door moeders ziekte nog niet zoo veel van de strand-pret genoten hadden. En toen meneer Verhagen met het voorstel kwam om ook een dag in den dierentuin te Amsterdam

door te brengen, kende het gejuich geen grenzen. Zelfs enkele regendagen brachten geen stoornis in de vakantie-vreugde, er werd gestoeid en gesold op den ruimen zolder, dat het huis er van daverde; of er werden rustiger spelletjes bedacht in de gezellige huiskamer en Erna's zingen had altoos een verrukt-luisterend gehoor. In die dagen, temidden van het eenvoudige gezin, waar het zestal kinderen ook wel eens kibbelde en met ruziestemmen elkaar overschreeuwde, maar waar toch nimmer een voortdurende onvrede en onderlinge twisten de vroolijke gezond-christelijke sfeer verduisterde, week de droeve uitdrukking uit Erna's mooie oogen, die de laatste weken heel haar gezichtje had overschaduwde. Zij vergat, in deze blijde vakantie-dagen, al het leed van den laatsten tijd en ze schreef opgewekte brieven naar tante Helmers en ze zond Ella leuke briefkaarten met alle namen der Verhagertjes als groeten er op. —

HOOFDSTUK VIII.

Na de vacantie.

De hoopvolle gedachte van mevrouw Helmers, dat deze tijdelijke scheiding door een hernieuwd gelukkig samenzijn gevolgd zou worden, werd niet verwezenlijkt. Wel werden er niet dadelijk storende wanklanken gehoord, die de huiselijke harmonie verbraken, de blijde sfeer van de vacantie omringde nog eenige weken de beide meisjes met weldadig nawerkenden invloed. Vervuld van haar buitenlandsche reisindrukken, die haar thans een gevoel van meerderheid gaven tegenover Bep en Lien, deelde Ella gul de geschenken uit die haar ouders voor Erna en de Verhagentjes meebrachten en werd haar goede luim niet dadelijk verstoord door de inniger vriendschap van hen met Erna. Maar toen de herinnering der vacantie-pret flauwer werd en het gewone school-leven weer Ella's gedachten vulde, werd zij telkens meer gewaar dat Erna, zonder dit te begeeren of te zoeken, steeds grooter plaats kreeg in de rij der vriendinnen. Haar lief, onbaatzuchtig karakter, haar schrandereheid gepaard met haar muzikaal talent, waren oorzaak dat ieder op school of daarbuiten zich blijvend tot Erna aange-

trokken voelde. En Ella, hoe lief en vroolijk zij ook kon zijn, was toch door haar telkens sterk naar voren tredend zelfzuchtig karakter, en egoïstische bedoelingen, die zij dikwijls onder een schoonen schijn kon verbergen, niet oprecht bemind bij de meisjes. Zij hoorde in hun kring, had door veel uiterlijke aantrekkelikheden een plaats veroverd, maar zag zich nu steeds meer door Erna overvleugeld. En haar afgunst verbitterde in heviger mate eigen leven en ook dat van Erna.

Het was eenige weken na de vakantie en Ella had door een zware verkoudheid huis-arrest. Erna ging alleen naar school en zij besloot nu een plannetje te volvoeren, dat ze reeds lang had willen doen.

„Tante, mag ik een paar mooie bloemen koopen?”

„Waarvoor, kind, is er iemand van de vriendinnen jarig?”

„Nee tante, maar ik wou zoo graag juffrouw Stam een paar bloemetjes geven,” vertelde Erna een beetje verlegen.

„Juffrouw Stam, en daar hebben jullie allemaal zoo'n hekel aan?”

„Dat heb ik ook, ik bedoel, ik houd niet erg van haar,” bekende Erna eerlijk, „maar ik vind 't soms zoo zielig voor haar, zij is de eenige van de leeraressen die nooit bloemen krijgt, en niemand wil haar iets geven, tante, ik heb 't al eens gevraagd en nu wou ik 't stilletjes doen, dat de juffrouw 't óók niet merkt, begrijpt u?”

„Dat vind ik heel lief van je, Erna, misschien vindt de juffrouw zoo'n onverwachte attentie wel heel prettig.

'n enkel bloemetje kan soms in 't stugste hart liefde opwekken, doe 't maar, kind en 't is heel verstandig om er eerst niemand iets van te zeggen. Maar ik heb nog een paar late rozen in den tuin, die zullen we afsnijden."

Met de half ontloken rozenknoppen in vloeï gewikkeld, voorzichtig verborgen in haar schooltasch, ging Erna dien middag vroeg weg. Vóór een van de meisjes aanwezig was, liep ze haastig de lange gang door naar het handwerk-lokaal, vond in de kast een glas, vulde dat met water en zette hierin vlug de rozen.

Een oogenblik later stond ze weer buiten en liep een straatje om. Na dien middag dat de mais-korrels door de klas hagelden, was er weinig nieuw katekwaad uitgevoerd. De bruilofts-partij en de daarop

volgende vakantie hadden de harten der meisjes iets milder gestemd tegen de gehate handwerkonderwijzeres.

Ook had Erna Lien nu en dan weerhouden, als deze weer al te baloorig op de les werd, of popelde om eens iets uit te halen, maar nimmer had zij een der vriendinnen kunnen overhalen om door een kleine vriendelijke attentie eenige toegenegenheid tegenover de onderwijzeres te toonen. Eindelijk had ze besloten een gunstig oogenblik af te wachten om onopgemerkt een enkel bloemetje op den lessenaar van juffrouw Stam te brengen. Toen ze naar het schoolgebouw terugkeerde, waren alle leerlingen reeds binnen en ze bedacht met innerlijke pret, dat niemand haar nu kon verdenken.

Op den geel-houten lessenaar geurden de donkerfluweelige rozenknoppen voor het onbewogen-stugge gelaat der onderwijzeres. En vergeefs poogde Erna in de flets-groene oogen een tinteling van blijheid te ontdekken over de welriekende verrassing.

„Muis heeft rozen, zie je 't, zou ze jarig zijn?” dergelijke opmerkingen, gepaard met spottende woordjes, gingen fluisterend door de rijen der leerlingen, maar de strenge blik der onderwijzeres weerhield alle luide beschouwingen over het voorval.

Maar buiten, na de les, vierde de spot der meisjes weer vrijen teugel. „Heb-je ooit zoo iets gezien, Muis en zulke verrukkelijke rozen, heb jij haar die vereerd, Lien?” begon Dora Kramer, toen de vriendinnen als gewoonlijk samen naar huis liepen.

„Kun je denken, van mij krijgt ze nog geen paarde-

bloem, heb je ooit zoo iets beleefd?" lachte Lien hoog op.

„Wie zou dat nou toch gedaan hebben, we staan heusch voor een raadsel, ik begin haast te denken aan den koningszoon, waar Dora voor Muis altoos verlangend naar uit ziet," veronderstelde Jo Bos geestig.

„Weet je wat ik denk?" riep Bep opeens, die naast Erna liep en plotseling een vermoeden kreeg dat ze echter niet uitsprak, maar verborg achter een luide opmerking over het rozen-raadsel: „Toen ik in de gang stond, vóór de les begon, kwam de directrice het lokaal uit bij Muis en toen zag ik meteen de rozen op den lessenaar."

„Dus jij denkt, dat de directrice Muis de rozen vereert," veronderstelde Dora, „dan is ze vast jarig."

„Of verloofd met den koningszoon," gierde Jo Bos en allen schaterden, behalve Erna, die met een verlegen blosje de wreed-spottende meisjes aanhoorde. Hoewel ze teleurgesteld was, dat zij den heelen middag niet de geringste verandering in de houding of 't gelaat der onderwijzeres kon ontdekken, hoopte ze toch, dat deze enkele rozen een weinig vreugde gebracht hadden in het eenzame, liefdelooze leven van juffrouw Stam.

Eén oogenblik welde het voornemen bij haar op, aan de meisjes haar stille daad te vertellen, maar toen zij de bijtende spot-woorden hoorde, verdween dadelijk dat verlangen. En ze was heel dankbaar, dat Bep de directrice gezien had, nu zou niemand en vooral Ella ook niet haar er van verdenken, dat zij om allerlei bijoogmerken bloemen voor de onderwijzeres meebracht.

Nu kon zij 't ook voor de tweede maal probeeren en dan zouden de meisjes er aan wennen, dat er bij Muis ook bloemen op den lessenaar stonden en hun spot hierover zou vanzelf minderen, bedacht Erna heel verstandig.

„Is Ella nog niet beter?“ vroeg Jo, toen de lachbui bedaarde.

„Morgen moet ze nog thuisblijven, maar dan komt ze weer op school,“ antwoordde Erna, blij dat het rozen-onderwerp van de baan scheen.

„We gaan allemaal even met je mee, Erna, om Ella een beetje op te monteren,“ stelde Dora opeens voor.

„Is de toestand der zieke van dien aard, dat ons bezoek haar niet vermoeien zal?“ vroeg Lien vol plechtigen ernst.

„'t Zou alleen mogelijk zijn, dat ze u allen met de bacil der verkoudheid besmet,“ gaf Erna op denzelfden toon terug.

„Die mogelijkheid trotseeren wij,“ lachte Jo en weldra had het vroolijk troepje Ella's woning in de Valkenboschlaan bereikt, en vulde de huiskamer, waar de zieke nog een beetje op den divan luerde, met jolig gepraat.

Mevrouw Helmers schonk thee en presenteerde chocolade-bonbons en luisterde belangstellend naar alle verhalen. Maar met moeite weerhield ze een lachje, toen ze Lien hoorde zeggen: „O, Ella, de directrice heeft voor Muis, ik bedoel juffrouw Stam,“ verbeterde ze gauw met een snellen blik naar Ella's moeder, „rozen op den lessenaar gezet.“

„Wat, rozen voor haar, waarom, was ze jarig?” en Ella zat opeens rechtop.

„Heusch, fijne donkerroode knoppen, veel te mooi voor Muis,” riep Jo uit, maar kreeg van Bep een waarschuwendende por in den rug.

„Nou, van ons had ze nooit bloemen gekregen, al werd ze honderd jaar,” riep Ella vol minachting, maar een waarschuwende blik van haar moeder verbood verderen spot.

„Ik vind 't heel aardig, hoor, van de directrice of wie ook; een enkel bloemetje is toch al 't kleinste liefde-bewijs, dat men iemand geven kan, jullie volgen dat voorbeeld maar eens spoedig na,” zei mevrouw vriendelijk, en even zag ze Erna aan.

„Als ik dan maar niet beginnen moet,” kon Ella niet nalaten te mompelen, toen bevelend tegen Erna: „Haal die leuke kiek, die tante Marie gisteren stuurde, eens van mijn kamer, hij zal wel ergens op de tafel liggen.”

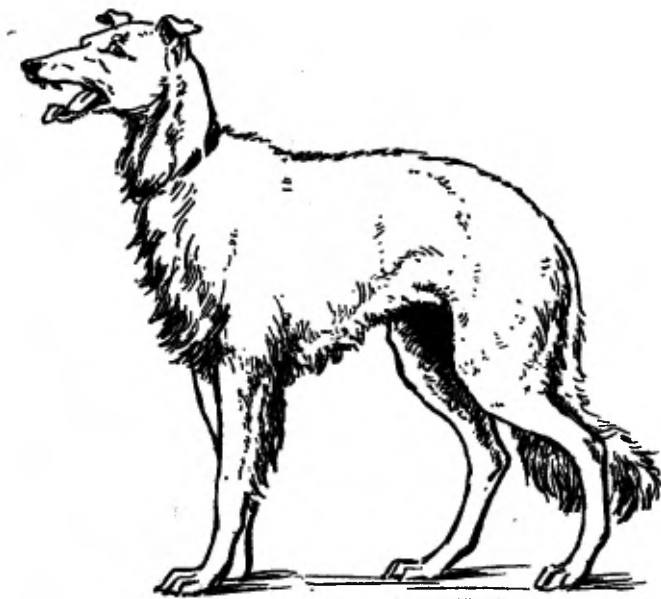
Gewillig liep Erna naar boven, en kwam met de bedoelde kiek terug.

Zonder een woordje van dank, nam Ella de foto uit Erna's hand en toonde deze aan de vriendinnen. Het was een aardige kiek van den hond van tante Marie, een prachtigen russischen hazewind, die op een hondententoonstelling in Arnhem kortgeleden be kroond was met een eersten prijs.

„Wat een pracht-dier,” roemden de meisjes, „wat een fijne kop!”

„Hé, als ik eens zoo'n hond had,” zei Lien begeerig, „wat zou ik er mee geuren!”

„Hij is zoo mak en zoo trouw,” vertelde Erna, „hij weet tante altijd te vinden, hij is zoo aanhankelijk. In Budapest had ik ook nog een hond, zoo'n kleine tax, maar hij is van gebrek gestorven, 't arme dier,” en meewarig keek Erna naar den welgevoeden hond op de foto, toen ze aan haar eigen gestorven beestje dacht.

„Zoo'n russische hazewind is veel mooier en ook veel duurder dan zoo'n leelijke taxhond; ik vind 't heelemaal geen mooie dieren, net een groote lange worst op te kleine pootjes,” beweerde Ella gering-schattend.

Jo proestte, maar Bep vond het erg schrandere honden, ze hebben zulke slimme oogen.

„Breng-em nu maar weer weg en haal dan meteen mijn naaidoos,” beval Ella opnieuw en stak Erna de foto toe. Voor de tweede maal voldeed deze zonder eenige tegenwerping aan dit onheusch uitgesproken bevel, maar toch kleurde een pijnlijk blosje nu haar wangen.

„Ze lijkt je dienstmeisje wel,” bitste Lien tegen Ella, „kommandeer je haar altijd zoo?”

„Hé, ze kan toch best eens wat voor me doen,” lachte Ella onverschillig.

„Je moest mij niet voorhebben, al was je nog zoo ziek, Erna is veel te goed, om dadelijk voor je naar boven te vliegen, ze verwent je maar, als je 't haar nou nog vriendelijk vroeg, maar zoo bevelend,” zei Lien onomwonden en zonder te letten op het waar-schuwend wenken van Bep.

Het binnentreden van mevrouw Helmers, die even de kamer verlaten had om de dienstbode iets op te dragen, voorkwam een kibbelpartij. Lien hield verdere woorden in en na een poosje vertrokken de vriendinnen.

Toen Erna een uurtje later de tafel dekte, drentelde Ella de kamers rond en tuurde door de glazen deuren den tuin in.

„Hé, ik dacht dat er nog een paar rozen in den tuin waren, aan die donkere stamroos, waar zijn die in eens gebleven, ik zie ze nergens in de kamer,” riep ze naar Erna, die nu hevig kleurend het tafelzilver rangschikte.

Plots deed een luid geraas van vallend aardewerk beide meisjes naar de keuken vliegen, waar Truitje,

door onhandig verzetten van eenige schalen op het aanrecht, twee op elkaar staande borden van den rand schoof.

„Nee maar, twee tegelijk aan scherven,” riep Ella uit, en Erna hielp dadelijk het verschrikte dienstmeisje de gebroken stukken aardewerk opvegen.

„Dat is jammer, Truitje, je moet wat voorzichtiger zijn en uitkijken, 't zijn gelukkig maar keukenborden en niet van 't servies,” troostte mevrouw. „Is alles klaar, kunnen we eten?”

„Ja mevrouw, ik zal opdoen, het spijt me toch van de borden,” zei Truitje verdrietig.

„Kom, ik zal je gauw helpen, tante is er niets boos om, ze weet wel dat je niet zoo vaak wat breekt,” en vriendelijk hielp Erna de schalen vullen en bracht ze binnen.

Gelukkig vergat Ella door dit ongeval de rozen uit den tuin en Erna leerde met een gerust hart haar lessen en troostte zich zelf met de gedachte, dat juffrouw Stam toch misschien wel blij met de rozen was, al liet ze hiervan niets blijken.

Eenige dagen later, toen Ella weer naar school kon, deelde de directrice aan de meisjes mee, dat de handwerk-onderwijzeres ongesteld was en waarschijnlijk wel eenige weken geen les zou geven.

Met een nauw onderdrukt juichkreetje werd deze tijding door de leerlingen vernomen en niemand vroeg met eenige belangstelling naar de ziekte der onderwijzeres.

„In geen maanden hebben wij zulk heerlijk nieuws

gehoord," beweerde een der leerlingen, toen ze in troepjes de school verlieten.

„Geen les van Muis en nog een paar vrije uren op den koop toe, ik ga eens fijn naar mijn tante in Rijswijk, gaan jullie mee?" en Dora keek afwachtend het kringetje rond.

„Graag!" riepen Jo Bos en een paar andere vriendinnen van Dora.

„Gaan jullie niet mee?" vroeg Dora nu aan Ella en Erna.

„We zouden voor tante vanmiddag naar dat oude vrouwtje, dat altijd vóór ons in de kerk zit, Truitje had gehoord dat ze erg ziek is," vertelde Erna.

„Ik heb niks geen zin om met jou alléén heel naar de bloemenbuurt te gaan, ik ga met Dora mee naar Rijswijk," besloot Ella terstond, „hoe laat gaan we?"

„Bep moet thuisblijven, maar misschien mag ik wel met jou mee, Erna," fluisterde Lien haar Hongaarsch vriendinnetje toe, terwijl Dora en de anderen afspraken hoe laat zij haar konden afhalen.

Mevrouw Helmers liet Ella gaan, zij wist uit ervaring dat een gedwongen wandeling met Erna voor de laatste geen plezierig uurtje werd en het voorkwam nieuwe ruzie.

Een vorigen keer, toen Ella ook haar huisgenootje stilletjes had thuis gelaten om een fietstocht met eenige vriendinnen te doen, was zij door vader gestraft met eenige dagen huisarrest na schooltijd, maar straf òm Erna scheen haar nog stugger tegen Erna te maken.

O, mevrouw Helmers begon het hoe langer hoe moeilijker te vallen om door gedurig schikken en plooiën den huiselijken vrede te bewaren en telkens weer dringender werd haar gebed om wijsheid en geduld om haar kind te leeren inzien, dat een leven, geheel beheerscht door liefdeloos eigenbelang, een zondig leven was.

Juffrouw Stam herstelde niet zoo spoedig als de directrice gehoopt had en zij was hierdoor genoodzaakt een tijdelijke plaatsvervangster aan te stellen. Het was een aardig jong onderwijzeresje, dat met vroolijke oogen de klas overzag en op prettige ongedwongen wijze de orde handhaafde.

„Heel iets anders dan Muis, je krijgt bij haar altijd het gevoel of je langzamerhand verstijft,” zei Lien Verhagen op een middag tegen haar broers.

„Het werd zeker langzamerhand zoo iets als een bevroren klasse, allemaal ijskristallen, een betooverend schouwspel als het heete Augustuszonnetje er op brandt,” spotte Jan.

„Jullie hebt goed praten, jullie behoeven nooit handwerken te doen, jongens hebben 't maar makkelijk op school! Maar waar is Bep toch, is ze uitgegaan, moeder?”

„Ja, ze heeft me gevraagd of ze een boodschap met Erna mocht doen.”

„O, ik weet waarheen, ik heb ze gezien in de Obrechtstraat, Erna droeg bloemen en Bep een zakje, ze belden ergens aan, ze wilden mij zeker niet zien, ik floot al zoo hard,” vertelde Piet gewichtig.

„In de Obrechtstraat?” haalde Lien lang uit. „Wat vreemd!”

Plots schoot haar een gedachte door het hoofd; driftig schudde ze Piet bij den arm en riep: „Zeg, waar belden zij aan, aan welk huis?”

„Ja, 'k weet niet precies,” zei Piet nadenkend, „o ja, naast een groentewinkel, 't nummer weet ik niet.”

„O, daar woont Muis, daar zijn ze heen, o moeder, hoort u dat, Bep is met Erna naar Muis bloemen brengen, ze lijken wel niet wijs!”

„Ik ken niet iemand die Muis heet,” zei mevrouw Verhagen effen.

„Die is goed, Lien, steek die in je zak!” riep Jan.

„Onze handwerkjuffrouw bedoel ik, die ziek is,” zei Lien een toontje lager.

„En maak je daar zoo'n drukte over, wanneer iemand aan een zieke wat bloemen brengt?” merkte moeder afkeurend op.

Maar Lien luisterde niet naar moeders woorden, ze liep de kamer uit, greep hoed en mantel van den kapstok en stooft de straat op. Haar verontwaardiging dreef haar naar Jo Bos, die dicht bij haar in de buurt woonde. Woest trok ze aan de huisbel en hoorde van het dienstmeisje, dat de deur opende, dat Jo naar de catechisatie was.

„'t Is waar ook,” dacht Lien een beetje bedaarder, Jo en Dora hadden bij een anderen wijk-predikant chatechetisch onderwijs dan zij en Bep.

„In de Schuytstraat,” vulde het dienstmeisje nog

even aan, „ze zal gauw thuishkomen, wil je even wachten?”

„Nee, ik ga ze maar even tegemoet, dank je wel.”

Even later zag ze Jo met Dora en haastig met haar arm zwaaiend en wenkend, liep ze op het tweetal toe.

„Nee maar, jullie moeten hooren”

„Wat is er, toch geen ongeluk gebeurd?” schrok Dora.

„Nee, maar naar wie denken jullie dat Bep en Erna bloemen en nog meer brengen?” riep Lien, op elk woord den nadruk leggend.

„Weet ik dat, ze hebben zooveel kennissen,” en Jo keek Lien aan alsof ze zeggen wilde: „Is dat nou alles!”

„Naar Muis, hoe vinden jullie zoo iets?”

Twee verbaasde gezichten starden even Lien aan, toen zei Dora: „Ik geloof er niets van.”

„Onze Piet heeft ze bij Muis zien aanbellen, een uurtje geleden,” zei Lien weer opgewonden en overtuigd van de waarheid van haar gewichtige mededeeling. Nu toonden Jo en Dora zich even verontwaardigd als zij. „Ik noem 't eenvoudig huichelachtig, ze geven geen ziertje om Muis en nou doen ze zoo!”

„Jij kapittelt Bep maar eens goed als ze thuis komt en morgen zullen wij dit nog eens overdoen,” raadde Jo vol opvoedende wijsheid, „ik moet nu naar huis, 't is al laat!”

Den volgenden morgen werden Bep en Erna vóór schooltijd al in verhoor genomen. Bep had al een stroom van verontwaardigde woorden 's avonds bij

't naar bed gaan van Lien over haar hoofd laten gaan. Lien, die wel begreep, dat moeder haar in geen geval gelijk zou geven, had wijselijk gewacht tot de muren van het zolderkamertje alleen konden hooren hoe zij haar zuster de waarheid eens flink zei. Maar Bep had tot haar groote ergernis zich heel spoedig omgedraaid in 't groote ledikant en alleen beweerd, dat ze veel te slaperig was voor een langdurig betoog.

Bep had nog juist een oogenblikje gevonden om Erna haastig toe te fluisteren, dat Piet Verhagen hen in de Obrechtstraat gezien had en 't hierdoor uitgekomen was, voor de verwijtende afkeuringen en het eenparig vernietigend oordeel over hun daad door de vriendinnen werd uitgesproken.

„Jij hebt Bep zeker overgehaald, zoo iets huichelachtigs te doen,” riep Ella uit, innerlijk blij dat er nu eindelijk eens iets was gebeurd, waardoor Erna de algemeene verontwaardiging had opgewekt.

„Hebben jullie laatst ook die rozen op den lessenaar van Muis gezet?” bedacht Jo Bos eensklaps.

„Bep zei toen, dat de directrice dat gedaan heeft,” merkte een ander uit het troepje op, „dan heeft ze ons toen voorgelogen!”

„Nee!” riep Erna heftig en haar stem stilde dadelijk het luid door elkaar schreeuwen der anderen, „nee, Bep heeft jullie niet voorgelogen, Bep wist er niets van, maar ik had de rozen voor de juffrouw meegenomen!”

„Wat, jij, zeker de rozen uit onzen tuin, zie je wel, dat je altijd stiekum wat doet, nou, ik vind 't stroop-

smeerderig, bah, dat doe je alleen om ook een wit voetje bij Muis te krijgen," schreeuwde Ella haar letterlijk toe.

„Ja, ja, 't is niks aardig van je, Erna, om alles achter onzen rug te doen en ik begrijp niet, dat Bep ook mee doet," riepen weer eenige meisjes en Ella, wetend dat ze weer overwicht kreeg op de anderen, herhaalde vol zelfvoldoening: „Ik doe nooit mee aan zoo iets huichelachtigs, niemand houdt van Muis en jullie ook niet!"

„Erna heeft 't niet stiekum gedaan, ik bedoel leelijk stiekum," verdedigde Bep, maar Erna viel haar in de rede, haar klein, tener figuurtje hoog opgericht stond ze midden in den kring der meisjes, haar bruin-fluweelen oogen glansden en vol overtuigenden ernst in haar stem, begon ze: „Ik heb 't niet gedaan, om een wit voetje bij juffrouw Stam te krijgen, of om andere bijvoegmerken, maar ik heb het alleen gedaan omdat ik wist dat ze daar alleen ziek ligt en haast niemand naar haar komt kijken. En is 't dan zoo erg om haar een kleine vriendelijkheid te bewijzen? Jullie weten niet wat het is, als je alles op de wereld verloren hebt en alleen blijft; en ze is niet zoo naar als jullie denken, maar ze is eenzaam en," en hier trilde Erna's stem en zachter, minder hartstochtelijk ging ze voort, „en het is ook zonde om iemand altijd zoo te bespotten en te veroordeelen, dat wil God niet, dat verbiedt Hij ons, we moeten tegen alle menschen vriendelijk zijn en daarom moeten wij ook tegen juffrouw Stam anders doen." Zonder af te wachten welken indruk haar

woorden op de anderen maakten, ging Erna nu met Bep het schoolgebouw binnen.

Lien was de eerste, die de stilte verbrak.

„Ik dacht wel, dat Erna alles geopperd had en,“ voegde zij er aarzelend bij, „het is eigenlijk niet zoo leelijk als 't eerst leek.“

„Och nee, zoo erg is 't ook niet, laat ze Muis dat pleziertje eens doen,“ stemde Dora genadig toe, „Erna is veel te eerlijk om iets huichelachtigs te doen.“

„Wie weet hoe lief Muis nog voor ons wordt,“ spotte een ander meisje, die het voorval van dien kant bekeek.

En de hevige verontwaardiging zakte spoedig tot een milder oordeel en een betere beschouwing. De liefde tot Erna verdreef bij de meeste meisjes booze, onredelijke gedachten jegens haar en slechts enkelen luisterden naar Ella, die, merkende dat ze haar overwicht verloor en Erna's woorden een blijvenden indruk schenen achter te laten, nu opnieuw uitbarstte in hatelijk opstokende woorden.

„Jullie gelooven alles maar dadelijk wat ze zegt, maar ik laat me zoo gauw niet begoochelen door dat lieve stemmetje, ik houd vol, dat ze altijd stiekum is, ik pluk nooit stilletjes rozen uit onzen tuin, moeder is er zoo zuinig op en Erna neemt ze maar zoo, hoe durft ze het te doen, nee, jullie kennen haar niet zoo als ik!“

En in diezelfde stemming liep ze om twaalf uur haastig naar huis: Hijgend van het snelle loopen en innerlijke opwinding kwam ze de kamer binnen en viel, zonder te groeten, heftig uit:

„O, moeder, nou hebben Bep en Erna, maar Erna heeft natuurlijk alles bedacht, gisteren de handwerkjuffrouw bezocht en bloemen en versnaperingen gebracht en laatst heeft Erna stilletjes de laatste mooie rozen, daar u zoo van houdt, afgeplukt en ook aan

dat nare mensch gegeven. O, ik vind 't vreeselijk huichelachtig, ze houden heelemaal niet van de juffrouw, en Erna haalt Bep over, die zou nooit uit zichzelf zoo leelijk doen, en dan uw rozen stiekum wegnemen, 't is het toppunt, en ze vonden 't allemaal op school erg leelijk, Dora en Lien hebben 't ook eens goed gezegd, ze vonden Erna ook zoo aanstellerig en je kunt aan

alles merken, dat ze overal nummer één wil zijn”

„Kom, bedaar eens wat, ga eens rustig op je stoel zitten voor je nog meer zulke booze woorden zegt. Als je alles goed overdenkt, moet je zelf inzien, dat je erg overdrijft,” maande mevrouw Helmers kalmeerend.

„Vindt u 't dan niet leelijk, dat Erna alles zoo stiekum doet?” begon Ella weer op denzelfden toon.

„Je hebt 't heelemaal mis, kind. Erna heeft van mij de rozen gekregen voor de juffrouw en ze heeft me ook gevraagd of zij met Bep haar een bezoekje mocht brengen,” vertelde moeder.

„O, wist u het al,” zei Ella, nu geheel in haar wiek geschoten.

„Maar waarom zegt ze er mij en de anderen dan niets van, dat durfde ze natuurlijk niet, ze weet wel, dat wij zulke huichelachtige dingen niet willen!”

„Helpt moeder dan mee om huichelachtige dingen te doen, Ella?” vroeg moeder op zachten toon.

Ella werd vuurrood, nee, zoo bedoelde ze 't niet, maar

„Luister eens, kind, en wees toch niet zoo onredelijk. Als je een zieke een kleine vriendelijkheid bewijst, is dat nu een leelijke daad?”

„Als je toch heelemaal niet van dat mensch houdt”

„Dan is het des te mooier als je dan evengoed probeert eenig liefdebewijs te toonen. Als je veel van iemand houdt is het toch iets vanzelfsprekends om dan in dagen van ziekte hulp te verleenen of kleine liefde-

diensten te verrichten, dat is dan heel prettig werk. Maar het is veel moeilijker hiertoe te komen als men van iemand nooit eenig liefde ontvangt. Ik vond het van Erna heel lief en heb haar zelf aangeraden dit niet dadelijk aan jullie te vertellen, ik begreep wel, dat haar daad bespot zou worden, maar ik heb niet gedacht, dat mijn eigen dochtertje zoo'n erg klein-zielig en hatelijk oordeel er over uitspreken zou. En ik geloof ook niet, dat alle meisjes hierin met jou meedoen!"

„Wel waar," hield Ella, tegen beter weten in, vol.

„Kind," ging moeder op zachten, dringenden toon voort, „wat laat je je toch door je booze gedachten meeslepen, je behandelt den laatsten tijd Erna telkens zoo onhebbelijk en onvriendelijk. Nee, doe nu maar niet alsof je me niet begrijpt, sinds de bruiloftspartij ben je heel erg veranderd en waar is dat nu allemaal om?"

Een diep rood overtoog Ella's blank gezicht, en ze ontweek moeders verwijtenden en bedroefden blik.

O, wat raadde moeder haar gedachten!

Maar ze bleef eigen schuld ontkennen en mompelde:

„Ze dringt mij overal uit, bij de Verhagens, en op school"

„Dat praat je je zelf voor, je laat je door je afgunst misleiden, kind, en maakt je eigen leven moeilijk. Niemand verdringt je en Erna doet alles om goede vrienden met je te blijven, ik bewonder dikwijls haar geduld, wanneer ze jouw snauwende bevelen uitvoert. Maar ik heb er ook heel veel verdriet van en vader

ook, dat je zoo weinig liefde meer voor Erna toont, al zeggen wij dat niet elken dag. Maar nu moet moeder het je weer zeggen, kind, probeer het nog eens opnieuw te strijden tegen die groote zonde om zelf altijd de eerste te willen zijn en een ander zoo weinig te gunnen, je maakt je leven zoo vol bitterheid, alle dagen konden feestdagen zijn als jij wat minder van je zelf hield en meer van anderen, ik zou ook niet telkens moeten straffen!"

Ella zei niets op al die ernstige, waarschuwendende woorden, maar hoe onverschillig en verongelijkt ze zich ook toonde, moeders woorden bleven toch naklinken in haar oproerig hart. En ze waren als luide stemmen, die haar opriepen tot biddend strijden tegen de zonde, die haar leven leelijk maakte, en de zonnige sfeer van haar ouderlijk huis vol donkere schaduwen wierp. Maar het was veel te lastig altoos naar die stemmen te luisteren, en nog veel moeilijker eigen schuld vol ootmoed te erkennen.

HOOFDSTUK IX.

Van veel droefheid.

Op een helderen Octoberdag bracht de post een brief uit Budapest, geadresseerd aan mevrouw Helmers en geschreven in de Duitsche taal. Een vriend van Erna's grootmoeder berichtte het plotseling overlijden van de oude dame. Een hevige hart-aanval had haar leven in één oogenblik afgebroken. Geen enkel woord van afscheid, geen laatsten groet voor haar dierbaar kleinkind had ze kunnen uitspreken.

Met smartelijke ontroering lazen meneer en mevrouw Helmers de doodstijding.

„Dat arme lieve kind, hoe moeten wij haar dit vertellen.” Radeloos zag mevrouw Helmers haar man aan.

„Wat is er, moeder?” en Ella kwam verschrikt op haar moeder toelopen, toen ze het beschreide gelaat van mevrouw Helmers zag.

Ze had boven met Erna haar lessen geleerd en kwam juist beneden, toen haar ouders het treurige nieuws uit Budapest wisten.

„O kind, die arme Erna, de Heere heeft haar grootmoeder tot zich genomen, een vriend van de oude

dame bericht het ons, met het verzoek of wij het voorzichtig aan Erna willen zeggen."

„O moeder, wat akelig, die oude grootmoeder, waar Erna zooveel van houdt"

Ze kon geen woord meer spreken, een groot oprecht medelijden verdreef op dat oogenblik alle onvriendelijke gedachten, die zij zoo dikwijls tegen het Hongaartje omdroeg.

Het was een poosje heel stil in de kamer, allen waren diep bewogen door dit smartelijk doodsbericht.

„Ik zal eens naar boven gaan, ik zal probeeren er haar op voor te bereiden," zei mevrouw Helmers na eenige oogenblikken, haar man en Ella in angstige spanning achterlatend.

Met een stil gebed om kracht voor deze zware taak, verliet ze de kamer.

Met een lusteloozen trek op het schrandere gezichtje zat Erna boven haar schoolschriften, de laatste dagen had ze erg naar een brief van grootmoeder verlangd.

„Zoo, kindje, zit je nog druk te leeren," begon mevrouw Helmers.

„Ik heb niks geen zin, tante, ik was al begonnen om een briefje aan grootmoeder te schrijven, 't duurt zoo lang eer ik een brief krijg, als ze maar niet ziek is, tante," zei Erna verdrietig.

Mevrouw Helmers legde de hand tegen haar sneller kloppend hart, hoe zou ze het toch zeggen!

Ze streek liefkoozend over Erna's donker gelokt hoofdje en begon langzaam: „Ik ben ook ongerust

dat ze ziek is, kind, anders zou je wat van haar gehoord hebben”

Met een onverklaarbaar angstgevoel staarde Erna mevrouw Helmers aan en plots las ze iets in die oogen, die zoo vol medelijden haar aanzagen, iets anders dan alleen medelijden, iets onheilspellends, dat meer zei dan woorden.

„Tante, wat is er, weet u iets van grootmoeder, u kijkt zoo vreemd, is er iets met grootmoeder, weet u waarom ze niet schrijft?”

Met wijd-open oogen staarde Erna mevrouw Helmersaan, het fluweel-bruin scheen angstig-zwart en die oogen vroegen vol spanning.

Liefkoozend legde mevrouw haar arm om Erna's rank figuurtje en vol teederheid begon ze, aarzelend-langzaam: „Erna, lieveling, we kregen bericht dat er....” even wachtte ze maar Erna rukte zich los en schril klonk haar stem:

„Kreeg u bericht en ik niet maar wat is er u weet meer, ik voel 't, o zeg 't toch is grootmoeder ernstig ziek?”

„Grootmoeder zal nooit meer ziek zijn, kind, zij is uit alle lijden verlost, de Heere nam haar tot zich in

zijn heerlijkheid," vertelde mevrouw nu met stillen eerbied, haar stem trilde en vol diepe deernis boog ze zich tot Erna over, zij begreep dat een lang verzwijgen, een talmend mededeelen voor het kind, dat zoosnel de waarheid voelde, nog grooter marteling was.

„Is grootmoeder dood, wie zegt dat nee dat is niet waar, tante, dat kan niet ik moet naar haar toe”

Nu haalde mevrouw Helmers den brief, welke de vreeselijke tijding bracht, uit haar tasch en wilde enkele regels voorlezen, maar Erna griste het papier uit haar hand en las nu zelf de wreede woorden.

Eénmaal, tweemaal las zij deze, haar gelaat werd doodsbleek, een ijsskoude rilling doorhuiverde haar lichaampje, haar kleine handen hielden krampachtig het witte papier vast. Weer wilde Ella's moeder haar tot zich nemen, maar ze weerde af; een akelig lachje verwrong haar trekken en met vreemd toonlooze stem zei ze: „Nu heeft grootmoeder geen honger meer, tante, en ik ben alleen”

Mevrouw Helmers beefde van ontroering bij deze uiting van felle smart.

„Erna, mijn lief meisje, Grootmoeder is voor eeuwig thuis, al haar aardse leed is voorbij, zij is bij Jezus, haar Heiland” Maar 't kind verroerde zich niet, star-onbeweeglijk leunde ze in haar stoel, haar schoolwerk voor zich op tafel, den open brief in haar hand.

„Grootmoeder geen honger meer en ik ben alleen” mompelde ze nog eenmaal, en weer staarden haar oogen op den geopenden Duitschen brief.

Mevrouw Helmers snikte, ze stond op en verliet stil de kamer, niemand kon op dit oogenblik een enkel troostwoord tot Erna richten, hier kon alleen God, die de wonde sloeg, heelenden balsem aanbrengen op zijne wijze. Met een volkomen hulpeloos gevoel kwam ze beneden bij haar man, die haar raadde Erna enkele oogenblikken alleen te laten met haar smart.

Een half uur later vond mevrouw Helmers Erna onuitgekleed op haar bed, wijd-open staarden haar oogen in de kamer-ruimte. Mevrouw knielde bij haar neer en vatte Erna's koude handen in warmen koesteregenden greep. „Erna, lieveling, je moet iets gebruiken, ik heb een glas melk voor je meegebracht.”

Erna richtte zich half overeind en dronk willoos het glas leeg.

„Ik heb geen honger, tante,” zei ze en toen weer met dat ontroerende glimlachje: „In Budapest hadden grootmoeder en ik dikwijls honger, o ja, en ons hondje kreeg ook dikwijls in dagen alleen maar een klein korstje brood, 't ging dood, 't arme dier, en nu heeft grootmoeder ook nooit meer honger, 't is erg, tante, honger te hebben, maar wij hadden het zoo dikwijls toen”

Met innig medelijden hoorde mevrouw Erna aan, 't kind scheen op eens geheel terug te leven in die dagen, dat ze met haar oude grootmoeder de oorlogsellende meedroeg, de groote, overstelpende smart had haar gedachten van het heden afgewend, alleen het verleden met al zijn ellende scheen te spreken.

„Nu behoef ik geen Hongaarschen brief meer te

schrijven, ik heb niemand meer daâr” zei ze even later, en ze wees in de verte.

„Maar hier wel, lieveling, wij allemaal en Bep en Lien en er is Eén, die ons nooit verlaat, Een, die ons alles helpt dragen.

Ik zal je uitkleeden, kindje, en probeer dan wat te slapen.” Met zachte bewegingen hielp ze Erna, wreef de ijsskoude handjes en kustte het doodsbleek gelaat, toen knielde ze neder voor het bed en bad in enkele teedere woorden voor Erna om kracht en troost.

„’t Is hartbrekend om ’t kind te hooren spreken, ze schreit niet en haar oogen schijnen verstard, o, dat kan niet lang duren, ’t is erger dan de wanhopigste uitbarsting van droefheid,” zei mevrouw beneden tegen haar man en Ella, „en ’t is toch geloof ik het beste dat wij haar nu alleen laten, dan kan ik van nacht in haar kamer op den ruststoel gaan liggen.”

„De Heere beproeft de kleine zwaar, haar grootmoeder was de eenige die ze bezat en ze hielden zoo veel van elkaar, arme meid,” zei meneer Helmers bewogen.

„We moeten allemaal helpen het te dragen en veel voor haar bidden, Ella, het is bijna te zwaar voor haar!”

Ella knikte en vroeg met bevende stem: „Mag ik haar straks even goeden nacht zeggen, moeder, o, wat zullen Bep en Lien het ook akelig vinden, maakt u ook rouwkleeren voor haar, nu kan ze ook niet naar de begrafenis gaan, o, moeder, nu ziet ze haar grootmoeder nooit meer”

Ella barstte in tranen uit, nu deze gedachte in al zijn

droeve werkelijkheid diep tot haar doordrong.

Een poosje later sloop ze ongemerkt de kamer uit en liep zachtkens de trap op. Ze wierp een schuwen blik achter Erna's kamerdeur, toen ging ze naar haar eigen kamer en keerde terug met de plaat van den zegenenden Heiland in haar hand.

Zonder iets te zeggen boog ze zich over het smalle ledikant, waarop Erna onbeweeglijk lag uitgestrekt, en hing de plaat op de oude plaats.

Toen bukte zij zich over Erna, fluisterde zacht haar naam en streek met de hand over het bleeke ge-laat.

„Ik geef je de plaat, Erna,” zei ze heel zacht met tranen in haar stem.

„Dank je wel, Ella,” zei Erna toonloos en iets als een glimlach gleed over haar verstrakt gezichtje.

Nog even bleef Ella staan, ze wilde nog meer zeggen, lieve zachte woordjes, maar ze kon niet, even stil als ze gekomen was verdween ze uit het vertrek.

„Ben jij boven, kind?” vroeg mevrouw Helmers verschrikt op gedempten toon, toen ze juist de trap op kwam om nog even naar Erna te zien.

„Ik heb de plaat boven Erna's bed gehangen, moeder, u weet wel de plaat van den Heere Jezus . . .” 'n snik brak haar woorden af.

Verrast keek mevrouw haar dochttertje aan, maar dadelijk zei ze, zonder verder iets te vragen: „Goed, kind, de Heiland kan ook alleen Erna troosten, Hij zal haar niet vergeten, noch verlaten!”

Later op den avond, toen ze alleen met haar man

over Erna's toekomst sprak, vertelde ze wat Ella gedaan had.

„Wie weet, man, misschien wordt Erna's groote verlies voor Ella winst, wat kan ze toch soms lief en hartelijk doen!”

Een moederhart hoopt altijd dat het goede in haar kind zal zegevieren, dacht meneer Helmers geroerd en vriendelijk toestemmend antwoordde hij: „Ik hoop, dat Erna er getroost door wordt en het haar de smart helpt dragen.”

Er volgden moeilijke dagen voor Erna. Dagen waarin de felle smart haar scheen te overweldigen en toch geen weldadige tranenvloed de spanning van haar ziel brak.

Als een bleek, in zichzelf gekeerd wezentje sloop ze door het huis, sprak weinig over haar grootmoeder, maar de wanhopige uitdrukking in haar donker-starende oogen toonde al haar innerlijke smart.

Mijnheer had terstond aan den schrijver van den Duitschen brief om uitvoerige berichten gevraagd en na de begrafenis van de oude dame ontving hij in sobere woorden het verslag van de droeve plechtigheid en werd gelijktijdig meegedeeld, dat de povere bezittingen van Erna's grootmoeder voor haar bewaard zouden worden. Al die mededeelingen hoorde Erna even kalm en onbewogen aan, zij gleden langs haar, de felle smart scheen haar totaal onverschillig voor alle andere levensdingen te maken.

„Ze moet niet naar school, zoolang ze zoo is,”

raadde de huisdokter, die altoos hartelijk met het gezin meeleeft en nu ook vol deernis vervuld was met het aardige Hongaartje, „er zal welspoedig reactie komen.”

Allen in huis omringden Erna met teedere zorg in die donkere dagen en ook Ella was hevig getroffen door die groote smart en toonde groot oprecht medelijden.

Zoo verliep een week in drukkende, pijnlijke bezorgdheid en mevrouw Helmers hoopte en bad, dat er verandering in Erna's toestand komen mocht. Tot haar groote verademing vroeg Erna dien morgen zelf of ze weer naar school mocht gaan en daar de dokter toestemming gaf, liet ze Erna met Ella meegaan. „Het zal goed zijn voor het kind, ze moet afleiding zoeken en weer aan het leven wennen en op school zullen de meisjes heel lief voor haar zijn.” Hierin vergiste zij zich ook niet, alle leerlingen toonden door fijngevoelige hartelijkheid hoe zij meedeelden in Erna's droefheid. Zij temperden om haar eigen vroolijkheid; de leuke plagerijtjes, waarmee ze elkander jolig vermaakten, bleven nu achterwege, de onuitsprekelijke smart in Erna's oogen legde onwillekeurig een ban op hun gewone uitgelatenheid.

Na schooltijd maakte Erna evenals vroeger met Ella haar huiswerk, maar geen luide lach, of ruziestemmen, die in de laatste weken maar al te vaak gehoord werden, verstoorden de stilte in het balkonkamertje. Dan vond mevrouw Helmers haar daar, lusteloos hangend op een stoel, soms met de fraaie foto, waar zij zelf met haar grootmoeder op stond, in

de gevouwen handen. Gewillig ging zij op het vriendelijk verzoek mee naar de woonkamer, maar in niets toonde ze eenige belangstelling, evenmin sprak ze over eigen toekomst. Ze leefde als in een somberen droom, zonder eenig licht van een naderenden dag.

Het was een heerlijk-warme Octoberdag, waarop de zon in zomerglans aan den blauwen hemel straalde en de atmosfeer zelfs ongewoon heet en drukkend maakte.

Den vrijen Zaterdagmiddag brachten de vriendinnen bij Ella door, die met het viertal en Erna in den tuin zich bezig hadden gehouden met een nieuw spel, dat Ella van Johan gekregen had. Gezellig om de tuintafel geschaard hadden ze Erna, die op hun aandringen haar kamertje verlaten had, geprobeerd op te vroolijken, maar geen enkel lachje verbrak haar strak-bleek gelaat.

„Zeg Ella, mag ik eens even in je muziekboeken zoeken,” vroeg Dora, toen het spel uit was, „ik ben een muziekstukje kwijt en ik geloof dat ik het laatst hier heb laten liggen. Wat wordt het donker, zien jullie dat, en zoo broeierig,” en Dora keek naar de lucht, waar zich steeds meer donkere wolken opstapelden.

„We kunnen wel naar binnen gaan, 't is net of ik 't al heel zacht hoor onweeren,” zei Ella.

Allen volgden Ella naar de fraaie kamer en Dora zette zich op de piano-bank en snuffelde Ella's muziek na.

Erna verliet nu ook den tuin, besluiteloos keek ze naar het groepje bij de piano, maar ging toen achteraf naast een sierlijk salonkastje op een laag stoeltje zitten in den versten kamerhoek.

„Erna is zeker weer naar boven?” zei Bep en ze keek om in den tuin, waar de leege kring rieten stoelen stond.

„Wat blijft ze nog stil,” merkte Jo Bos meewarig op. Toen vertelde ze op vroolijken toon, dat haar grootmoeder den volgenden dag kwam. „Grootmoeder is nog zoo'n gezellig oudje, altijd opgewekt en ze stelt overal belang in.”

„Ben jullie nog niet klaar met zoeken?” vroeg Lien ongeduldig, terwijl ze een fraaie ets aan den wand stond te bewonderen.

In de verte klonk sterker 't donker geluid van naderend onweer.

„Wat heb je hier aardige versjes, Ella, die zingen we haast nooit meer,” zei Dora.

„We leeren ook zooveel andere,” vond Bep.

„Weet je wel, dat we dat vroeger samen zongen, kijk, dit,” zei Dora, „dat leerde ik, toen ik pas pianoles kreeg,” en Dora las uit een veel gebruikt muziekboek: „In die koude wereld”

„Mag ik 't even spelen, Erna is er niet bij, anders zou ik nu geen muziek maken,” zei ze hartelijk.

Ze sloeg eenige tonen aan en Dora's heldere altstem zong:

„In die koude wereld;
Altijd op straat,
Vraag ik een aalmoes
Aan elk die daar gaat,
Barrevoets zwervende, iederen dag,
Slijt ik mijn jonkheid in eindloos geklag
Niemand tot hulpe,

Niemand tot troost.
Niemand beklagt mij,
Geen die mij koost,
Vaderloos! moederloos!
Draag ik mijn kruis,
Kind der ellende,
Verdreven van huis!"

Een felle bliksemstraal gevolgd door een ratelenden donderslag overstemde den laatsten regel van het lied en deed de meisjes verschrikt opspringen.

„Gauw de tuindeuren dicht,” riep Lien en meteen trok ze vlug de glazendeuren toe en week dadelijk achteruit verder in de kamer, een helle lichtstraal doorschichtte het zwart-grauwe zwerk en zette tuin en kamer in blauw-hellen schijn, dof dreunend volgde de donder als majestueuze accoorden.

Bevend van de hevige slagen schoolden de meisjes dicht bijeen, mevrouw Helmers, die met naaiwerk boven bezig geweest was, kwam haastig naar beneden.

„Zijn de ramen toe, kinderen, zijn jullie allemaal hier, Erna ook?” vroeg ze ongerust.

„Erna is toch naar boven gegaan, mevrouw, ze heeft hier niet bij ons gezeten,” zoekend keek Bep de kamer rond. Het lage stoeltje in den hoek was leeg.

Mevrouw riep luid aan de trap: „Erna, kind, kom toch bij ons.”

Maar geen antwoord volgde, weer dreunde de donder, dof en dreigend, verschrikt kwam Truitje nu ook uit de keuken.

„Wat 'n weer, mevrouw.”

„Is 't zolderraam dicht, Truitje, neen? ga 't dan gauw sluiten, Erna is toch boven, kijk eens even op haar kamertje!”

Maar een vlamme bliksemstraal zette heel de trap in licht-gloed, ontzet week de dienstbode achteruit!

Zonder iets te zeggen, vloog mevrouw zelf de trap

op, Trui was altijd zoo bang met onweer, wist ze, haastte zich naar den zolder, waar ze het venster sloot en keek toen in de slaapkamers of ze Erna ook zag.

Maar niemand was in de kamers.

Ontsteld stond ze één oogenblik op de breede bovengang en riep nog eens: „Erna, Erna, waar ben je toch, kind!”

Weer was de tuin beneden in vollen lichtgloed en

plots in dat schijnsel zag mevrouw door het raam, dat op den tuin uitzag, op de bank bij de schutting een inééngedoken figuurtje.

„Wat, Erna buiten”

Zonder nadenken over hetgeen ze zag, ijde mevrouw Helmers de trap af, de gang door, rukte de glazen deur, die naar de gang voerde, open en snelde naar buiten.

„Erna, lieveling, wat doe je hier?”

Hevig ontsteld boog ze zich over het kind, dat hartstochtelijk schreiend in elkaar gebogen zat tegen de bank-leuning.

„Niemand's kind meer, niemand's kind meer o, grootmoeder ik ben niemand's kind meer” kreet ze.

Heel haar tenger figuurtje schokte in wild-wanhopig snikken en noch de dreunende donder, noch de dringende stem van haar pleegmoeder scheen ze in die radeloze droefheid te hooren.

Krampachtig klemden zich haar armen om de leuning en weer hoorde mevrouw Helmers dien hartverscheurenden uitroep: „O, niemand's kind, o, nooit meer naar grootmoeder, nooit meer, ik ben niemand's kind . . . niemand's kind”

Al haar stilgedragen smart baande zich eindelijk een uitweg en in haar eigen taal, vermengd met Holland-sche woorden, kreet ze uit het leed dat ze niet meer dragen kon.

Aan de open deur groepten de meisjes en Truitje in ontstellende verbazing, niemand durfde den tuin in . . .

Tot de voordeur geopend werd, een vlugge mannenstap door de gang kwam, het groepje uit één duwde en een forsche gestalte den tuin in snelde.

Sterke armen beurden Erna op en droegen haar binnen.

De regen plaste nu neer in zware rechte stralen, de donder dreunde zachtkens weg in de verte

Mevrouw weerde de meisjes uit de kamer en verslagen stonden deze in de gang. Bep schreide zacht en Lien fluisterde: „O, zou ze toch Dora's zingen gehoord hebben?”

Even later gingen ze stil heen; diepe deernis met 't Hongaartje, dat ze zoo graag troosten wilden, vulde aller hart.

Op den divan lag Erna, mevrouw Helmers goot kalmeerende druppels in een glas water en liet haar drinken. Het hevig-wanhopig snikken bedaarde en geen ontroerende kreet ontgleed meer haar trillende lippen. Een weldadige tranenvloed wischte eindelijk de strakke lijnen uit Erna's bleek gelaat.

Toen lag ze heel stil met gesloten oogen en mevrouw Helmers streek in teedere liefkoozing met zachte hand over de donkere lokken en wachtte rustig tot het kind eindelijk van uitputting in slaap viel.

„Dat zal haar goeddoen,” zei ze tegen haar man en Ella, die in stille afwachting in het salon zaten. Geruischloos schoof ze de breede deuren toe en vroeg toen op gedempten toon aan haar dochttertje wat er eigenlijk was voorgevallen.

„Ik weet 't niet precies, moeder, maar wij dachten

later dat ze toch bij ons zat, toen Dora dat liedje van: „In die koude wereld” zong. Misschien heeft ze ook wel gehoord, dat Jo zoo blij vertelde dat haar grootmoeder kwam!”

„Stakkert, maar 't is toch veel beter, dat ze eens flink uitschreien kan. O, het was zoo vreeselijk om dien kreet aan te hooren: „Nu ben ik niemands kind meer!””

„Ze kan nu ook nooit meer naar huis gaan, want bij haar grootmoeder had ze toch nog een thuis, al waren ze ook arm,” merkte Ella bewogen op. „Waar moet ze nu heen, als ze weer naar Hongarije terug moet, gelukkig dat ze nog bij ons is,” voegde ze er troostend achter.

„Wij zullen eerst maar eens zien hoe het met Erna gaat en later eens over haar toekomst spreken,” zei meneer Helmers, maar hij, zoowel als zijn vrouw, zagen met bezorgdheid die toekomst tegen.

Het was immers een zware verantwoording om nu dadelijk te besluiten, Erna voor altoos tot zich te nemen. De verhouding tusschen de beide meisjes was de laatste weken zoo onaangenaam en nu konden zij, gebruik makend van Ella's mildere stemming en diep medelijden, geen overijld besluit nemen.

Wie verzekerde hun, dat dit medelijden een blijvende liefde zou achterlaten, al hoopte men dit nog zoo vurig?

En zou het voor Erna gewenscht zijn om ver van eigen land, in vreemde omgeving, haar jong leven door te brengen?

Op al die vragen vonden zij niet dadelijk een duidelijk antwoord en Ella's ouders namen slechts een afwachtende houding aan. Na die eerste hevige uitbarsting van droefheid volgden dagen, waarin nog telkens een enkele zinspeling of simpel woord over het droef gebeuren Erna's tranen rijkelijk deden vloeien.

Nu eenmaal de hoog-spanning van haar ziel voorbij was, en zij als een gebroken, moedeloos wezentje, gebogen onder haar leed, het dagelijksche leven weer inging, scheen voorgoed haar vroolijk karakter versomberd te zijn. Wel droogden langzamerhand haar tranen en toonde zij de buitenwereld geen heftige smart-uitingen meer, maar haar melodieuze stem klonk doffer, haar heldere lach was verstild en geen schertsende opmerking of geestige vraag ontsnapte haar dicht-gesloten lippen. Vriendelijk en behulpzaam als ze steeds was, deed ze plichtsgetrouw haar taak in school en huis, maar nimmer toonde ze lust voor een prettig bezoek bij de vriendinnen. De piano raakte ze niet aan en geen lustig Hongaarsch liedje klonk door de kamer. De eerste weken was ze op school het middelpunt der belangstelling, alle meisjes toonden door lieve attenties hun oprecht medelijden en trachtten haar het leed te helpen dragen. Maar niet altijd konden ze hun dartele vroolijkheid temperen, niet steeds kon die beklemming, welke Erna's stille droefheid op hen legde, blijven. Eigen zonnig-blij leven vervulde hun gedachten met allerlei prettige dingen, waar Erna zich nu geheel buiten sloot. Ook de donkere,

korte herfstdagen waren oorzaak, dat zij niet telkens door de vriendinnen omringd was en ze zocht zelf hun joligen kring niet op, maar bleef liever thuis. Alleen wanneer Bep Verhagen Erna meetroonde naar de warme sfeer van haar huis, verbrak een lachje haar sombere trekken. De grappige Toon lokte tot spelen uit en Erna's lach mengde zich met de vroolijke kinderstemmen, tot ze zelf schrok van eigen vreugde en ze weer terugviel in droevig gepeins over haar groot verlies. Den eersten tijd bleef Ella dikwijls thuis en bedankte om Erna voor gezellige partijtjes of andere genoegens buitenshuis. Dan zaten zij knus bij elkaar in de prettige huiskamer en luisterden naar moeders stem, die zoo mooi voorlas, onderwijl ze wat handwerkten. En het was voor mevrouw Helmers een stille vreugde, als zij bemerkte, dat Ella zich nu eigen pleziertjes ontzegde om het bleeke, bedroefde Hongaartje, dat nu dubbele liefde behoefde.

En zij hoopte telkens opnieuw, dat Ella er op zou aandringen, dat Erna voorgoed bij haar blijven zou.

Dan zou het voor haar en haar man minder moeilijk zijn om de noodige stappen te doen, dat Erna tenminste eenige jaren onder hun hoede bleef en te zamen met Ella haar school-studie voltooide.

Maar hoewel Ella wel eens over Erna's toekomst sprak, hoorde haar moeder in die vraag geen oprecht verlangen, dat Erna steeds haar speelgenoot blijven zou, noch een zweempje van angst om Erna te moeten missen.

„Ga je morgen mee naar Dora's verjaar-partij,

Erna?" vroeg Ella op een guren November-avond, toen zij hun schoolwerk gemaakt hadden en nu bij moeder in de koesterende gezelligheid van de huiskamer zaten.

„Liever niet," weerde Erna zacht af.

Een trek van teleurstelling gleed over Ella's opgezuimd gezicht. „Wat jammer, dan zal ik ook maar niet gaan, hè moeder," zei ze, maar in den toon van haar stem klonk het groot verlangen om wel te gaan.

„Dat moet je zelf weten, kind, je mag natuurlijk, hoor, maar kunnen we met ons drietjes na schooltijd Dora niet gaan feliciteeren?" stelde mevrouw vriendelijk voor.

„O ja," zei Ella, „als Erna dat wil. Maar's avonds komen er heel veel vriendinnen en Dora's tante uit Utrecht komt ook met de nichtjes."

„Vind je 't niet leuk, Erna, om weer eens mee te gaan, Bep en Lien komen ook?" vroeg ze overhalend.

„Komt Bep ook?"

„Natuurlijk, Bep ook," hield Ella gretig aan.

Maar dadelijk besloot Erna al: „Och tante, ik wil liever niet, ik vind 't prettiger bij u thuis."

Ella zei niets en haakte ijverig aan haar jumper.

Maar 's avonds voor zij naar bed ging, begon ze er weer over.

„Moet ik om Erna thuisblijven, moeder?" vroeg ze aarzelend.

„Je måg om Erna thuisblijven, kind," antwoordde moeder met een overredenden klank in haar stem.

„Alwéér," zei Ella pruilend, „ze kan nu toch wel eens

meegaan, zoo'n dolle boel is 't er niet, ze zoekt ook heelemaal geen afleiding!"

„Dat komt wel, we moeten een beetje geduld hebben, Erna heeft nu nog geen lust voor pretjes en dat kan ik mij best begrijpen, jij toch ook wel?"

„Ja, 't is allemaal wel akelig voor Erna, ze hield zoo veel van haar grootmoeder," stemde Ella toe.

„Nu, denk er nog maar eens over, 't is overmorgen pas," raadde moeder.

Den volgenden dag kwam Ella uit school en met een ondertoon van verlegenheid in haar stem, vertelde ze: „Moeder, Bep heeft gezegd, dat ze morgenavond graag bij Erna wil komen, ze gaat niet naar de partij."

„Dat heb je toch niet gevraagd?" vroeg mevrouw teleurgesteld.

Neen, moeder, ik heb alleen gezegd, dat ik graag naar de partij van Dora wou, maar misschien thuis bleef," bekende Ella eerlijk.

„Ik vind 't heel lief van Bep, 't is wel aardig voor Erna," roemde mevrouw en Ella kleurde even bij die lofspraak.

Hoewel mevrouw Helmers begreep, van Ella niet te kunnen vergen, dat deze zich voortaan elk genoeg ontszegde zoolang Erna niet in de vreugde meedeelde, deed 't haar toch leed, dat wel Bep en niet Ella ongevraagd dit offer voor Erna bracht. Dora's verjaarspartijen waren altijd avonden van groot genot voor de meisjes, wist ze. „Maar Bep is in alles zoo heel anders dan Ella, zij is zoo gewend aan anderen te denken, dat het eigenlijk geen offer meer schijnt,"

praatte mevrouw Helmers zich zelf voor tot troost, en tevens als verontschuldiging voor Ella.

Toen Bep 's avonds vertrok, zei Erna opeens: „O tante, wat houd ik toch verschrikkelijk veel van Bep, 'tis net of 't een echte zuster van me is,” en plots, alsof ze voelde dat ze haar tante pijn deed met deze woorden, sloeg ze beide armen om haar hals en zei even onstuimig: „Maar ik heb u 't liefst van allemaal!”

HOOFDSTUK X.

Van ijs en dooi-weer.

Veertien dagen voor Kerstfeest trad een strenge vorst in, die de trieste regendagen deed eindigen.

„Ha, nu gauw op de schaats, kinderen,” riep Johan Helmers vroolijk uit, „dat treft prachtig in de vacantie!”

„Moeder, mijn schaatsen zullen mij niet meer passen, verleden winter waren ze al wat klein,” vertelde Ella.

„Kan Kleintje schaatsen rijden?” vroeg Johan.

„Nooit gedaan, maar ik heb het wel eens zien doen,” zei Erna.

„Dan kun je 't nou mooi op Ella's schaatsen leeren, en dan krijgt Ella van mij een paar nieuwe,” bedisselde Johan dadelijk.

„O, fijn, hoort u dat, vader?” riep Ella verrukt.

„Zoo, zoo, ik dacht dat een student na Sinterklaas wel platzak was,” plaagde meneer Helmers.

„Juist andersom, de goede Sint heeft mijn leege zakken weer gevuld,” schertste Johan terug. „Maar wij gaan Erna leeren rijden, je zult eens zien hoe gauw je als een echte Hollandsche op de schaats zwiert.”

Erna lachte, de komende winterpret lokte haar aan.

En 't duurde niet lang of ze probeerde tusschen

Johan en Ella in zich voort te bewegen op de smalle ijzers over den gladden ijsvloer en de gezonde winterlucht bracht een blosje op haar bleeke wangen. Maar de derde maal dat ze weer met de anderen op de ijsbaan zich vermaakte, gleed Johan uit en kwetste zijn

voet zoo hevig, dat hij gedwongen was eenige dagen huisarrest te houden.

„Wat spijt me dat, 't meest nog voor Kleintje,” be-
weerde hij goedgehartig, toen hij met den verbonden
voet op den divan lag, „nou kan ik je niet meer leeren.”

„O, ze kan 't al een beetje en morgen gaat ze met

mij," zei Ella vroolijk en den volgenden middag trok het tweetal saampjes naar de ijsbaan.

Een half uurtje nam Ella Erna op sleeptouw, maar spoedig verveelde dit haar. „Nu moet je 't alleen probeeren, kijk zoo," en Ella liet Erna's hand los en zwierde in vlugge streken vooruit over het ijs. Erna sukkelde angstig alleen verder, telkens viel ze, scharrelde weer op, tot ze eindelijk naar den kant schoof om haar schaatsen vaster te binden.

Hulpeloos keek zij de baan langs, tot ze tusschen de voortglijdende troepjes Dora en Jo zag, die vlug naar haar toe zwierden.

„Sta je hier alleen, stumperd," lachte Jo, „waar is Ella en Johan?"

„Gisteren reed je toch met hen, ik zag jullie," zei Dora.

„Johan heeft zijn voet gewond en Ella heeft net met mij gereden, alleen durf ik nog niet," zei Erna, blij dat ze haar vriendinnen zag.

En met Dora en Jo, gleed ze weer over den gladden vloer, zich moediger op de vreemd-voelende ijsers voortbewegende, nu ze den vasten greep van hun stevige handen voelde.

„Daar gaat Ella, wat rijdt ze mooi," prees Jo en ze keken alle drie het lenige figuurtje na, dat met krachtige, zekere streken in sierlijk bewegen over den ijsvloer gleed. Toen ze het drietal zag, wuifde ze met haar mof en reed ongestoord verder. Gelukkig maar, dat Dora en Jo nu eens met Erna gingen, zij had 't al twee middagen gedaan, doch Ella vergat maar, dat Johan

eigenlijk zich 't meest met Erna had bemoeid.

„Nu kan ik heusch niet meer!” riep Erna uit, toen ze eenige keeren met haar vriendinnen de baan afgereden had en vermoeid door de ongewone beweging bond ze haar schaatsen af en wachtte geduldig de terugkomst van Ella af. Van de Verhagens zag ze niemand en toen ze met Ella naar huis ging, vertelde deze haar, dat Bep en Lien geen toegangskaarten voor deze ijsbaan hadden.

„Waar rijden die dan?” vroeg Erna, die nog niet op de hoogte van de Haagsche ijs-gewoonten was.

„O, ik denk nu op den vijver in 't bosch, wil je graag met Bep?”

„Ik kan 't wel eens alleen probeeren, maar niet op zoo'n volle ijsbaan,” meende Erna.

„Morgen zal ik Bep wel eens vragen, dan mag je wel eens met haar,” en zoo schoof Ella heel gemakkelijk het baantje, om Erna verder met 't rijden te helpen, van zich af.

Het was de eerste dag van de Kerstvacantie en om van het prachtige ijsweer zooveel mogelijk te genieten was er door de vriendinnen een plan gemaakt om een heerlijken tocht op de schaats te maken. Dora's vader en een neef van Jo Bos zouden als vertrouwd geleide meegaan.

„Dolletjes,” juichte Ella, toen zij ook werd uitgenoodigd om mee te gaan, „ik mag toch zeker, moeder?”

„Als je zoo ver kunt en niet te moe wordt, en niet te laat thuis komt,” somde moeder op, „maar daar zal

Dora's vader wel voor zorgen," voegde ze er geruststellend achter.

„Wij hebben huisarrest, Kleintje, en die Ella gaat maar aan den zwier," en Johan hief lachend zijn vinger op tegen zijn zusje, die haastig Erna toeriep: „Jij kunt nog wel een baantje met Bep rijden, die maakt geen groote tochten, zooals ik."

„Zou je morgenochtend nog niet een klein eindje met Erna kunnen rijden," vroeg mevrouw Helmers, „een trammetje heen en weer met een half uurtje er tusschen?"

„Nee moes, onmogelijk, om elf uur gaan we al, dan kunnen we in Leiden koffiedrinken en dan weet ik niet waar we heen gaan," zei Ella opgewonden, „en we willen nog meer tochten doen in de vacantie!"

„Wij zullen 't met ons tweetjes morgen maar opknappen, ik lijk wel zoo'n ouwe heer, die 't pootje heeft," spotte Johan.

„Je moet een kamerjapon aan doen en een lange pijp rooken," lachte Erna met iets van haar oude vroolijkheid in haar stem.

„En jij met de breikous bij me zitten, en zoo ons laten kieken," en liefkoozend sloeg hij den arm om Erna en trok haar naast zich op den divan.

Even gleed een spottende uitdrukking over Ella's gelaat, bijna was haar een onvriendelijk woord ontsnapt, toen ze Erna zoo vertrouwelijk bij haar broer zag, maar de vreugde over de komende ijspret duwde andere gedachten naar omlaag en zij grapte met Johan mee.

„Nu, voorzichtig zijn, kind, en maak je niet te druk,” maande mevrouw Helmers den volgenden morgen, toen haar dochtertje in een fijnen bontmantel gehuld, gereed was om te vertrekken. Een zelfde mutsje bedekte haar fraai blond haar, waarvan eenige weerspannige lokjes ondeugend onder den bontrand uitkrulden en het blank-bloeiende gezichtje van Ella nog bekoorlijker deden schijnen.

„Daág, dáág, allemaal veel plezier thuis, ik ga fijn rijden!” riep ze vroolijk en wuifde allen met gehandschoend handje toe, keek nog eens door 't raam en stoof, zwaaiend met haar schaatsen, de Valkenboschlaan door.

Moeder oogde het sierlijke meisjes-figuurtje na en keerde met een eigenaardig-afwezenden blik in de kamer terug, waar Erna bezig was het omgewasschen ontbijt-servies op te bergen.

„Ik hoop, dat 't weer mooi blijft, tante, de barometer gaat een klein tikje naar veranderlijk, zag ik vanmorgen.”

„Wat zeg je, Erna, o ja, 't weer, 't zal vandaag wel vorst blijven en het ijs is zoo dik,” merkte ze op, nu ontruikt uit haar peinzen over Ella.

„Het spijt me, dat ik niet een poosje met je rijden kan vanmiddag, maar wacht, Truitje zal wel vroeg klaar zijn, dan zou je daar een uurtje mee kunnen, Erna.”

„Nee, tante, Truitje verheugt er zich zoo op eens prettig te rijden, ik wil niet hebben, dat ze mij nu op sleeptouw neemt, ik kan er nog zoo weinig van. Ik

vind 't gezellig thuis, Johan kan immers ook niet," beweerde Erna onbaatzuchtig en zij was den heelen dag opgewekt bezig.

Johan herstelde spoediger dan verwacht werd en na de Kerstdagen, die in vredige stemming gevierd werden, ging hij eenige dagen uit om een lang beloofd bezoek bij een studie-vriend te brengen.

Dadelijk na de Kerstdagen viel de dooi en deed alle ijsplannen in den neerstreamenden regen versmelten. „Hè, wat jammer," zuchtte Ella teleurgesteld, toen ze 's morgens bij het opstaan de regendroppels tegen het raam hoorde tikken, „nou is alle vacantie-pret ineens op." Mopperend hierover kwam ze beneden en in die mopperstemming bleef ze den heelen dag.

„Wat is er nou nog aan de vacantie," bromde ze tegen haar moeder, toen ze deze hielp de slaapkamers op te ruimen, terwijl Erna beneden haar huistaak verrichtte.

„Dora en Jo gaan nog een paar dagen uit en bij de Verhagens krijgen ze logé's, en ik ben met Erna maar alleen thuis."

„We maken het ons wat gezellig," troostte moeder, „vandaag hebben wij 't al vast veel te druk om ons te vervelen, nu Truitje een dag vacantie heeft."

„Vervelend dat Johan ook uit gaat, hij kon nu best eens om mij thuis blijven," beweerde ze nijdig.

„Wie bleef er thuis, toen Johan met een gewonden voet niet schaatsenrijden kon?" vroeg moeder, Ella ernstig aanziende.

„Als Erna had kunnen rijden, had ze ook niet bij

Johan gebleven," merkte Ella dadelijk op om zich zelf te verontschuldigen. „Gisteren met Johan was ze lang niet zoo stil als anders; als ze bij mij is, is ze altijd net zoo saai."

„Kom, bederf den dag nu niet, door zoo mopperend te beginnen; al regent 't buiten, daarom behoeven we binnen nog niet met grauwe regenjassen om te loopen. Heb je de waschtafel al schoon gemaakt, vul dan ook nog even Erna's kan, dan behoeft zij hier niets meer te doen."

„Dat kan ze toch zelf wel," zeurde Ella, maar ze durfde het bevel van haar moeder toch niet onuitgevoerd te laten en nijdig plaste ze Erna's lampetkan vol, zonder er op te letten dat ze de heele waschtafel nat morste.

„Jammer dat tante Marie naar Utrecht gaat inplaats van hier te komen, dan had ik tenminste nog iets," ging ze ontevreden voort, toen ze achter haar moeder de trap afliep.

„Ella, schaam je toch wat om zoo te mopperen, je hebt al zulke prettige vakantie-dagen achter den rug, denk er nu toch eens aan, dat je onzen dag ook bederft; als je geen ander gezicht laat zien, blijf dan maar liever boven," zei moeder verstoord en boos.

Ella schrok van deze bestraffende woorden en aan moeders oogen zag ze ook wel, dat deze heel ontevreden over haar was. Ze bewaarde de overige pruilwoorden voor zich zelf en kwam met een zuur-zoet gezicht in de huiskamer, waar Erna haar hulp vroeg

bij het opplakken van eenige kiekjes, die Johan met kunstlicht-opname genomen had.

„Ze zijn mooi uitgevallen,” roemde Erna, „dat is de vriend waar Johan nu logeert, 'n leuke vent lijkt-ie.”

„'k Zie er niks geen leuks aan, waarom troggelt hij ons Johan af,” bromde Ella halffluid met een zijdelingschen blik naar moeder.

„Voor oudejaar is Johan weer thuis en dan zal hij probeeren ons in de kamer te nemen, nu deze goed geworden zijn met kunstlicht,” vertelde Erna opgewekt, „hij heeft mij gisteren een heeleboel van fotografeeren uitgelegd.”

„Dat heeft-ie mij nog nooit gedaan, 't schijnt juist te moeten wachten tot ik een eigen kiektoestel heb, en dat krijg ik pas als ik zestien ben.”

„Dat ben je al gauw, de tijd vliegt om, nu is 't al weer over een paar dagen oudejaar,” merkte moeder op.

„Toen was ik nog in Budapest verleden jaar, ik ging met grootmoeder naar de kerk 's avonds, en later zaten wij met ons beidjes in de kamer, grootmoeder met een grooten plaid om haar, want de kachel brandde maar een beetje, we hadden zoo weinig kolen en de dame van ons pension had koekjes gebakken en bracht er ons een paar van. Het was een vrij onverschillig mensch, ze had ook in den oorlog veel verloren en al die ellende had haar hard gemaakt. Grootmoeder heeft toen nog ernstig met haar gepraat en haar een psalmvers voorgelezen, maar zij zei, dat het niets gaf of je aan den godsdienst-deed, je werd er geen cent rijker door.”

„En toen heeft grootmoeder zeker gezegd, dat Jezus Christus ons heel rijk maakt, veel rijker dan alle schatten der wereld kunnen doen.”

„Ja, tante, en toen zei ze, dat het voor grootmoeder gelukkig was als je zoo dacht, maar zij geloofde er niets van.”

„Gaan we van 't jaar evengoed oud en nieuw zitten, moeder, al komt tante Marie niet?” vroeg Ella.

„Tante Marie kan nog wel komen, 't is nog zoo ver niet, maar jullie konden wel even een boodschapje doen, de regen heeft opgehouden,” vond mevrouw Helmers.

„Hè nee, laat Erna maar alleen gaan, ik heb niets geen zin om door die natte straten te loopen, 't regent ook nog.”

„Dan blijf je maar thuis,” zei moeder kort, „Erna is niet zoo bang voor een buitje.”

„O nee, tante,” en Erna deed haar regencapje om en liep op vlugge voeten naar den bedoelden winkel, om voor haar tante eenige inkoopjes te doen.

Met een verveeld gezicht trok Ella naar het salon en begon haar piano-les in te studeeren.

Den heelen dag ontplooidde geen vroolijk lachje haar stroef gezicht tot 's avonds de post een brief van tante Marie bracht, met de tijding dat zij de laatste dagen van 't jaar in Den Haag hoopte door te brengen.

„Gelukkig, dan hebben wij nog iets,” en Ella klapte in de handen, maar bedwong dadelijk een beetje haar bijvalsbetuiging, om den bestraffenden blik van moeder.

Daags voor Oudejaar werd tante Marie door Ella

en Erna van het Staatsspoor-station afgehaald en vertrouwelĳk met haar arm in dien van tante zat Ella naast haar in de tram. Belangstellend luisterde deze naar Ella's gebabbel, maar keek onderwĳl telkens naar Erna, die stilletjes in een hoekje van den wagen tegenover haar zat en met een bedroefd gezichtje uit het raam staarde.

Het waren moeilĳke dagen voor het arme Hongaartje, die laatste dagen van het jaar, waarin zoovele smartelĳke herinneringen aan haar ouders en grootmoeder pijnlĳk de nog niet geheelde wonde in haar hart aanraakten. En juist in deze dagen had ze even pijnlĳk aangevoeld, dat Ella haar zoo vervelend triest en saai vond, al sprak deze dit niet in ronde woorden uit, en met veel inspanning had Erna geprobeerd om opgewekt en vroolĳk over allerlei dingen te praten. Terwĳl Ella alleen ijspret genoot viel haar dit gemakkelĳker, Johan was zoo goedhartig en zijn vriendelĳke woordjes altĳd zoo echt gemeend, maar nu ze weer den heelen dag met Ella thuis was, gevoelde ze zich onuitsprekelĳk eenzaam. De koele houding, die Ella al maanden tegenover haar had aangenomen, was in de eerste weken na den dood van haar grootmoeder verteederd door medelĳden en deernis, maar Erna bemerkte nu al te duidelĳk, dat dit medelĳden zĳn hoogtepunt reeds lang bereikt had.

Soms verlangde zĳ hevig om weg te kunnen gaan, en een ander oogenblik huiverde zĳ vol angst terug voor haar toekomst, die zĳ als te vroeg-zorgen-wĳs kind donker inzag. En telkens stelde zĳ het uit om aan

haar pleegouders, die zij zoo liefhad, vragen te doen, die hen misschien zouden grieven of doen veronderstellen dat zij niet dankbaar was voor alles wat zij genoot. En het eenzame kind zocht nu in haar moeite en verdriet kracht en steun bij den Heiland, en niet tevergeefs zou haar gebed om uitkomst zijn.

Tante Marie had in den afgeloopen zomer al kennis met Erna gemaakt en zich, evenals vele anderen, dadelijk aangetrokken gevoeld tot het aardige Hongaartje. En nu zij uit brieven reeds wist van de groote smart, die het kind moest dragen, opende zij heel haar warm liefhebbend hart voor het meisje. Hoewel zij zelf geen kinderen bezat, had zij, vooral na den dood van haar man, gaarne kinderen om zich heen en wist heel spoedig door belangstelling in hun spel en lessen hun vertrouwen te winnen. Het was dus geen wonder, dat Erna reeds den eersten avond heel veel aan tante Marie vertellen kon en het even heerlijk als Ella vond, toen zij hoorde dat deze nog een weekje na Oudejaarsdag bleef.

Den Oudejaarsavond, die door de familie Helmers elk jaar in gezellig samenzijn doorgebracht werd, kon Erna niet mee vieren. Na de avondkerk werd zij door een aanval van zware hoofdpijn genoodzaakt vroegtijdig haar bed op te zoeken.

„'t Arme kind ziet er slecht uit,” merkte tante Marie meewarig op, „het verdriet heeft haar erg aangegrepen, je moet maar heel lief voor haar zijn, Ella!”

Ella haalde de schouders op. „Als je hoofdpijn hebt, zie je altijd erg bleek,” dacht ze, een beetje gebelgd

over de woorden van tante Marie, die zij als een zijdelingschen wenk voor haar, begreep.

„Morgen is ze weer beter, ze heeft wel eens meer last van hoofdpijn,” zei ze luchtig. „Ha, moeder, daar komt Trui met de appelbollen, zijn ze fijn, Trui, ik heb er dollen zin in!”

„We zullen een paar mooie voor Erna uitzoeken, dan kan zij er morgen van smullen,” en mevrouw legde eenige van de smakelijk bereide bollen op een bord.

„Zoo heeft ze zeker genoeg, daar kan ze wel twee dagen van eten,” zei Ella op licht spottenden toon.

„Ik ben bang, dat jij er nog meer opeet,” plaagde Johan. „kom, ga eens voor de piano zitten, dan spelen we samen een stukje voor tante.”

„Zou 't Erna niet hinderen, als ze muziek hoort?” vroeg tante Marie bezorgd.

„Maar tante, we kunnen den heelen avond toch niet zwijgend bij elkaar zitten,” bitste Ella scherp.

„Dat wordt ook niet van je gevergd, kind,” zei meneer Helmers effen, en toen tegen zijn zuster: „Erna slaapt aan de andere zijde van ons huis, Marie, 't kind hoort niets van de piano.”

Deze knikte gerustgesteld en luisterde toen naar 't spelen van haar neef en nichtje, maar de muziek boeide haar niet zoo als gewoonlijk. Haar gedachten dwaalden telkens naar het kleine Hongaartje en in het vriendelijk gelaat van haar schoonzuster las ze toch de zorg om de beide kinderen.

Nieuwjaarsdag bracht alle vriendinnen weer bij

elkaar. Bep en Lien, met Dora en Jo kwamen bij de familie Helmers hun nieuwjaarswenschen brengen en werden met luidruchtige vreugde door Ella begroet.

„Hebben jullie een even saaië vacantie gehad als ik?” vroeg ze, toen het viertal met haar een hoekje van het ruime salon vulde.

„Het was reuze-fijn in Utrecht,” begon Dora en zij vertelde, telkens door allerlei uitroepen van Jo onderbroken, van de heerlijke dagen, die zij bij haar familie had doorgebracht.

„’t Regende alle dagen en we hadden evengoed plezier, ’t was dol gezellig bij mijn nicht, die weet altijd zooveel leuks te bedenken,” zei Jo, die nog na-genoot van al ’t plezier.

„Nou, ’t was hier saai en stil, de dag kroop om,” overdreef Ella, „en eindelijk kwam gelukkig tante Marie, ’k was anders van verveling grijs geworden.”

Jo lachte. „’t Zal wel schikken met je, ’k heb niets geen medelijden, of hoop je dat soms?”

„Nou, Erna was toch ook thuis, met je tweetjes kun je nog plezier genoeg maken, zij had toch niet alle dagen hoofdpijn,” zei Lien een beetje geërgerd.

„O nee, maar er is toch niks aan Erna tegenwoordig, ze is zoo stil,” beweerde Ella koud.

„Op ’t ijs was ze aardig opgevrootlijkt, we hebben prettig met haar gereden,” merkte Jo op.

„Dan doet ze tegen jullie zeker anders dan als ze bij mij thuis is,” schampte Ella weer, onderwijl ze het bonbon-schaaltje van een tafeltje nam en rond presenteerde.

„'t Is ook nog zoo kort geleden, dat ze haar grootmoeder verloor,” zei Bep meewarig.

„'t Is bijna al drie maanden, ze kan toch ook wel eens een beetje om ons denken,” hield Ella vol.

Liens bruine oogen sperden wijd open, bijna had ze uitgeroepen: „Denk jij ooit om een ander,” maar bijtijds neep ze de lippen vast oopen.

„Met Nieuwjaarsdag niet dadelijk ruzie maken, je moet met een schoone lei beginnen,” zei haar moeder altijd, en Lien begreep goed wat haar moeder hier mee bedoelde.

Maar ze vond 't ellendig voor Erna, dat Ella nu al weer zoo praatte over haar, en ze vroeg aan mevrouw Helmers of ze even naar Erna's kamertje mocht om deze te groeten. En toen de anderen dit hoorden, trokken ze ook mee naar boven en zeiden vriendelijke woorden en leuke grapjes tegen Erna, die trots haar hoofdpijn toch moest lachen en 't prettig vond dat zij hen allen even zag.

„Moeder,” vertelde Ella later na het middagmaal, toen ze in gezelligen familie-kring bijeen zaten en Erna ook haar bed verlaten had: „Bep Verhagen wil verpleegster worden, maar haar moeder heeft gezegd dat ze nog niet beslissen mag voor ze achttien jaar is.”

„Net iets voor Bep,” vond tante Marie, „'t is zoo'n hartelijk kind, ze denkt zoo weinig om zich zelf.”

„Ik vind 't griezelig, in zoo'n ziekenhuis, al die akelige dingen te hooren en zoo'n heelen dag bij vreemde zieke menschen te zitten,” beweerde Ella met oogen vol afkeer.

„Wat zou jij willen worden, Erna?” vroeg tante Marie op eens op hartelijken toon.

Verlegen boog Erna zich over haar haakwerk, eindelijk antwoordde ze: „Vroeger heb ik wel eens gedacht om in de muziek te gaan studeeren, maar later werd alles anders bij ons en nou weet ik 't niet.”

„Zijn er dan in Budapest geen muziekscholen of zoo iets, er zijn toch zoo veel beroemde Hongaarsche violisten en pianisten, die hebben toch niet allemaal in een ander land gestudeerd?” vroeg Ella gedachteloos.

„De oorlog heeft de toestanden in Hongarije erg veranderd, kind, maar er is nog genoeg, dat Erna leeren kan, ze is nog jong genoeg om iets te bereiken,” zei mevrouw Helmers troostend.

Toen tante Marie 's avonds, voor zij d'r eigen kamer opzocht, even naar de beide meisjes keek, vond ze Erna nog wakker.

„Slaap je nog niet, meisje, 't is al over elf.”

„Och, nee, tante, ik kan niet slapen, ik lig maar te denken,” en Erna richtte zich overeind en zag tante Marie met haar fluweel-bruine kijkers helder-wakker aan.

„En waar denk je dan allemaal aan, kindje?” vroeg Ella's tante vol vriendelijke belangstelling.

Erna zuchtte, langzaam vulden zich haar oogen met tranen en eindelijk begon ze haperend: „O, ik denk er de laatste dagen telkens aan, tante, ik kan toch niet altijd hier blijven en ik heb dáár — en ze wees in de verte — niemand meer, en . . .” een doffe snik brak haar woorden af.

Tante Marie streek liefkoozend over Erna's donker-gelokt hoofd en troostte: „Tob er nu maar niet zoo over, mijn broer en zijn vrouw en wij allemaal houden zooveel van je, je begrijpt toch wel, kind, dat er door ons ook over je toekomst wordt gedacht en er zal best een oplossing worden gevonden en je weet toch ook wel, dat je een Vader in de Hemelen hebt, die geen van Zijn kinderen vergeet. Ik zie daar die mooie plaat boven je bed hangen, Erna, nu, de Heiland strekt nog zegenend Zijn handen over de kinderen uit.”

Erna knikte begrijpend, maar in haar hart bleef het verlangen om alles wat haar zoo vervulde en beangst maakte aan tante Marie te kunnen vertellen. Maar haar fijn gevoel tegenover haar pleegouders weerhield haar ook nu om aan dit verlangen toe te geven.

Toen de meisjes weer naar school gingen, waren er voor mevrouw Helmers oogenblikken genoeg om haar schoonzuster deelgenoot te maken van al haar moeilijkheden en zorgen over de beide kinderen.

„O, Marie, ik hoopte zoo dat alles goed zou gaan, vooral nu Erna niets op de wereld meer heeft, maar nu ik elken dag vergeefs gewacht heb of Ella met een enkel woord de begeerte zou uitspreken, dat Erna bij ons blijven zal, zie ik weer veel moeilijke dagen vol onaangenaamheden tegemoet,” eindigde mevrouw Helmers verdrietig, toen ze alle wederwaardigheden van den laatsten tijd verteld had.

„Het is erg jammer,” stemde tante Marie toe, „en ik begrijp heel goed, dat een onverschillige of gedwongen verhouding tusschen twee kinderen, die

thuis op elkander aangewezen zijn, op den duur een onhoudbare toestand wordt. 't Is veel erger dan eens hevige ruzie!"

„Ja," merkte haar broer op, „tusschen twee eigen zusjes is alles toch wat anders, die prakkezeeren er niet over of ze al dan niet bij elkaar hooren, al kibbelen ze elken dag. En wanneer Ella nooit leert inzien, dat zij er groote zonde aan doet om altoos tegenover Erna eigenbelang op den voorgrond te schuiven, dan blijft het voor Erna hier geen gelukkig tehuis."

„O, ik tob er alle dagen over, we kunnen Erna toch niet naar Hongarije terugzenden, waar niemand haar wacht en geen enkele verre bloedverwant of goede vriend in staat is haar tot zich te nemen. Ik zie nergens uitkomst. Ik wil Erna niet graag missen en toch moeten wij een ander tehuis voor haar zoeken," en mevrouw Helmers keek hulpzoekend haar schoonzuster aan.

„Ik weet wel uitkomst," begon tante Marie nu, „ik heb deze dagen, toen ik de beide meisjes samen zag, eens ernstig over alles nagedacht.

Hoe zouden jullie 't vinden als Erna eens eenige jaren bij mij kwam, ik ben alleen en zou 't heel prettig vinden iemand bij mij te hebben. Ze kan eerst in Renkum naar school gaan en later zou ik haar voor een verdere opleiding naar de meisjesschool in Arnhem kunnen sturen. Erna blijft dan toch in onze familie en jullie kunnen geregeld op de hoogte blijven van haar levensbelangen, zou dit geen goede oplossing zijn?"

„O, Marie, meen je dat werkelijk?" riep mevrouw Helmers verruimd en haar man zag zijn zuster dank-

baar aan en bekende toen: „Ik ben heel blij, dat je zelf met dit voorstel komt, want, hoewel ik de laatste weken meermalen er over gedacht heb om er eens met je over te spreken, vond ik het zelf zoo bezwaarlijk, daar je verleden jaar zoo dikwijls ziek was, Marie.”

„Maar nu voel ik mij weer heel wel, en Erna is een lief kind, daar ik weinig moeite door zal hebben,” meende tante Marie.

„Maar neem je haar nu dadelijk mee, zouden wij 't eerst nog geen poosje aanzien?” vroeg mevrouw Helmers aarzelend.

Meneer keek nadenkend voor zich en tante Marie talmde ook met een rechtstreeksch antwoord.

„We zullen dit afspreken, moeder, eerst regelen wij de financiëele zijde der zaak, daar wij ook een deel van de zorg voor Erna op ons nemen, en als dan het nieuwe jaar spoedig onaangenaamheden brengt, hakken wij den knoop door, en staan Erna aan tante Marie af.”

Mevrouw knikte met oogen vol tranen, het was voor haar moederhart toch zoo pijnlijk, dat Erna om de liefdeloosheid van haar eigen dochtertje haar huis moest verlaten.

HOOFDSTUK XI.

Weggezonden.

„Ga je al weer naar Toontje Verhagen?” vroeg Ella spottend aan Erna, toen ze zag dat deze haar regencape omsloeg en met een klein pakje in de hand naar de voordeur liep.

„Ja, tante vindt het goed, Toontje wil zoo graag hebben, dat ik versjes voor hem zing, hij ligt dan heel stil te luisteren,” gaf Erna zacht ten antwoord, zonder te letten op den hatelijken toon, die er uit Ella's vraag klonk.

„Bep kan toch voor hem zingen, bespottelijk, dat jij dit juist telkens moet doen; dat jij alleen Toontje rustig kunt maken, vind je zeker erg gewichtig,” schampte Ella ongevoelig, „nou, veel plezier, hoor, ik bleef er vannacht ook maar.”

„Zwijg dadelijk en ga naar binnen, hoe kun je toch zoo hatelijk zijn, mevrouw Verhagen heeft gevraagd of Erna dikwijls komen kon, nu Toontje zoo heel stil moet liggen, daar heb jij niets geen aanmerkingen over te maken,” zei mevrouw streng, die alles in de kamer gehoord had.

„Doe veel groeten aan Toontje, Erna,” deed ze toen vriendelijk tegen haar pleegdochtertje en sloot de voordeur achter deze toe.

Toontje Verhagen had een beentje gebroken en nu hielp Erna mee om het kind in die weken van rustig liggen bezig te houden.

„Ze zit ook altijd tegenwoordig bij de Verhagens,” mopperde Ella binnen, onderwijl ze haar schooltas inpakte.

„Dan moet jij ook eens zoo aardig tegen Erna zijn, als Bep en Lien en haar niet zoo onheusch afsnauwen.”

„'k Doe haar toch niks, zij bemoeit zich heelemaal niet meer met mij,” beweerde Ella verongelijkt, „nou gaat ze voor Toontje zingen en laatst, toen Bep hier was, heeft ze ook weer piano gespeeld en als ze weg zijn, is ze weer saai en stil.”

Zij greep de couranten die op tafel lagen en zocht naar het vervolgverhaal uit de Standaard, maar ongeduldig schoof ze het feuilleton, dat niet in haar smaak viel, op zij en keek onverschillig de kolommen van het dagblad door.

„Hè, moeder, in Maart vertrekt er ook weer een kindertrein naar Budapest,” zei ze opeens, „hier staat het,” en ze las het berichtje hardop voor.

„Erna is hier al bijna een jaar,” merkte ze op, en toen, zonder haar moeder aan te zien, haar gezicht half bedekt door de courant, vroeg ze: „Moet ze hier nou altijd blijven, kan ze niet meer naar Budapest terug?”

„Wou je graag, dat Erna bij ons bleef?” Moeder

legde haar naaiwerk neer, trok de courant zachtjes uit Ella's handen en keek haar ernstig aan.

Ella kleurde bij deze onverwachte rechtstreeksche vraag.

„k Weet niet, ze is heelemaal anders dan eerst, zoo stil en vervelend en ze gaat telkens naar Bep enne” maar moeder liet haar niet uitspreken.

„Toen Erna van 't zomer vroolijk met alles meedeed, en overal heen ging en met de vriendinnen plezier maakte en piano speelde en voor iedereen klaar stond, vond je 't toen prettig, dat Erna bij ons was, herinner je nog wel, hoe je toen over Erna sprak?” en weer ontmoette Ella moeders ernstige oogen, die vol verwijt haar aanzagen.

Beschaamd boog ze 't hoofd en frommelde aan de couranten op tafel en ze moest wel luisteren naar een ernstige stem, die klonk diep in haar hart: „Weet je nog hoe je toen Erna behandelde?”

Maar noch op moeders vraag, noch op die stem, welke niemand hoorde, wilde zij een eerlijk antwoord geven, een antwoord dat tevens een schuldbekentenis moest zijn.

„U geeft Erna altijd gelijk en mij nooit, ik heb 't zeker altijd gedaan als wij eens ruzie hadden,” begon ze als zelfverdediging.

Maar moeder deed alsof ze deze dwaze bewering niet hoorde en ging voort: „Vader en ik hebben niet vergeten hoe je toen tegen Erna deed, maar wij hoopten dat nog alles anders en beter zou worden, maar nu weten wij dat er in 't hart van ons kind geen blijvend

plaatsje schijnt te zijn voor een arm verweesd Hongaartje, want dan zou je gedrag anders en beter zijn!"

Ella zweeg een poosje, nog nooit had moeder haar zoo onomwonden de waarheid gezegd en met meer moeite dan ze zich zelf wilde bekennen, sprak ze, zonder moeder aan te zien, eigen opstandige gedachten uit, als een laatste poging om zich zelf vrij te pleiten.

„Alle Hongaarsche kinderen gaan toch weer naar hun eigen land terug, bijna geen een blijft er voorgoed in Holland!"

Moeder zuchtte, opnieuw pijnlijk getroffen door deze liefdelooze en onverschillige opmerking. Ze deed geen verdere pogingen om Ella tot betere gedachten te brengen, 't hielp immers niets, ze had den moed opgegeven, al haar straffen en vriendelijke vermaningen hadden niets gebaat. Alleen zei ze: „Erna vindt nu geen tehuis meer in haar eigen vaderland en het is maar gelukkig, dat God haar ook wel op een andere plaats een vriendelijk tehuis kan bereiden dan alleen bij ons." Toen stond moeder op en verliet de kamer, haar dochttertje aan haar eigen gedachten overlatend.

„Ik heb een nieuwtje!" riep Lien Verhagen, toen ze eenige dagen later uit school de huiskamer binnen viel.

„En ik ook," zei Bep, die wat kalmer dan haar zuster moeder groette en de kleintjes toelachte.

„Dus twee nieuwtjes bij ons kopje thee, dat belooft wat, jongens," merkte moeder vroolijk op.

„'t Zullen wel meissies-kletspraatjes zijn,” beweerde Jan minachtend.

„Daar jij toch wat graag naar luistert, kijk maar, hoe of-ie zijn ooren openspert,” en Piet trok zijn broer niet al te zachtzinnig aan de ooren, wat hem een harden pats terugbezorgde.

„Niet vechten, jongens, anders de kamer uit,” maande moeder.

„Hè, ze zijn veel te nieuwsgierig, ze blijven wel binnen,” plaagde Lien en begon nu met haar nieuwtje ter tafel te brengen.

„Moes, Stammetje gaat weg, heelemaal naar Transvaal, ze heeft 't ons vanmiddag op de les verteld, over drie maanden gaat ze al.”

„Wel, wel, dat is groot nieuws,” vond moeder.

„Jullie zijn zeker blij, dat die draak den oceaan oversteekt,” veronderstelde Jan.

„Ze is heelemaal geen draak,” beweerde Bep haastig, „ze is veel aardiger dan vroeger, nietwaar Lien?”

„O, duizendmaal aardiger,” haalde Lien uit, „ze is lang zoo streng niet en we maken gekheid op de les, 't is geen Muis meer.”

„Dat is heusch door Erna gekomen, moeder, die is begonnen vriendelijk te zijn tegen de juffrouw en die heeft ook gemaakt, dat wij haar opzochten toen ze ziek was,” vertelde Bep.

„Daar zie je al weer wat een enkel vriendelijk woord kan uitwerken,” zei moeder glimlachend en dacht met gelukkige voldoening terug aan de bezoek-

jes, die zij zelve, buiten weten van haar dochttertje, aan de eenzame onderwijzeres gebracht had. En ze was er in geslaagd door haar innemend moederlijk optreden in het stugge, teruggetrokken zieleleven, waar Erna's vriendelijk-fijngevoelige daad al wat zonneglans in had doen schijnen, nog meer liefdeslicht te brengen. Wel hadden die zonnestralen een moeilijken en ongeziene strijd teweeggebracht, maar toen ze eenmaal begonnen was haar leven naar de zon-zijde te wenden, hield juffrouw Stam het in de donkere schaduw niet langer uit. En toen haar leerlingen die veranderde houding van de handwerkonderwijzeres in allerlei kleine, schier onbeduidende voorvallen opmerkten, trof deze eerst onuitgesproken spot, dien ze las uit lachende oogen en die ongewenscht haar oor bereikte uit gesprekje in de gang en bij het verlaten van het lokaal. Maar gesterkt door eigen ernstig gebed om in dezen ongewonen strijd te overwinnen, kwam er langzamerhand ook genegenheid voor haar in de vroolijke meisjesharten, die zich bevrijd voelden uit haar kwellend gezag, dat de handwerkles vroeger tot een straf-uur maakte en die nu meer en meer een prettige schooltijd werd. Zoo verdween allengskens „Muis" en kwam „Stammetje" in de plaats, en geen der meisjes verdiepte er zich lang in hoe of waardoor die verandering plaats gevonden had en niemand lachte er om, als de onderwijzeres soms ook haar groote liefde voor Erna toonde.

Iedereen hield immers van Erna, het Hongaarsche meisje, dat nu niemand meer op de wereld bezat en

wel dubbele liefde noodig had. Alleen Ella jubelde nooit mee als haar vriendinnen nu den lof bezongen van de eertijds zoo geplaagde onderwijzeres, een minachtend lachje plooidde haar mond, in dien lof voor de juffrouw hoorde zij tevens lof voor Erna's karakter, en dat dulde ze hoe langer hoe minder.

„En nu krijgen wij bij ons tweede kopje thee Bep's nieuwtje,” zei moeder, toen zij met de kinderen over het vertrek van juffrouw Stam gebabbeld had, die door invloed van een verren bloedverwant in Transvaal aan een school benoemd werd.

„O, dat is heelemaal geen prettig nieuwtje,” en Bep's bol-rond gezicht versomberde toen ze vertelde: „Erna gaat weg, de volgende week al!”

„Wat, Erna weg?” een zelfde uitroep van verbazing uit aller mond.

„Wie heeft je dat verteld?” was Liens eerste vraag.

„Dora Kramer wist het van Ella, en die vertelde het mij van morgen. Tante Marie, u weet wel die tante uit Renkum, wil Erna zoo graag bij zich hebben, en daar gaat ze nou heen.”

„Heeft Ella dát verteld, ik geloof er niets van,” viel Lien uit.

„Als 't werkelijk waar is, dat Erna weg gaat, zal het enkel en alleen zijn, omdat 't Ella verveelt iemand bij zich te hebben, nou weten jullie 't.”

„Je moet niet alles dadelijk zoo beoordeelen als iemand, die alle menschen doorziet,” berispte moeder. „Het is best mogelijk dat Ella's tante graag iemand

bij zich heeft, en wie kan ze dan beter nemen dan Erna, zoo'n lief, aardig meisje."

Bep knikte, maar Lien plooide minachtend haar lippen. „We zullen eens zien wie gelijk heeft, moeder, maar ik ken Ella langer dan gisteren, en 't geeft natuurlijk een mooien schijn aan Erna's vertrek, als Ella deze reden opnoemt."

„Het spijt me vreeselijk," vond Bep, „Dora ook."

„Mij ook, maar ik wil je wel zeggen, toen ik op Nieuwjaarsdag hoorde hoe hatelijk Ella over Erna sprak, dat ik echt medelijden met 't kind kreeg. En ze kan eigenlijk nooit iets terugzeggen, als je maar pleegkind bent."

„Ik zal jouw eens als pleegkind aannemen, om je eens met strengheid aan te pakken," grapte Piet.

Maar moeder merkte op: „Wat ook de reden is van Erna's vertrek, ze krijgt in ieder geval een vriendelijk tehuis bij Ella's tante, maar het zal mevrouw Helmers wel spijten haar af te staan."

Het was eenige weken later. Mevrouw Helmers zat in de huiskamer te luisteren naar Ella's piano-spel. Het zacht-rose licht van een schemerlamp viel over Ella's gouden haar en bloeiend gezichtje en hulde haar liefvallig figuurtje in vredigen schijn. Ze keerde zich even naar moeder en riep door de open suite-deur: „'n Mooi stuk, moes, ik ken het bijna!"

Mevrouw knikte haar toe. „Goed, kind, studeer maar flink!" Onder het luisteren zwierven haar gedachten

telkens naar Renkum, waar Erna nu vertoefde.

Dienzelfden avond, na het onaangename gesprek met Ella, had ze aan haar schoonzuster geschreven, dat deze Erna ontvangen kon.

Het was een moeilijk oogenblik geweest, toen zij het Hongaartje vertelde, dat er een verandering in haar leven komen zou. Om het pijnlijke voor zich en tegelijk ook voor Erna aan de zaak te ontnemen, had ze vooral laten doorschemeren, dat tante Marie er zoo op gesteld was, dat Erna bij haar een tehuis zou vinden. En het fijngevoelige meisje had de tijding zonder vragen van waarom en waarvoor aangehoord, het leven had haar al vroeg geleerd, dat vele innerlijke wenschen niet vervuld worden. Het verlaten van haar lieve pleegouders en hartelijke vriendinnen viel haar zwaar, maar dat ze bij tante Marie een nieuw tehuis zou vinden, waar Ella's afgunst haar leven niet verbitteren kon, beschouwde zij toch ook als een onverwachte uitkomst.

Ella ontstelde eerst, toen zij het nieuws vernam. Hoewel Erna's vertrek de vervulling van haar innerlijke wenschen was, scheen haar die vervulling toch geen vrede te brengen. Vooral niet, als zij moeders oogen soms zoo ernstig op zich voelde rusten.

Eerst had ze in verbazing uitgeroepen: „Waarom moet Erna nu al weg, moeder?” Doch beschaamd en gekrenkt had ze zich afgewend, toen moeder haar toevoegde, op ongewoon scherp toon, waarin zich echter ook al moeders verdriet uitsprak: „Om jou, kind, omdat vader en moeder geen twee kinderen in huis

kunnen houden, waarvan de een de ander geen plaatsje gunt."

Ella had eerst nog geprobeerd om zich door allerlei

bedenkseltjes van schuld vrij te pleiten en moeders oordeel te verzachten en op school had zij vooral laten uitkomen, dat tante Marie 't zoo akelig begon te vinden alleen te zijn en zoo graag Erna bij zich wilde hebben.

Toen de vriendinnen met fraaie afscheids-geschenken hun liefde tegenover Erna toonden, pakte zij ook aardige snuisterijen in Erna's koffer, om bij allen toch een gunstigen indruk te maken.

Maar moeder had gedaan alsof ze niets van dit alles bemerkte, zelf had ze Erna's garderobe nog eens rijkelijk aangevuld en allerlei bedacht om haar pleegkind de laatste dagen met liefde te omringen en ze was blij, toen het afscheid achter den rug was en zij Erna veilig onder de hoede van tante Marie wist.

En nu was alles weer als een jaar terug. Ella was vroolijk en praatte thuis druk over allerlei, behalve over Erna en ze vertelde moeder ook niet van de koele houding, die haar vriendinnen tegenover haar aannamen. Er was geen openlijke beschuldiging uitgesproken, maar uit bedekte toespelingen voelde Ella wel hoe zij allen haar Erna's plotseling vertrek verweten. Oogenschijnlijk was dus alles als vroeger, maar moeder droeg een stil verdriet met zich en in Ella's hart heerschte een onvrede, dien zij telkens voor zich zelf en anderen door luidruchtige vroolijkheid trachtte te verbergen.

Toen zij eenige malen het nieuwe muziekstuk ingestudeerd had, ging zij bij haar moeder zitten met een borduurwerkje.

„Weet u wat ik graag wou, moeder?” begon ze na een poosje op een lief vlelend toontje.

„Nou . . .” deed moeder.

„Ik zou 't zoo leuk vinden, als ik het balcon-kamertje voor mij mocht inrichten.”

„Het balcon-kamertje,” zei moeder met verbaasde oogen, „waarom, je hebt toch je eigen slaapkamer?”

„Ja, dat weet ik wel, maar ziet u, ik wou graag dat kamertje tot zitkamer maken, zoo'n knus zitje, weet u, net als Jo Bos nu heeft, ze heeft 't zoo keurig ingericht en ze kreeg gisteren een beeldig schemerlampje van haar vader, enne”

„Jij zou er ook zoo een willen hebben,” vulde moeder licht spottend aan.

„Ik zou 't eenig vinden,” ging Ella gretig verder, zonder te letten op den toon van moeders woorden, „ik heb genoeg mooie dingen om het op te sieren, de platen heb ik er laten hangen, ook die mooie, u weet wel, die ik aan Erna gegeven had, maar zij heeft hem laten hangen, omdat tante Marie er precies zoo één in de logeerkamer heeft, en het ledikant moet er natuurlijk uit, mag 't, moeder?” en zij boog haar mooie snuitje over tafel naar moeder, haar blauwe oogen vol overreding.

„Zoo, dus dat plannetje had je toen al in je hoofd?” vroeg moeder, Ella aanziende en die volle nadruk op het woordje „toen” deed deze lichtelijk blozen en wat schuchter zeggen: „Nou, moes, 't kamertje is immers nu leeg.”

„Zet dat plan maar dadelijk uit je hoofd, Ella, ik denk er niet over, je hebt genoeg aan je eigen ruime slaapkamer en je vriendinnen komen 's winters binnen en zomers zitten jullie overal. Dat balcon-kamertje blijft zoo 't is, het ledikant gaat er niet uit, Johan brengt ook wel eens eenige vrienden mee, die hier

logeren, ik begrijp niet hoe je met zoo iets aankomt."

„Jo heeft 't ook," en Ella keek zeer teleurgesteld, toen moeder heel niets voor het plan voelde.

„Dat kan wel, maar Jo heeft maar een heel klein slaapvertrekje, en haar moeder heeft zeker een kamer over."

„Ik wou 't zoo graag," probeerde Ella nog even.

„'t Gebeurt niet, kind, spreek er maar niet meer over," en Ella hoorde wel uit deze besliste woorden, dat moeder haar verzoek niet zou inwilligen en ze zweeg. Maar om haar mond was een spijtig-ontevreden trek, die heel haar gezichtje ontsierde.

„Daar had ze nu al zoo naar verlangd, Erna was toch immers weg!" dacht ze verstoord.

„Ziezoo," klonk vaders stem aan de kamerdeur, „eindelijk klaar! Nu gauw een kop thee, vrouwtje en haal jij eens vlug de couranten uit de bus, Ella, ik vergat ze mee te nemen," beval meneer Helmers vroolijk en schoof in zijn armstoel bij tafel.

„Een drukke dag vandaag, moeder, maar wat is 't, heb je weer pijn?" en bezorgd zag hij zijn vrouw aan.

„'t Is vandaag weer veel erger, man, je moest morgenochtend den dokter maar eens opbellen, 'k geloof dat het noodig is," zei mevrouw, maar ze hield op, toen Ella met de dagbladen in de hand weer binnenkwam. Ze had toch de laatste woorden gehoord, want ze vroeg nieuwsgierig: „Wie moet er morgen opgebeld, wat is noodig?"

„Jij hebt ook nog geen kurkjes op je ooren, merk ik," beweerde vader gekscherend, „maar je mag 't wel

weten, hoor," zei hij toen na een wenk van zijn vrouw, „moeder heeft de laatste dagen telkens pijn, en nu moet de dokter maar eens komen."

„O!" Verschrikt keek Ella naar moeder, nu zag ze ook dat haar gelaat bleek en betrokken was. „U is toch niet ziek?" vroeg ze nu vol bezorgdheid, opeens haar verloren zitkamertje vergetend.

„Wel neen, kind, 't zal wel weer overgaan, de dokter zal wel een middel geven," stelde moeder haar gerust. „Schenk jij maar eens thee in." En mevrouw probeerde zoo veel zij kon haar pijn te verbergen, om haar man en kind niet te spoedig te verontrusten.

Maar den volgenden morgen ontbeet meneer Helmers alleen met zijn dochttertje, daar zijn vrouw den heelen nacht slapeloos had doorgetobd en Ella ging met een beangst gevoel om moeder naar school en ze was onder de les telkens afwezig. Buiten werd ze door de vroolijkheid van haar vriendinnen weer wat meegesleept en ze lachte om een grappig verhaal van Dora Kramer.

„Komen je oom en tante gauw, Jo?" vroeg Bep, toen het vijftal bij den hoek van de straat waar Dora woonde, nog even napraatte.

„Morgen komen ze aan in Genua en dan kunnen ze overmorgen hier zijn, o, ik ben zoo nieuwsgierig naar de baboe, die tante meeneemt."

„Komt er ook een baboe mee, wat leuk," zei Ella.

„Ja, de kinderen zijn nog zoo jong en tante moet zich wat ontzien als ze hier is," vertelde Jo.

„Wat zou ik dat eenig vinden, zoo'n baboe met

Indische kindertjes als logé's te hebben, wat interessant, zeg," vond Ella weer.

„Precies, dat zou je eerst interessant vinden," viel Lien ineens scherp uit, „en als 't je verveelt worden ze als een afgedankt stuk speelgoed weer opgeruimd!"

„Hè Lien, hoe kun je nou zoo uitvallen tegen Ella," schrok Bep, en ze zag onthutst Ella aan, die beurtelings bleek en rood werd en zich ineens omkeerde en wegliep.

De tranen sprongen haar in de oogen, ze hoorde nog hoe Dora tegen de anderen zei: „Nou, 't is toch zoo, hoe deed ze tegen Erna!"

O, wat was dit vreeselijk, nu wist ze hoe ze over haar dachten en over haar spraken, nu werd het haar toegeschreeuwd onverbloemd, in harde, bijtende woorden!

De handen diep in haar ruime mantelzakken gebald, haar schooltasch stijf tusschen haar arm gedrukt, liep ze voorovergebogen de drukke Laan van Meerdervoort af, niets ziende van al het gewoel langs haar, alleen vervuld met de woorden van Lien, die die neen, geen waarheid bevatten, ze had zoo niet gedaan met Erna o, ze zou het thuis zeggen en moeder zou ook wild warrelden allerlei tegenstrijdige gedachten in haar. Haar vlugge stap vertraagde; hoe dichterbij haar woning naderde hoe langzamer ze liep. Ze kon immers niets aan moeder zeggen, moeder was ziek, en en, moeder dacht moeder had immers ook gezegd, dat Erna om háár weg moest.

Diep ongelukkig en vervuld met een groot medelijden met zich zelf belde zij aan en toen zij van Truitje hoorde, dat haar moeder boven op de slaapkamer was, ging zij toch dadelijk naar boven om te zien hoe het met moeder was.

Verbaasd bleef zij in de kamerdeur staan, mevrouw Helmers was bezig een reismand te vullen.

„Gaat u uit, moeder, heeft u dan geen pijn meer?” vroeg ze vol verwondering.

„Zoo Ella, ben je daar al, ik moet eens met je praten en nu moet je eens toonen, dat je al een flinke dochter bent. De dokter is vanmorgen hier geweest en ik ben gelukkig niet ernstig ziek, maar hij oordeelde het noodzakelijk dat ik eenige dagen naar het ziekenhuis ga om een kleine operatie te ondergaan.”

„O, moeder, dat is wel erg!” Ella barstte in tranen uit; bij al de narigheid, die ze al meegenomen had uit school, deed dit de maat overloopen. „Nou is alles akelig, als u ook nog weggaat,” en snikkend klemde ze zich aan moeder vast.

Mevrouw liet haar even uithuilen en begon toen troostend: „Kom, Ella, de dokter heeft dadelijk gezegd, dat 't geen gevaarlijke operatie was, maar het moet gebeuren en dan is 't maar beter terstond. En nu moet je eens goed naar me luisteren en heel flink zijn.”

De geruststellende mededeeling van haar moeder kalmeerde Ella, en ze probeerde rustig te luisteren.

„De dokter denkt dat ik ongeveer tien dagen van huis moet en nu wilde ik voor dat poosje geen vreemde hulp nemen. Truitje is van alles op de hoogte en

nu moet jij zoo lang mijn plaats innemen. Goed voor vader zorgen; zorgen dat hij 's avonds op tijd thee heeft en zijn kamer nazien en met allerlei Truitje wat helpen als je uit school komt. Ik heb een en ander voor je opgeschreven waar je om denken moet in die dagen en ik ga rustiger van huis als je me belooft als een dapper meisje een goeie hulp voor vader en Truitje te zijn."

Ella knikte met trillende lippen, ze slikte haar tranen weg, het was een prettig gevoel, dat moeder nu juist zoo'n vertrouwen in haar stelde, het erg akelige van daar straks schoof wat op den achtergrond.

„Ik zal even vroeg opstaan als Truitje, moeder, dan ben ik beneden voor vader komt," beloofde ze en keek heel gewichtig naar het briefje, waarop moeder eenige bestellingen geschreven had.

„Hoe laat gaat u, moeder?" vroeg ze verder, onderwijl ze meehielp om de laatste benodigdheden in de mand te pakken.

„Om twee uur brengt vader mij met de auto naar het ziekenhuis op de Laan van Meerdervoort, je weet wel, „Bronovo," wij drinken eerst samen koffie."

Aan de koffietafel heerschte een gedrukte stemming, moeder alleen praatte vriendelijk-opgewekt, meneer keek ernstig en Ella probeerde met veel moeite haar boterhammetje binnen te krijgen. Met nauwbedwongen tranen luisterde ze naar vader, toen deze bad of de Heere in deze dagen bijzonderlijk met moeder wilde zijn en haar spoedig hersteld weer aan haar gezin teruggeven.

Op haar dringend verzoek mocht ze de school verzuimen om met vader moeder naar het ziekenhuis te brengen en onder een nieuwen tranenvloed nam ze daar afscheid van moeder.

Laat in den avond kreeg meneer Helmers reeds telefonisch bericht uit het ziekenhuis, dat de operatie plaatsgevonden had en dat de toestand van de patiënte zeer bevredigend was.

Ella viel met een dankbaar en rustiger gevoel in slaap, maar toen zij 's morgens ontwaakte, was het toch wonderlijk-vreemd, dat zij nu voor vader zorgen moest en moeder in een heel andere omgeving was. Vader beloofde haar, dat ze 's middags met hem naar het ziekenhuis mocht, hij zou nu dadelijk moeder bezoeken.

„'t Is gelukkig Zaterdag,” dacht ze, toen ze met gemengde gevoelens van vreugde over moeder maar met angst, om na gisteren haar vriendinnen te ontmoeten, naar school liep. Allen waren al in het lokaal toen zij binnenkwam; zonder iemand aan te zien schoof ze in haar bank, wat later onder de les knikte Bep haar toe, maar ze deed alsof ze 't niet bemerkte, ook vertelde zij aan niemand dat moeder in 't ziekenhuis was. Ze hadden immers allemaal een hekel aan haar, meende ze verbitterd en verongelijkt. Om twaalf uur haastte ze zich naar de kleedkamer, liep met lossen mantel de gang door naar buiten en was spoedig om den hoek der straat verdwenen.

Den heelen dag was ze vervuld met huiselijke zorgjes om met Truitje allerlei voor den Zondag in orde te

brengen en alleen een kort bezoekje aan moeder in het ziekenhuis bracht een eigenaardig-vreemde afleiding. Een trieste beklemming viel op haar, toen ze met vader de lange gangen van het groote gebouw doorliep. De sterke, doordringende reuk die overal was; de verpleegsters, die in ruischend-katoenen japonnen op lichte voeten haastig af en aan liepen; het zwak kreunen van lijdens dat uit openstaande zaaldeuren kwam, alles was voor Ella een ongewoon gebeuren. En toen ze bij moeder kwam, die bleek en stil in het witte ledikant lag, had ze moeite om weer niet te huilen. Ze mochten maar even met moeder praten, stijf hield ze moeders hand vast, die opgeruimd vertelde, dat ze bijna geen pijn had en moeders vriendelijke oogen zagen haar bemoedigend aan, nee, ze behoefde niet bezorgd of angstig te zijn, de dokter was zeer tevreden.

„Wij zullen morgen nog geen andere bezoekers bij mevrouw toelaten,” zei de verpleegster tegen meneer Helmers, toen ze met deze de gang doorliepen, „zoo’n eerste dag na een operatie is dat veel te vermoeiend.”

„Uitstekend, zuster, ik heb zelf vanmorgen al eenige kennissen opgebeld en die zullen morgen wel bij mij aan huis naar de zieke komen informeerden.”

„Uw dochter kan ze ook heel goed ontvangen, denk ik, zoo’n groot, flink meisje,” roemde de verpleegster, Ella vriendelijk toeknikkend.

„’t Is nu mijn huishoudster,” lachte meneer Helmers en na beleefden groet verliet hij met Ella het ziekenhuis.

„Nu, tot straks, kind, ik hoop vroeg thuis te komen,”

zei meneer, toen zij bij zijn kantoor gekomen waren en Ella ging alleen naar huis.

's Middags belde mevrouw Verhagen op. Haar man had van een klant in den winkel vernomen, dat mevrouw Helmers plotseling naar het ziekenhuis was gebracht en zeer ontsteld door deze tijding vroeg zij nu even telefonisch eenige inlichtingen.

„Gelukkig dat alles goed gaat,” zei ze, toen ze van Ella alles vernomen had, „ben je nu alleen, kind, zal ik Bep of Lien sturen?” vroeg ze hartelijk.

Even aarzelde Ella, maar toen zei ze kort: „O, nee, dank u, ik heb Truitje toch ook bij me,” meteen belde ze af.

„Verbeeld je, ' dacht ze geërgerd, „Lien hier laten komen, die mij zoo beleedigd heeft.”

Toch hinderde het haar meer dan ze zich bekennen wilde, dat dien ganschen Zaterdagavond geen van haar vriendinnen kwam opdagen.

Den volgenden Zondag werd er na kerktijd eerst een prettig bezoekje bij moeder gebracht. De omgeving in het ziekenhuis maakte nu niet meer zoo'n beklemmenden indruk als bij haar eerste bezoek en ze vonden moeder, die een goede nachtrust genoten had, zeer wel.

„Morgen krijgt u bloemen, moeder, wij zullen mooie koopen, ik heb al tulpen gezien.”

„Dan word ik in de bloemetjes gezet,” lachte de zieke en opgewekt luisterde zij naar haar man, die in korte woorden den inhoud van de gehoorde predikatie vertelde.

„Groet alle kennissen van mij en ook je vriendinnen,

Ella," zei moeder bij het afscheid. Ella wendde zich haastig naar de deur, om haar kleur te verbergen. Die opdracht maakte aan het gezellig uurtje geen aangenaam slot, maar bracht weer allerlei kwellende, onrustige gedachten en ze hoopte, dat er 's middags veel bezoekers zouden komen om over allerlei dingen te praten die haar niet telkens herinnerden aan alles wat in de laatste weken gebeurd was.

En de bezoekers kwamen, maar de gesprekken gaven Ella vele moeilijke oogenblikken, die ze niet verwacht had.

HOOFDSTUK XII.

„Lastige vragen.”

In een keurig japonnetje, haar fraaie blonde krullen met een lint in dezelfde kleur saamgebonden, stond Ella als een aardig jong dametje bij de theetafel en schikte de fijn-porceleinen kopjes.

Juist had Truitje een oude dame binnengelaten, die door meneer Helmers met hartelijke beleefdheden werd begroet.

„Het is lang geleden, dat ik uw vrouw ontmoette en nu hoorde ik vanmorgen in de kerk van een kennis, dat zij gisteren naar het ziekenhuis was gebracht om een operatie te ondergaan. Nu kon ik niet nalaten om vanmiddag zelf eens even te komen hooren hoe 't met de zieke ging,” begon ze, gezeten in een wijden armstoel.

„Dat waardeer ik zeer, mevrouw,” en meneer Helmers vertelde enkele bijzonderheden van het ziektegeval zijner vrouw en sprak zijn groote dankbaarheid er over uit, dat alles tot nu toe heel goed ging.

„Wat is uw dochter groot geworden,” zei de oude dame, Ella nog eens vriendelijk toeknikkend, toen

deze haar op een sierlijk blaadje een kopje thee aanbood.

„Wat heerlijk voor u om nu zoo'n flinke hulp te hebben, maar,” ging ze voort, terwijl ze zoekend in de andere kamer keek, „hadt u niet een Hongaarsch meisje bij u in huis, ik meende haar meermalen met uw vrouw en dochtertje in de kerk gezien te hebben.”

„Ja, maar die is niet meer bij ons, mevrouw,” gaf meneer Helmers haastig ten antwoord, terwijl Ella zich omkeerde om een schaalte koekjes van de theetafel te halen.

„Je vindt het zeker wel prettig, zoo'n lief kameraadje bij je te hebben?” vroeg ze nu rechtstreeks aan Ella, die haar nu koekjes presenteerde, en verwonderd keek de bezoeker Ella aan, die niet dadelijk toestemmend antwoordde en wier blank gezichtje met een roode kleur overbloosd werd.

Gelukkig brachten nieuwe bezoekers een welkome afleiding voor deze lastige vraag en noodzaakten Ella om als gastvrouw deze te begroeten.

Mijnheer en mevrouw Kramer, een oom en tante van Dora, kwamen ook belangstellend informeerden naar den toestand van de zieke, daar ze deze geen bezoek in het ziekenhuis durfden brengen. Zij kenden ook de oude dame en waren weldra met elkander in levendig gesprek. Ella zocht, nadat ze weder thee had gepresenteerd, een plaatsje in een laag stoeltje, een beetje uit het bereik der oude, praatlustige dame, die mevrouw Kramer allerlei ziekte-gevallen breedvoerig vertelde.

Maar opeens keerde mevrouw Kramer zich tot Ella : „Is Erna niet thuis, Ella, ik zie haar heelemaal niet?“ Alweer kleurde een vervelend blosje Ella's wangen, haastig bukte zij zich om een denkbeeldig pluisje van haar rokzoom te wippen, keek even hulpeloos naar haar vader, die echter in zoo'n druk gesprek scheen over den Volkerenbond en niets hoorde van het dames-gepraat; toen zei ze op een gemaakt onverschillig toontje: „O, die is bij tante Marie in Renkum, mevrouw. Maar mag ik u nog een kopje thee inschenken?“ vroeg ze beleefd aan de oude dame.

„Dank je, lieve kind, ik moet nog een visite maken,“ en de oude dame stond op, groette haar kennissen en werd door meneer Helmers uitgelaten. Ella vulde de kopjes nog eens, en begon een gesprekje met Dora's tante over het ziekenhuis, weidde over alles uit wat ze daar zag en hoorde en voorkwam hierdoor verdere vragen naar Erna.

Nadat deze vertrokken waren werden de ouders van Bep en Lien binnengelaten, en tegelijk met hen stapte een elegant gekleede jonge dame binnen, die met drukke gebaartjes groette en in een stoel naast Ella plaats nam.

„Wat schrokken wij thuis, meneer Helmers, toen we hoorden dat mevrouw geopereerd moest worden. Wat zult u angstige uren doorgemaakt hebben. Hoe gaat 't nu met de zieke, is er geen gevaar voor instorten of zoo iets?“

Of ik thee wil, Ella, heel graag, weinig melk, asjeblijft,“ riep ze Ella toe, en luisterde toen naar

meneer Helmers, die opnieuw het relaas van de ziekte van zijn vrouw vertelde, wat mevrouw Verhagen met belangstelling aanhoorde, terwijl de jonge dame door allerlei uitroepen van medelijden en verwondering hem telkens in de rede viel.

„Wat een beeldig japonnetje heb je aan, Ella,” merkte ze vleierend op, toen ze het geurig kopje thee van deze aannam, „’t staat je snoezig,” en met critisch oog monsterde ze het slanke figuurtje van Ella.

„Je hebt ’t druk, kind,” deed mevrouw Verhagen vriendelijk, „je bent nu een heele huishoudster.”

„Helpt Erna je niet, ik dacht dat ik haar in de gang hoorde.”

„Nee, dat is Truitje, die heeft een vriendin bij zich in de keuken,” en vol vrees voor verdere vragen, prees Ella haar koekjes aan en vertelde eenige onbeduidende voorvalletjes, die haar op dat oogenblik te binnen schoten. Maar de bezoeker viel haar in de rede en vroeg argeloos verder: „Is Erna dan uit, ik wou haar zoo graag even groeten.”

„Erna is hier niet meer, juffrouw, zij is nu bij mijn zuster in Renkum,” antwoordde meneer Helmers, die deze laatste vraag toevallig opving en dadelijk begreep, dat het voor Ella wel een moeilijk oogenblik werd.

„Ah, een poosje uit logeeren, jammer voor Ella, ze hadden ’t toch zoo gezellig samen, je zult blij zijn als ze weer komt, hé Ella,” merkte de bezoeker aan, zonder het antwoord van Ella’s vader juist te verstaan.

Ella knikte verward, o, dat akelige kleuren ook, en

zij probeerde onbevangen iets te zeggen over Renkum en tante Marie's alleen-wonen daar.

En toen was 't opeens alsof mevrouw Verhagen haar met moeders oogen aanzag en alsof ze Lien's stem hoorde vol hard en bitter verwijt en de woordjes stokten haar in de keel en zij kon niets doen dan met bange oogen verder luisteren.

„O, wat zong dat kind prachtig, ik heb haar eens gehoord bij Jo Bos, maar 't is werkelijk bijzonder voor zoo'n jong ding, ze moet ook zoo schitterend piano-spelen, nietwaar Ella? Wat heerlijk om zoo iemand in huis te hebben, heeft u haar ook wel eens hooren zingen, mevrouw Verhagen, o ja, natuurlijk kwam ze bij Bep en Lien, 't leek me ook zoo'n lief meisje toe, met die mooie oogen kon ze je zoo aanzien, dat je dadelijk van haar hield. Je zult haar wel erg missen, Ella, ik hoorde laatst ook van Jo Bos, dat haar oude grootmoeder gestorven is, zielig toch dat ze nu niemand meer heeft, gelukkig dat ze bij jullie was en nu een poosje bij tante Marie, 't zou heerlijk voor haar zijn als ze wat in Holland blijven kon en voor jou gezellig, wat kun je zoo'n stakkerd, die alles verloren heeft, nu veel vergoeden, ik zou ook wel graag iets voor haar doen, als je soms eens iets weet waar ik Erna een pleziertje mee kan doen, moet je 't maar eens zeggen, hoor Ella!” Met dezen laatsten welwillenden wensch, eindigde de klaterende woordenstroom en de spreekster dronk haar kopje leeg.

„Maar nu wordt 't mijn tijd,” vond ze, en even luidruchtig als ze gekomen was vertrok ze.

„Wilt u mevrouw zeer hartelijk van mij groeten, ik zal haar morgen bloemen zenden, zoo'n babbelkous als ik, zal nog niet in het ziekenhuis worden toegelaten,” lachte ze, toen ze meneer Helmers en de overige bezoekers groette. Toen, in de gang, tegen Ella, die haar uitliet: „Jullie moeten me nog eens samen komen opzoeken, als Erna weer uit Gelderland terugkomt, ik ben zoo'n langen tijd op reis geweest, maar nu ben ik weer in Den Haag en wil wel eens graag kennis maken met je Hongaarsche vriendin, niet vergeten, hoor Ella.”

Ze wipte de voordeur uit, wuifde nog eens en vermoedde totaal niet, dat al haar woorden zoo'n hope-looze verwarring en kwellende onrust in Ella's hart hadden gebracht.

Zoo ging de middag voorbij en die uren, gevuld met vriendelijk-belangstellende vragen naar de zieke en allerlei gezellig gebabbel, werden voor Ella een aaneenschakeling van moeilijke oogenblikken.

Want geen der bezoeksters vergat naar Erna te vragen; zij, die van Erna's vertrek wisten, wilden gaarne weten hoe het haar in Renkum beviel en die in de veronderstelling leefden dat Erna nog bij de familie Helmers gastvrijheid genoot, beklaagden Ella omdat ze haar aardig kameraadje missen moest.

En niemand wist, dat al hun vragen en opmerkingen als aanklachten en verwijten schenen voor Ella en haar met onuitsprekelijke bitterheid en zelfkwelling vervulden.

„Een drukke middag, kind,” merkte haar vader op,

toen hij den laatsten bezoeker uitliet, „wat een belangstelling voor moeder! Wat gelukkig dat ze allen hier komen, 't zou veel te vermoeiend in de ziekekamer geweest zijn. Jij zult ook wel moe zijn,” en onderzoekend keek meneer Helmers zijn dochter aan, die met lusteloos gebaar de gebruikte theekopjes in elkaar schoof.

Ze antwoordde met enkele korte woordjes, ruimde het theeservies op en zocht een makkelijk zitje in het salon en probeerde wat te lezen. Vader had zich spoedig verdiept in het hoofdartikel van de „Heraut”. Eerst had hij nog even bezorgd naar Ella's versomberd gezicht gekeken en zich opeens de opgevangen vragen naar Erna herinnerd, welke hij zelf beantwoord had, maar in zijn gesprek met de heeren-bezoekers had hij niet alles kunnen beluisteren wat in Ella's hoekje verhandeld werd. En zoo vermoedde hij niet, dat in het hart van zijn schijnbaar rustig-lezend dochtertje grooter onrust en strijd was gekomen. Maar Eén kende dien strijd en zag den rusteloozen onvrede en Hij klopte en klopte met Zijn doorboorde handen aan de deur van het hart, dat nog niet gewillig voor Hem de dichtgesloten deur opende en Hem binnenliet om rust en vrede te brengen in vergeven van beleden schuld.

Veel later werd er nog éénmaal gebeld, en Truitje, uit de avondkerk thuisgekomen, vertelde aan Ella, dat er een juffrouw was die haar wilde spreken.

„Mij?” deed Ella verwonderd.

„Ja, 't is, geloof ik, de juffrouw van de handwerkles, ik ben haar naam vergeten.”

„Wel, laat de juffrouw even binnenkomen,” stelde meneer Helmers voor.

Ella maakte een afwerend gebaar en wilde de gang ingaan, maar haar vader weerhield haar. „We kunnen je onderwijzeres niet op de deurmat afschepen, kind, laat de juffrouw binnenkomen, Truitje.”

Even later zat juffrouw Stam tegenover hem en Ella op een der fraaie stoelen in het salon. Een beetje verlegen met haar laat bezoek bij een familie waar zij nog nimmer kwam, vertelde zij onder nerveus gebaar van haar handen, dat zij het adres van Erna verloren had, en deze gaarne nog eens wilde schrijven eer zij naar Afrika vertrok.

„Het speet mij zoo, dat ik deze laatste weken Erna uit de klas missen moest, ik houd zooveel van haar,” vertelde ze in vertrouwelijke opwelling aan meneer Helmers, die vriendelijk aanhoorde hoe de onderwijzeres roemend over zijn pleegkind sprak.

„Wat zult u allen haar missen,” ging ze voort, zonder te letten op Ella, die haastig haar plaatsje in de kamer verliet en in de huiskamer rondtalmde om een stukje papier te zoeken, waarop ze Erna's adres kon schrijven. Maar toen ook hier de woorden van de bezoekerster haar bereikten, stopte ze onwillekeurig de vingers in haar ooren, haar fijn-geschoeid voetje stampte op den grond en zij had 't wel willen uitschreeuwen: „Houd toch op, houd toch op, moet ik dan den heelen middag tot nu toe niets anders hooren dan dat . . . dan dat . . .” Met groote inspanning bedwong ze zich, en toen na een kwartiertje, dat Ella

een uur toescheen, juffrouw Stam vertrok, vluchtte Ella naar boven, om in de eenzame stilte van haar kamer al die oproerige en ellendige gedachten tot zwijgen te brengen en daardoor weer in een zelfgenoegzame stemming te komen. Maar hier baatte geen vlucht naar een eenzame kamer, noch een schijnbaar kalm terugkeeren tot haar lectuur in het gezellige hoekje van het salon. Zij kon niet meer zooals vroeger zoo gemakkelijk den strijd ontvluchten door zich zelf met allerlei valsche weerleggingen vrij te pleiten, haar eigen gedachten waren nu als een leger van ongeziene kwelgeesten, die haar van alle zijden bestookten. En zij gevoelde zich steeds meer weerloos en eenzaam in dien strijd.

Op school vermeed zij de vriendinnen, die vergeefs probeerden door belangstellend te vragen naar den welstand van haar moeder, haar weer in hun kringetje te trekken. Bep Verhagen wandelde wel eens met haar naar huis, maar kreeg slechts eenlettergrepige woordjes tot antwoord. Ongewoon in zich zelf gekeerd, haar bloeiend gelaat triestig verbleekt, deed Ella in die volgende dagen haar werk op school en in huis en zelfs haar vader, opgewekt door het gunstig verloop der ziekte van zijn vrouw, kon met allerlei vroolijke gesprekjes geen lachje op Ella's gezicht brengen.

„Ben je te moe, kind, of gevoel je je niet prettig?” vroeg hij op een ochtend aan de ontbijttafel, „je maakt je toch niet ongerust over moeder, dat is gelukkig niet noodig, hoor, alles gaat uitstekend.”

„Nee, vader, ik heb wat hoofdpijn, 't zal wel weer overgaan,” zei Ella met afgewend gelaat, maar de tranen sprongen haar in de oogen. Soms had ze een opwelling om vader om den hals te vallen en hem alles te vertellen wat in haar omging, maar haar trots weerhield haar.

Dan paaide zij zichzelf weer, dat Erna het wel heel prettig bij tante Marie had, die zeker heel goed voor haar zorgen zou en — haar niet zoo zou afsnauwen en onheusch bejegenen als zij zoo dikwijls gedaan had.

Zoo reeg een verontschuldiging zich dadelijk aan een beschuldiging en Ella's strijd bleef.

Alleen in het ziekenhuis bij haar moeder probeerde ze steeds druk en vroolijk te babbelen, daar verviel ze soms in haar gewoon rammeltoontje als ze alles vertelde van het huiselijk gedoe en naar de andere patiënten vroeg.

Maar moeders oogen zagen vaak verwonderd naar Ella's bleek gezicht en ze vroeg telkens bezorgd aan haar man wat Ella toch scheelde. „Ze is niet gewoon, man, uit haar oogen spreekt zoo'n onrust en dat is niet alléén omdat ik hier ben.”

En eindelijk vertelde hij, dat Ella de laatste dagen heel somber en in zichzelf gekeerd was.

„Zou er op school iets gebeurd zijn, zou ze onaangenaamheden met de vriendinnen hebben?” giste mevrouw bedrukt.

„Het heeft mij wel bevreemd, dat deze dagen geen van de meisjes Ella komt opzoeken, maar dat is toch niet de oorzaak,” zei meneer overtuigd.

„Och, den laatsten tijd kwamen de vriendinnen meer om Erna dan om Ella, dat merkte ik wel,” be-
weerde mevrouw op verdrietigen toon.

„Het is mogelijk, dat er op school ook iets voor-
gevallen is, ik heb er in deze dagen niet naar willen
vragen, maar Zondagmiddag heeft Ella wel eenige
moeilijke oogenblikken door moeten maken, eerst heb
ik er niet zooveel aandacht aan geschonken, maar nu
breng ik ze toch telkens in verband met Ella's ver-
anderde houding.” En meneer vertelde enkele bij-
zonderheden van dien middag, die hij zich nog her-
innerde.

Mevrouw, hoewel ze begreep dat het voor Ella
pijnlijk was dergelijke vragen en opmerkingen aan te
hooren, geloofde toch niet, dat die oogenblikken diepe
indrukken zouden achterlaten bij Ella.

„Ze gaf zoo weinig meer om Erna, man, dat weten
we toch wel.”

Meneer knikte toestemmend. „Dat is zoo, moeder,
maar alles gaat dikwijls anders dan wij kortzichtige
mensen denken.” En met diepen ernst in zijn stem
vervolgde hij: „Ik geloof, dat God den strijd nu alleen
met Ella aangebonden heeft, wij konden niets meer
doen, jij ligt hier werkeloos en ik heb 't zeer druk op
mijn kantoor, zoodat ik Ella deze dagen meer alleen
laten moet dan mij lief is, maar als ik thuis ben, let ik
meer op haar dan ze zelve denkt. En je weet, vrouwtje,
als God zelf den strijd met ons aanbindt, moeten wij
overwonnen worden om juist daardoor overwinnaars
te kunnen zijn.”

Ontroerd en vol verwondering luisterde mevrouw Helmers naar haar man.

„En wat kan ik nu voor Ella doen?” zuchtte ze verlangend.

„Niets, moeder, wij behoeven den Heere niet een handje te helpen, wij kunnen en mogen nu alleen voor haar bidden!”

Nog lang spraken zij over Ella's levensbelangen en over Erna, die hun liefdevolle zorgen niet meer zoo noodig had, nu tante Marie zich over haar ontfermd had, maar toen mevrouw Helmers weer alleen op haar kamer lag in het groote smarte-huis, waar zooveel stille strijd gestreden wordt, vertoefden haar gedachten steeds bij haar dochttertje. En in haar ziel ruischte de innige bede van den psalmdichter:

„De Heer' is zoo getrouw als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor „haar” vol-enden;
Verlaat niet wat uw Hand begon,
O, Levensbron,
Wil bijstand zenden.”

En de verhooring dier bede was nabij!

HOOFDSTUK XIII.

Als 's Heilands oogen spreken.

„Weet je wat jij nu eens moet doen, Ella? Een fijne verrassing voor moeders verjaardag bedenken,” zei meneer Helmers vroolijk, toen hij met zijn dochttertje koffie gedronken had en opstond om nog eenige uurtjes op zijn kantoor door te brengen.

„O, vader, dan is moeder toch thuis, hoop ik,” riep Ella met blijder toon in haar stem. En nu meegesleept door vaders vroolijkheid, lachte ze: „Ik zal mijn spaarpot eens geducht aanspreken en me eens goed bedenken over iets moois. Moeder zal nu wel door de kennissen extra met bloemen bedeed worden, maar ik wil nou eens heel iets anders geven, hé vader!”

„Natuurlijk, bedenk maar eens wat, heb je er Donderdag met Johan al over gesproken?”

„Nee, hij was hier maar zoo kort, maar ik vind 't veel leuker alléén iets te bedenken,” vond Ella.

„Dan komt er stellig iets moois,” beweerde haar vader, dankbaar dat hij Ella ineens zoo in het plan zag, hij kuste haar opgeheven gezichtje en vertrok.

Het was Zaterdagmiddag en Ella had met Truitje afgesproken, dat zij nu niet naar het Ziekenhuis gaan

zou; maar dat Truitje haar moeder eens zou bezoeken. Deze had daags te voren hard gewerkt in het prettig vooruitzicht een heelen middag te kunnen besteden met eenige inkoopjes voor zich zelf te doen. En daar de groote winkels in de binnenstad Zaterdag ook vroeg gesloten waren, moest ze na een kort bezoek aan haar mevrouw in „Bronovo”, van de middaguren profiteeren.

Zoo was Ella dien langen middag alleen thuis. Toen ze met haar huiselijke bezigheden klaar was, nam ze vol ijver eenige kapotte kousen en, gezeten in een hoekje voor het raam in de huiskamer, begon ze gaatjes in het dunne weefsel te heelen.

Moeders verjaardag, die over eenige dagen reeds herdacht zou worden, wierp ineens een helder schijnsel in haar gedachten. Den heelen middag had ze er over gepeinsd waar ze moeder toch eens mee verrassen kon. En 't moest iets bijzonders zijn, dat stond bij haar vast. Vele voorwerpen, die ze hier en daar in winkels gezien had, passeerden haar gedachten, maar niets kon haar goedkeuring wegdragen. Als Erna nu hier was, bedacht ze ineens, zou die wel iets weten, ze was altijd zoo vindingrijk

En plotseling werd deze gedachte door een andere verdrongen!

Een gedachte, waarvan ze zelf schrok en die een fellen blos naar haar bleeke wangen joeg.

Als Erna weer terugkwam en bleef!

Dat zou de allergrootste verrassing voor moeder zijn!

En die verrassing zou zij alleen moeder kunnen bereiden!

Zij alléén — door het offer van haar eigen Ik!
Het maaswerk ontgleed haar bezige vingers en

Ella tuurde roerloos, zonder iets te zien, door het raam op de straat.

Het was alsof al haar rond-dwarrelende gedachten, die zoo'n bangen strijd teweegbrachten, ineens stilstonden, alsof ze in hun voortdurenden kringloop eindelijk een rustpunt gevonden hadden.

Een rustpunt als einde van een langen strijd!

Erna terug — het zou een heerlijk kostbaar geschenk voor moeder zijn! Te schooner, omdat moeder dit van haar ontvangen zou.

Maar de prijs van dit geschenk was zoo onuitsprekelijk groot!

Gebroken trots en een erkenning van groote schuld, waarop volgen moest een dringend verzoek of Erna terug wilde komen!

„O, neen, neen!” kreet het afwijzend in Ella's hart!
Bloemè! Bloemè!

Een wagen met vroeg-getrokken tulpen werd door een schor-schreeuwenden venter voortgeduwd.

Dit straatgeroep gaf plots een andere richting aan Ella's denken. De planten op de bovengang en de geraniums, die in het balkonkamertje een winterverblijf hadden, moesten nog verzorgd worden.

Ella stond op en liep met trage passen naar boven: Hè, wat was alles stil in huis, ze zou niet graag dikwijls alleen zijn, als Erna er nu ook was

Afwerend schudde zij haar hoofd, verzorgde werktuiglijk de planten voor het boven-raam en trad toen het balkonkamertje binnen. Op den grond voor de gesloten balcon-deuren stonden de rood-aarden potten met vergeelde geraniums en jonge, spichtige stekjes. Ella goot het water met voorzichtig-langzame straaltjes op de dorrige planten en keek toen doelloos het kamertje rond. Alles was nog hetzelfde gebleven, de waschtafel stond verborgen onder het fraaie dekkleed, aan den wand stond de kleine lage commode met glimmend-koperen sloten. Ella zette haar leeg kamer-

gietertje er op, en liep naar de kleerkast, waarvan de deur openkierde.

„Moeder had de reismannd er uit gehaald en in de haast vergeten de deur te sluiten,” herinnerde Ella zich.

Voor ze deze sloot, keek ze even in de kast. Ze was bijna leeg, eenige hoedendozen vulden den grond, aan den muur hing Erna's vaal-rood manteltje, dat ze droeg bij haar aankomst in Den Haag. En in den hoek aan een haak bengelde de lauwerkran. Met een licht schrik-schokje greep Ella naar den kran en staarde op de dorre, glanslooze bladeren, nog saamgehouden door het roode marktlint. Weer zag ze Erna's tengere figuurtje op het podium met den lauwerkran aan haar voet en ze hoorde als in verre verten Erna's stem vol zoete melodie. Een nameloos verlangen vervulde Ella, verlangen naar moeder, naar Erna. O, was er maar iemand, aan wie ze nu alles kon zeggen, al haar ellende en strijd!

Maar niemands stem klonk door de stilte van het schemer-lichte kamertje, niemands oogen zochten de hare vol troostende bemoediging. Met langzaam gebaar schoof ze langs het ledikant, in haar vermoeid gezichtje één groot verlangen.

Tot opeens haar droeve oogen de oogen van den Heiland op de plaat aan den muur vonden. Het scheen alsof de figuur van den Heiland zich losmaakte uit de kindergroep en zich tot haar overboog. En Zijn oogen zagen haar aan vol wondere teedere liefde.

En toen spraken die oogen zooals alleen oogen spreken kunnen! Niet slechts woorden van wondere

teedere liefde, maar ook van smartelijk verwijt.

„Om u, mijn kind, streed ik den bangsten strijd in Gethsemané's hof, om u betrad ik den langen bitteren weg naar Golgotha's heuveltop, om daar óók voor u den kruisdood te sterven, en wat deedt ge voor Mij?”

Toen klonk een andere stem in Ella's ooren, een stem luid als metaal, die zich verhief boven alle andere stemmen in haar hart:

„Niets, mijn handen zijn ledig voor U en mijn hart is koud en vol zonde en schuld!”

Het was stil in het kamertje, in Ella's oogen lag angst en vertwijfeling.

En weer spraken des Heilands oogen, maar nu bemoedigend dringend noodigend: „Kom nu tot Mij, Mijn kind, kom nu met uw schuldenlast, kom nu”

De krans gleed ritselend op den grond!

Ella knielde neer, haar hoofd diep gebogen op haar gevouwen handen.

En zoo trad zij in het heiligdom, waar zij den Heiland ontmoette met haar verslagen en schuldig hart.

Veel later was er gerucht van vlugge voetstappen op de trap. Het licht op de bovengang knipte aan en wierp een breed schijnsel door de open deur op de knielende meisjes-figuur.

Verbijsterd hief Ella haar betraand gezicht op naar het licht — op den drempel stond Erna.

Met een kreet van vreugde sprong Ella op en met

uitgestrekte handen snikte ze 't uit: „O, Erna, Erna, jij hier, nou, juist nou”

„Wat is er, Ella, tante is toch niet erger, oom zei alles was goed,” en verbaasd keek ze Ella aan, die zich aan haar vastklemde, en opnieuw uitriep: „O Erna, dat je nou komt, ik verlangde zoo naar je, en ik was, ik was de schuld dat je naar tante Marie ging, o, je weet wel, dat ik telkens zoo leelijk deed maar nou ga je niet weg ik wil ik zal”

„O, is 't dat,” en Erna lachte haar welluidenden lach alsof Ella haar iets heel grappigs vertelde, maar in haar fluweelig oogen-bruin glansde diepe vreugde en zij bukte zich om den krans op te rapen.

„Ja, toen ook, deed ik zoo leelijk” snikte Ella opnieuw, toen ze den verwelkten krans in Erna's handen zag.

„Och, dat ding, weg er mee,” en Erna smeet hem achter de kastdeur, toen trok ze Ella het kamertje uit en bracht haar onder lieve troostwoordjes naar haar eigen slaapvertrek.

„Kom, praat er nou maar niet meer over, ik kibbelde ook wel eens.”

Zij goot water in de waschkom en bette Ella's rood-beschreid gezicht.

„Nee, Erna, jij deed 't niet, ik alleen was zoo, maar nou” een nieuwe snik brak haar woorden af en zij boog haar blonde hoofd op Erna's schouder, die den arm om haar heen sloeg.

Zij vroeg niets, Ella's diep verootmoedigde houding en zelfbeschuldigende woorden vertelden van strijd

en overwinning en zij had het gevoel of zij Ella nu moest helpen op een nieuw ingeslagen weg.

„Kom, ik zal je haar eens borstelen, je ziet er niet netjes uit, je hebt het zeker druk gehad op Zaterdagmiddag,” en met rustige bewegingen schuierde ze de blonde haarpracht en vertelde dat tante Marie door het gure weer niet eerder komen kon. „En vandaag kon ik meteen fijn mee, ik mag Maandagochtend de school verzuimen.”

„Meisjes, blijven jullie vanavond boven?” riep de stem van meneer Helmers beneden aan de trap.

„Nee, oom, we komen al!” lachte Erna terug en even later liepen zij samen de trap af naar de huiskamer, waar zij tante Marie vonden, die Ella hartelijk groette.

In het rosig-schijnsel van de staande schemerlamp, die de kamer in een gezellig-getemperd licht zette, bleef ook Ella's rood-vlekkerig gezichtje voor verwonderd-nieuwsgierige blikken verborgen en Erna's vroolijk gebabbel en de vele belangstellende vragen van tante Marie naar moeders ziekte-verloop brachten Ella weer in een kalme sfeer en zij scheen alleen het zorgend huishoudstertje, die tante Marie en Erna van thee en smakelijke ververschingen voorzag.

„Is u vanmiddag na kantoor-tijd nog even in „Bronovo” geweest, vader?” vroeg Ella na een poosje.

„Ja, moeder zat in een makkelijken stoel en voelt zich uitstekend, zij vond het prettig als je nog even kwam, maar ze wist toen niet, dat tante Marie hier

zou komen en 'tregent ook zoo vreeselijk, 't is misschien beter als je wacht tot morgen," meende meneer.

„O, mogen we samen even gaan, vader, Erna en ik, een heel kort bezoekje maar?" smeekte Ella.

„Ja oom, ik wil dolgraag mee om tante goedendag te zeggen, of zou het te druk voor haar zijn?" drong Erna nu ook aan.

„Maar kinderen, het giet, geloof ik, hoor eens hoe 't tegen de ruiten klettert," en tante Marie gluurde door de beslagen ramen op de natglimmende straat. „Ik kan er tenminste niet door, 't spijt me wel, ik ben ook wat moe van de reis."

„O, ik geef niets om een buitje, ik heb mijn cape en een paraplu," beweerde Erna en na vaders toestemming kleedden de meisjes zich vlug aan en verlieten weldra de woning.

En weer, evenals lang geleden, liepen Ella en Erna vertrouwelijk gearmd onder een parapluie door de Valkenboschlaan. De regen striemde neer in felle stralen en droop spoedig van de bolglimmende parapluie op hun wijdplooiende capes, maar regen noch windvlaag stoorde Erna's luchtig gebabbel, waar Ella stil-blij naar luisterde en een wonder-vreemd gevoel deed haar hart van vreugde sneller kloppen. Met lichten tred liep ze voort als bevrijd van een zwaren last.

„Hier is nog bezoek voor u, mevrouw Helmers," kondigde de verpleegster aan, „schrik maar niet, twee druipnatte jongedames," en zij nam de doorregende capes van de meisjes af, voor deze de kamer binnentraden.

„Maar kinderen! maar Ella . . . !” vol blijde verbazing keek mevrouw Helmers, die in een warm-flanellen huisjapon naast haar ledikant zat, van Ella naar Erna.

„Dag tante, ik ben eens overgewaaid, leuk hê, wat

ben ik blij, dat u weer bijna beter is,” en Erna omhelsde haar tante hartelijk en vertelde dat tante Marie niet eerder had kunnen komen dan vandaag.

„Wel, dat is een verrassing op Zaterdagavond, ik vind 't erg prettig dat tante Marie je meenam, ik begrijp

dat zij zelve nu niet door dit weer kon, maar morgen hoop ik haar te zien. Nu heb je het in eens druk, huishoudster, twee onverwachte gasten," en mevrouw keek Ella aan, die tegen haar stoel geleund stond en moeder zag nu ook, dat al het trieste en onrustige uit haar blanke gezichtje verdwenen was en Ella's oogen blikten diep in moeders vochtig-glanzende oogen, toen ze vroolijk antwoordde: „Erna zal mij strakjes wel helpen met de logeerkamer in orde te maken, moes, gasten die zoo onverwachts op ons dak komen vallen, zet ik netjes aan het werk.”

„Je hebt groot gelijk," lachte moeder en knipoogde tegen Erna, die de kamer wat doordrentelde en de bloemen bewonderde, die een ziekenvertrek een behaaglijk aanzien geven.

„Wat hebt u mooie bloemen, tante, en dat in Januari, ik heb alleen regendroppels voor u meegebracht, we zijn zoo haastig weggehold.”

„O, ik zit alle dagen in mijn wintertuin, maar vanavond heb ik toch de mooiste bloemetjes bij me, nietwaar zuster?" schertste mevrouw tegen de verpleegster, die binnenkwam.

„Dat vind ik ook, mevrouw," en zij knikte beide meisjes bewonderend toe. „Dat is zeker een Hongaartje," wees ze naar Erna, „maar de jongedame spreekt toch maar goed Hollandsch!"

„O, ze is zoo knap, en ze zingt als een nachtegaal, nietwaar moeder," prees Ella.

Moeder knikte met een glans van vreugde op haar vriendelijk gelaat, ze trok beide meisjes tot zich en

vertelde hun, dat ze hoogstwaarschijnlijk Dinsdag naar huis mocht gaan.

„Dan is u juist een week later jarig, tante, wat heerlijk dat u dan thuis is, maar ik heb dan geen vakantie en zal ook niet weer een dag mogen verzuimen, maar u krijgt een reuze-brief, hoor tante,“ beloofde Erna.

Ella keek geheimzinnig-strak langs moeder heen, nee, nu mocht moeder het nog niet weten welk verjaringsgeschenk haar wachtte, dit bleef haar heerlijk groot geheim!

„Maar nu moeten jullie gaan, kinderen,“ maande mevrouw na een gezellig babbeltje, „anders wordt het te laat en dan krijg ik brommen van de zuster. Je zorgt maar goed voor de logé's, kind, je kunt alles wel vinden in mijn kast op de slaapkamer, ja zuster, ik trek me deze dagen van 't heele huishouden niets aan, dat hoort u nou eens.“

„Met zoo'n groote dochter behoeft u ook nergens over te tobben,“ beweerde de verpleegster vriendelijk, „maar nu jaag ik ze naar huis.“

De meisjes namen afscheid van mevrouw Helmers en weldra liepen ze weer in den neerstroomenden regen.

Dicht aan een stapten ze haastig voort en zij bemerkten niet, dat bij het oversteken van een zijstraat een jongen langs hen schoof, die verwonderd het tweetal aanzag, even stilstond om de twee capefiguurtjes onder de parapluie na te staren en toen met een koddig gebaar van stille verbazing zijn weg vervolgde.

Dien Zaterdagavond zaten de Verhagentjes met elkaar om de groote ronde tafel in de huiskamer. De kleintjes waren al naar bed en moeder genoot van een uurtje avondrust, terwijl Bep en Lien zich bezighielden met een handwerk en Piet verdiept was in een boek.

„Wat blijft Jan lang uit, hij vindt 't zeker gezellig in den regen,” veronderstelde Lien, maar nauwelijks had ze dit gezegd of haar broer kwam met zijn gewone luidruchtigheid de kamer binnen en streek naast Piet op een stoel neer.

„Zie zoo, die Zaterdag-avond-taak is weer volbracht en nu heb ik zeker wel een kop thee verdiend?”

„Heb je braaf de couranten weggebracht en ze niet bij vergissing in een postbus gedaan?” plaagde Bep en zette meteen een kopje dampende thee voor hem neer.

„Ik bewonder de vlugge bediening en ter belooning mogen jullie eens raden wie ik gezien heb,” grapte Jan.

„O, zeg 't maar dadelijk, ik raad nooit die geheimzinnige mededeelingen van jou,” smeekte Lien.

„Waar zag je die iemand?” en Bep keek nieuwsgierig Jan aan.

„In de Laan van Meerdervoort, dicht bij „Bronovo”,” hielp Jan.

„Zeg nou maar alles, want nu kunnen ze het raden, als ze tenminste doordenken,” riep Piet en hij fluisterde zijn broer een naam in.

„Meissies denken niet door, die rammelen maar raak,” beweerde Jan botweg, onderwijl hij Piet een naam toefluisterde.

Maar Lien prikte terug: „En jongens oordeelen nog verkeerd al denken ze er drie dagen over.”

„Stil nou-'s, zoo komen wij er nooit achter welke ontmoeting Jan in den regen gehad heeft,” zei Bep.

„Och, ik zal maar medelijden met jullie hebben, Lien houdt die onzekerheid niet uit,” spotte Jan. „Ik heb Erna gezien,” en triomfantelijk keek hij den kring rond.

„Erna? Waar, en met wie?”

„Weet je dat zeker?” riepen Lien en Bep tegelijk uit en moeder legde haar courant neer en zag belangstellend haar jongen aan.

„Ze liep met Ella en zoo stijf gearmd, alsof ze de innigste vriendinnen van de wereld waren. Zoo doen meissies nou altijd, 't is alles of niks,” beweerde hij.

„O, ik begrijp het al, tante Marie zal Ella's moeder komen bezoeken en nu is Erna meegekomen,” begreep Bep dadelijk.

„Maar heb je dat wel goed gezien?” en Lien keek nog ongeloovig haar broer aan, die echter volhield: „O, ja, ik kende ze dadelijk, ze hadden allebei een cape om, ze kwamen van het ziekenhuis, denk ik.”

Lien kon nu niet meer twifelen en zweeg, maar toen moeder een uurtje later het dienstmeisje in de keuken boodschappen opdroeg en de jongens bij vader in den winkel waren, begon ze er weer over met Bep.

„Zou Ella nou ineens weer goed met Erna zijn, daar begrijp ik nou niets van.”

Bep haalde de schouders op. „Erna kan toch wel eens een keertje overkomen om naar haar tante te

zien, enne . . . ja, zie je . . . ik vind toch, dat jij Ella wel wat erg hard beoordeelde laatst bij school, ze heeft het zich geloof ik erg aangetrokken," zei ze zacht.

„Dora en Jo waren 't toch maar heelemaal met mij eens, maar jij vergoelijkt altijd alles, van Ella ook," viel Lien uit, „maar ik niet, ik noem wit-wit en zwart-zwart!"

„Ella heeft toch nou akelige dagen nu haar moeder in het ziekenhuis is, zij kijkt zoo treurig en triest," zei Bep medelijdend.

„Nou, Erna heeft zoo dikwijls treurig gekeken, die stakkert, ik heb heelemaal geen medelijden met Ella en ik heb ook niets teveel tegen haar gezegd," hield Lien vol en zij begon nog eens duidelijk haar meening over Ella uit te spreken, toen moeder weer in de kamer kwam en zij haastig haar woorden afbrak.

„Jullie moeten morgen eens gaan hooren hoe het met mevrouw Helmers gaat, meisjes, dan kunnen jullie meteen Erna even groeten," stelde moeder voor.

„Hè ja, dat is leuk," riep Bep blij, maar Lien spitste haar lippen toe.

„Als ze Erna bezoeken ging, bezocht ze Ella ook en daar had ze geen zin in," dacht ze spijtig, maar dit verzweg ze voor moeder. Maar na een korten tweestrijd met zichzelf en door Beps's vriendelijk aandringen overgehaald, ging ze toch Zondag met haar zuster de familie Helmers bezoeken.

In de huiskamer vonden zij alleen Ella met Erna vertrouwelijk naast elkaar op den divan, bezig met het doorbladeren van eenige tijdschriften. Meneer

Helmers was met zijn zuster naar het ziekenhuis.

Vroolijk groetend stapte Bep op het tweetal toe en werd met even groote vreugde door hen ontvangen; Lien kwam langzamer nader en keek met een mengeling van verbazing en wantrouwen naar Ella, die heelemaal niet meer scheen te denken aan Lien's scherpe verwijtende woorden en deze ongedwongen de hand toestak.

Hoe vroolijker Ella met Erna en Bep babbelde, hoe stiller Lien werd. Het bezoek was zoo gansch anders geworden dan zij zich had voorgesteld. Eigenlijk had ze gedacht, dat die „innige vertrouwelikheden," waar Piet zoo spottend den nadruk op legde, maar schijnbaar geweest was, door het wandelen onder één parapluie en ze was de kamer binnengestapt met het gevoel, dat ze misschien Erna een beetje in bescherming moest nemen.

En zij begreep terstond dat deze bescherming volstrekt niet noodig was en dit ontstemde haar lichtelijk en toen Bep op hun terugkeer naar huis triomfantelijk beweerde, dat zij nu toch gezien had dat haar oordeel over Ella onbillijk was, haalde ze minachtend de schouders op. Maar thuis, nadat Bep opgetogen de wederwaardigheden van het bezoek in de Valkenboschlaan vertelde, sloeg Lien's wrevel naar buiten uit in spottende woorden.

„Nou, 't leek allemaal erg mooi, hoor, Ella deed zoo buitengewoon lief tegen Erna, ze is zeker ineens bekeerd!"

„Wat, Ella bekeerd van haar vreeselijk egoïsme, —

wie dat gelooft!" viel Jan in denzelfden toonaard bij, maar hij zweeg opeens verschrikt, want Bep sprong op uit haar stoeltje, haar goedig gezicht nu vol heftige verontwaardiging en riep bestraffend uit: „Dat mogen jullie niet zóó zeggen, dat is zonde om daar zoo spottend over te praten, jullie weten niet wat er met Ella gebeurd is, jullie weten niet wat er in haar hart omgegaan is, dat weet de Heere alleen en . . .” hulpzoekend keek Bep, nu wat verlegen om eigen ongewone heftigheid, naar moeder, die haar dadelijk goedkeurend toeknikte en vervolgde: „Precies, zoo is 't ook, jullie mogen over iets wat de Heere alleen weten kan, nooit zoo leelijk en spottend spreken. Als het waar blijkt, dat Ella nu geheel anders tegen Erna is dan vroeger, moeten wij daar blij om zijn, wij weten niet wat in deze moeilijke dagen met Ella is voorgevallen en het is ook niet noodig dat wij dat weten. Wij allen moeten ons telkens bekeeren van onze dagelijksche zonden en telkens bidden om vernieuwing van ons schuldig hart, opdat wij steeds meer naar Gods geboden kunnen leven. En dan behoeven wij heelemaal niet naar de fouten en gebreken van anderen te zien, er valt in onzen eigen tuin meer dan genoeg te wieden. En om altijd een scherp onvriendelijk en onvoorzichtig oordeel over anderen uit te spreken is ook een groote zonde, waar wij biddend tegen moeten strijden!”

Lien zweeg, haar rappe tong vond nu geen wederwoord, beschaamd keek ze voor zich en Jan krabbelde met neergeslagen blikken streepjes op zijn boekomslag.

En het was een oogenblik stil in de kamer, een oogenblik waarin goede gedachten de kwade opstandige wilden overwinnen.

Tot Hanna op eens uit haar speelhoekje kwam en naar moeder liep met vragend-verwonderde oogen: „Wat is er, moeder, wat is er verkeerd, is Erna verkeerd?” vroeg ze grappig-ernstig.

Nu moesten allen lachen en Piet sloeg met de vlakke hand op de tafel en riep: „Nee, Hanneman, Erna is niet verkeerd en alles zal „rech kom,” leve Erna!” Hij bukte zich en zijn sterke jongenshanden tilden zijn tenger zusje hoog op en hij galmde nog eens: „Leve Erna!”

En de heele kamer was weer vol jolige pret en moeder vond het niets erg, dat er nu weer allerlei grappige dwaasheden gezegd werden, ze wist veel te goed, dat Lien en Jan haar ernstige, waarschuwendende woorden toch niet zouden vergeten.

HOOFDSTUK XIV.

Lente-vreugde.

Het was een heerlijke dag vol nieuw-ontluikend leven, blauwe luchten en stralenden zonneshijn.

Mevrouw Helmers zat, geheel hersteld, in een beschut hoekje van den tuin te genieten van dezen blijden dag.

Boven uit de open ramen van Ella's kamer klonk vroolijk gepraat van meisjes-stemmen: Erna's hoogfijn stemmetje met het eigenaardig Hongaarsch accent en Ella's heldere alt.

Mevrouw klapte in de handen en riep met opgeheven gelaat: „Kinderen, moeten jullie nog niet naar school?”

„Ja, moeder, we gaan dadelijk!” en even later waren de meisjes bij haar in den tuin.

„We hebben de foto in een lila vloeipapier gepakt, moeder, mag ik nu ook nog een paar lila Darwins?” vroeg Ella.

„Ja, snij ze maar voorzichtig af, bij de schutting staan een paar mooie!”

„Kijk, zooveel,” en Ella hield de lila tulpen tegen haar blank gezicht, „wat zal Stammetje 't fijn vinden, dat ze die foto van ons tweetjes krijgt. We gaan nou

heelemaal naar Afrika, moes," lachte Ella vroolijk, de bloemen los bijeenschikkend.

„Wat zullen de kaffertjes ons portret bewonderen, twee witmensen in witte jurken," grapte Erna, „maar kom, we moeten gaan, anders zijn we op den laatsten dag bij juffrouw Stam nog over tijd," maande ze toen.

„Dag, tante! Dag, moes! Dáág!" zongen de meisjes-stemmen en het tweetal ruischte den tuin uit, mevrouw Helmers bleef weer alleen achter, haar hart vervuld met dankbare gedachten.

Wat was toch alles wonderlijk gegaan, zoo heel anders dan zij verwacht had.

Op den morgen van haar verjaardag vond zij beneden een korf zoetgeurende witte sering en teer-rose half-ontloken rozen. „Van Johan en Ella," meldde het aangehangen kaartje.

En Ella had haar onstuimig omhelsd en met een geheimzinnig lachje verteld, dat ze door moeders ziekte niets had kunnen maken voor dezen verjaardag, maar dit kon later nog wel, nu moest moeder maar tevreden zijn met de bloemetjes.

„O, kind, ze zijn schitterend, hoor, ik ben er heel blij mee en wat is 't heerlijk, dat ik weer thuis ben op mijn jaardag, alles had zoo gansch anders kunnen zijn!"

Na het ontbijt deelde Ella even geheimzinnig mee, dat ze onmogelijk zoo vroeg als gewoonlijk uit school komen kon, daar zij een dringende boodschap moest doen. „U wacht wel met koffiedrinken, nietwaar, moeder, Johan komt toch ook om kwart over twaalf uit Amsterdam."

Een beetje verwonderd had moeder deze mededeeling aangehoord, maar bij een verjaardag hooren nu eenmaal verrassingen, dacht ze en ze vroeg niets.

Vóór Ella doorliep naar school, bestelde ze gewichtig een auto, welke haar om twaalf uur af moest halen aan het schoolgebouw, om haar van daar naar het Staatsspoor te brengen.

Mevrouw Helmers had een feestelijke koffietafel aangericht en wachtte met haar zoon, die vroeger gekomen was dan zij verwacht had, op haar man en Ella.

Meneer Helmers kwam eerst van het kantoor thuis en was in druk gesprek met Johan, toen auto-getoeter door de laan klonk en tegelijk een taxi voor de deur stilstond.

„Hè, bezoek, nu al?” en Johan liep nieuwsgierig naar 't raam en zag juist Erna's rank figuurtje het geopend portier uitwippen.

Een oogenblik later werd de kamerdeur wijd opgeduwd en Ella trok Erna aan de hand mee naar binnen.

„Hier, moeder, hier is mijn echte verjaarsgeschenk, „Erna,” en ze blijft, de koffer is al in de gang!” riep ze met trillende lippen. Dat was een groote, wondere verrassing!

Mevrouw Helmers lachte en schreide tegelijk, toen ze beide meisjes in de armen sloot.

En meneer Helmers lachte zijn aandoening weg en riep: „Wel, heb ik van mijn leven! En dat gaat maar allemaal achter mijn rug om, dat brengt maar een koffer mee, dat rijdt maar met een auto, wel, wel, en

weet je wat 't ergste is, moeder, een verjarings-geschenk kun je niet terugsturen!"

„O, maar dat doe ik ook niet, ik ben veel te blij met dit geschenk," beweerde moeder en nogmaals kustte zij haar verjaarsgeschenk en keek vol dankbare blijdschap naar Ella, die Johan plagend vroeg of hij ook nog geen ander cadeau voor moeder had dan een bloemenmand.

„Ik was jou al voor, juffertje, al is mijn geschenk niet zoo groot als het jouwe en al werd het niet per auto hier gebracht; kijk maar eens op het buffet," en hij toonde Ella een in sprekend moderne tinten uitgevoerde drijschaal, welke haar onverholen bewondering inoogstte.

„Maar ik heb ook nog wat voor u meegenomen, tante, behalve mij zelf," en Erna reikte haar tante een keurig ingepakte doos, waaruit mevrouw Helmers een kleedje openvouwde in de bijzonder saamgestelde kleuren en motieven naar Hongaarsche wijze bewerkt.

„Kom nu maar weer eens naast me zitten, Kleintje," zei Johan, toen Erna's handwerk door allen bewonderd was; hij schoof aan elke zijde van zijn plaats een stoel en trok de beide meisjes naast zich. „Kijk, een beter plaatsje zal ik vandaag niet vinden," meende hij vroolijk en toen waarschuwend tegen Ella: „Pas op, dat verjaringsgeschenk wordt nog moeders lieveling als ik er geen stokje voor steek!" Maar Ella lachte een blijden, helderen lach, waar geen zweempje van vrees uit klonk; zij vond 't immers even heerlijk als moeder, dat Erna weer onder hun hoede kwam.

Laat op dien avond vertelde ze alles aan moeder, alles van haar strijd in die akelige dagen, van haar strijd en de overwinning.

„U vindt 't immers wel goed, moeder, dat ik het allemaal op mijn eigen houtje uitgevoerd heb, ik had er eerst met tante Marie over gepraat toen ze verleden week hier was, ik kon haar wel niet alles zeggen wat u nu allemaal weet, maar tante begreep en geloofde toch wel, dat ik het echt meende, toen ik haar vroeg of zij Erna weer wilde afstaan.”

Bewogen luisterde mevrouw Helmers naar Ella's openhartige bekentenis en zij begreep evenals haar schoonzuster, dat Ella met haar spontaan karakter nu dadelijk haar plan uitgevoerd had.

Maar zij, noch Ella wisten, dat tante Marie het noodig geoordeeld had om, toen ze weer in Renkum was, haar broer toch eenigszins op de hoogte te stellen van Ella's voornemen. Hoewel het haar leed deed om Erna zoo spoedig weer af te staan, kon ze toch niet Ella's verzoek afslaan, temeer daar zij ook bevreesd was, dat in de lange wintermaanden, waarin zij dikwijls door ongesteldheid aan huis gebonden was, Erna's leven wel eenzaam en eentonig zijn zou. In Den Haag, temidden van jonge vriendinnen, zou haar jong leven zich beter ontplooiën kunnen dan bij haar op de stille villa. En voor haar lessen was het beter wanneer zij maar spoedig haar oude plaatsje in de klas innam. En zoo deed Erna Durigo voor de tweede maal haar intree in het Haagje en het was alsof ze niet eens weg geweest was, alsof er niets bijzonders gebeurd was.